

Univerzita Palackého v Olomouci

Přírodovědecká fakulta

Katedra geografie

Bc. Roman Kalužík

**Pěší turistika a značené turistické trasy ve
Slovinsku**

Diplomová práce

Vedoucí práce: RNDr. Miloš FŇUKAL, Ph.D.

Olomouc 2024

Jméno a příjmení autora (osobní číslo): Bc. Roman Kalužík (R210535)
Název diplomové práce: Pěší turistika a značené turistické trasy ve Slovinsku
Název v angličtině: Hiking and marked hiking routes in Slovenia
Studijní program: Geografie a regionální rozvoj
Vedoucí diplomové práce: RNDr. Miloš Fňukal, Ph.D.
Rok obhajoby: 2024

Anotace v češtině

Práce se zaměřuje na historii, organizační stránku a současný stav turistického značení a turistického hnutí ve Slovinsku a také na charakteristiku regionálních a dálkových tras, zvyklosti, tradice a specifika pěší turistiky ve Slovinsku a její současný stav a perspektivu. Všechny tyto aspekty autor srovnává s pěší turistickou infrastrukturou v České republice a pokouší se identifikovat společné rysy (často vyplývající z úzké spolupráce turistických spolků v Čechách, na Moravě a v Kraňsku ještě v dobách Rakouska-Uherska) i rozdíly plynoucí z odlišných politických i ekonomických podmínek v následujícím období.

Klíčová slova v češtině:

Slovinsko, regiony, občiny, Kraňsko, srovnání, turistická značení

Anotace v angličtině

The thesis focuses on history, organizational issues and current state of tourist marking and tourist movement in Slovenia, characteristics of regional and long-distance routes, customs, traditions and specific hiking in Slovenia and its current state and perspective. The author compares all the aspects with pedestrian tourist infrastructure in the Czech Republic and tries to identify common features (partially from the close cooperation of tourist associations in Bohemia, Moravia and Carniola still in the times of Austria-Hungary) as well as differences arising from different political and economic conditions in the following period.

Keywords:

Slovenia, regions, municipalities, Carniola, comparison, touristic marks.

Prohlašuji tímto, že jsem zadanou diplomovou práci „Pěší turistika a značené turistické trasy ve Slovinsku“ vypracoval samostatně pod vedením RNDr. Miloše Fňukala, Ph.D. a uvedl v seznamu literatury veškerou použitou literaturu a další zdroje.

V Olomouci dne 3. 1. 2024

Bc. Roman Kalužík

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

Přírodovědecká fakulta

Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Bc. Roman KALUŽÍK
Osobní číslo: R210535
Studijní program: N0532A330021 Geografie a regionální rozvoj
Téma práce: Pěší turistika a značené turistické trasy ve Slovinsku
Zadávací katedra: Katedra geografie

Zásady pro vypracování

Práce se zaměří na historii, organizační stránku a současný stav turistického značení a turistického hnutí ve Slovinsku, charakteristiku regionálních a dálkových tras, zvyklostí, tradic a specifik pěší turistiky ve Slovinsku a jejího současného stavu a perspektiv. Všechny tyto aspekty autor srovná s pěší turistickou infrastrukturou v České republice a pokusí se identifikovat společné rysy (často vyplývající z úzké spolupráce turistických spolků v Čechách, na Moravě a v Kraňsku ještě v dobách Rakouska-Uherska) i rozdíly plynoucí z odlišných politických i ekonomických podmínek v následujícím období.

Rozsah pracovní zprávy: 20 000 – 24 000 slov
Rozsah grafických prací: Podle potřeb zadání
Forma zpracování diplomové práce: tištěná

Seznam doporučené literatury:

Dotové sady o turistických trasách ve Slovinsku, materiály místního svazu turistů, publikace Českého svazu turistů, práce věnované česko-slovinským stykům, obecné práce věnované formám a podmínkám pěší turistiky. Přesný seznam vhodné literatury bude vypracován v rámci předmětu Seminář k diplomové práci z geografie 1.

Vedoucí diplomové práce: RNDr. Miloš Fňukal, Ph.D.
Katedra geografie

Datum zadání diplomové práce: 31. ledna 2022
Termín odevzdání diplomové práce: 10. dubna 2023

LS.

doc. RNDr. Martin Kubala, Ph.D.
děkan

prof. RNDr. Marián Halás, Ph.D.
vedoucí katedry

V Olomouci dne 31. ledna 2022

Děkuji RNDr. Milošovi Fňukalovi, Ph.D. za ochotu a vstřícnost při vedení diplomové práce.

Také bych rád poděkoval Poloně Frelih ze slovinského turistického sdružení za cenné informace, Tatjaně Čeh Naglič za zprostředkování a pomoc v rámci výběru mých respondentů ve Slovinsku. Mé ženě Ivetě za trpělivost v průběhu práce na diplomové práci.

OBSAH

Seznam obrázků

Seznam tabulek a grafů

Seznam map

1.	Úvod a cíle.....	11
1.1	Úvod	11
1.2	Cíle diplomové práce	12
2.	Metodika.....	13
3.	Tradice a historie pěší turistiky ve Slovinsku	15
3.1	Historie turistiky ve Slovinsku	15
3.2	Tradice a turistické zvyky ve Slovinsku	16
3.3	Česká stopa ve Slovinsku	16
4.	Turistika a turistické organizace ve Slovinsku	18
4.1	Pěší turistika jako produkt cestovního ruchu	18
4.2	Hlavní turistické organizace	20
4.2.1	Turistična zveza Slovenije (Slovinské turistické sdružení).....	20
4.1.2	Slovenska turistična organizacija (Slovinská turistická organizace).....	21
4.1.3	Planinska zveza Slovenije (Alpinský svaz Slovinska)	22
5.	Cestovní ruch ve Slovinsku a slovinské turistické oblasti	23
5.1	Cestovní ruch ve Slovinsku	23
5.2	Konvenční vymezení turistických oblastí a jejich fyzickogeografické předpoklady pro pěší turistiku	25
5.2	Alpská oblast	28
5.3	Středomořská oblast.....	29
5.4	Dinárská (balkánská) oblast.....	29
5.5	Panonská (středoevropská) oblast.....	30
6.	Předpoklady cestovního ruchu realizovaného formou pěší turistiky na dálkových pěších trasách	30
6.1	Lokalizační předpoklady	31
6.1.1	Klimatické a povětrnostní podmínky pro pěší turistiku	32
6.2	Selektivní faktory.....	34
6.2.1	Výběr dálkové trasy a psychická příprava.....	35
6.2.2	Fyzická příprava	37

6.3	Realizační faktory	37
6.3.1	Turistická infrastruktura	38
7.	Vybrané dálkové trasy ve Slovinsku	41
7.1	Alpsko – Jadranská stezka (Alpe Adria trail)	41
7.2	Julská stezka (Juliana trail)	43
7.3	Slovinská horská stezka (Slovenian Mountain Trail)	45
7.4	Alpská stezka (Via Alpina)	47
7.5	Stezka míru (Walk of Peace)	49
7.6	E6 Evropská dálková trasa (Ciglar's Trail)	51
7.7	E7 Evropská dálková trasa (E7 European long distance path)	53
7.8	Horská stezka Zasavje (Zasavje mountain trail)	55
7.9	Horská stezka Koroška (Koroška mountain trail)	56
7.10	Slovinská Dinárská stezka (Via Dinarica Slovenia)	58
7.11	Zhodnocení dálkových pěších tras	60
8.	Dotazníkové šetření	61
8.1	Metodika dotazníkového šetření	61
8.2	Dotazníkové šetření	62
8.3	Závěry dotazníkového šetření	71
9.	SWOT analýza	72
9.1	Analýza silných a slabých stránek	73
9.2	Analýza příležitostí a hrozeb	74
10.	Závěr	75
11.	Summary	76
12.	Použité zdroje	78
12.1	Odborná literatura:	78
12.2	Internetové zdroje	80
12.3	Elektronické a jiné zdroje	82

Seznam příloh

Přílohy

Seznam obrázků

Obrázek 1: Češka koča	18
Obrázek 2: Mapa rozdělení Slovinska v rámci NUTS 3	26
Obrázek 3: Mapa rozdělení Slovinska podle Geografski Atlas z r. 1998	27
Obrázek 4: Schéma znázornění předpokladů cestovního ruchu.....	31
Obrázek 5: Graf pravděpodobnost deštivých dní v dané oblasti za určitý měsíc	33
Obrázek 6: Graf průměrné teploty v dané oblasti za určitý měsíc	33
Obrázek 7: Značení turistické trasy ve Slovinsku	38
Obrázek 8: Značení dálkové turistické trasy ve Slovinsku	38
Obrázek 9: Slovinský turistický rozcestník	38
Obrázek 10: Označení evropské dálkové pěší trasy	39
Obrázek 11: Turistické chaty (koče) a bivaky na území Slovinska	40
Obrázek 12: Mapa Alpsko – Jadranská stezka (Alpe Adria trail).....	42
Obrázek 13: Mapa Juliana trail.....	44
Obrázek 14: Mapa Slovinská horská stezka.....	46
Obrázek 15: Mapa Via Alpina, schéma tras.....	48
Obrázek 16: Mapa Stezka míru (Walk of piece).....	50
Obrázek 17: Mapa E6 Evropská dálková trasa (Ciglar's Trail) na území Slovinska.....	52
Obrázek 18: Mapa E7 Evropská dálková trasa na území Slovinska	54
Obrázek 19: Mapa Horská stezka Zasavje (Zasavje mountain trail	55
Obrázek 20: Mapa Horská stezka Koroška (Koroška mountain trail)	57
Obrázek 21: Mapa Slovinská Dinárská stezka (Via Dinarica Slovenia).....	59
Obrázek 22: Graf věková struktura respondentů v České republice a ve Slovinsku	62
Obrázek 23: Graf ideální délka dálkové pěší trasy pro obyvatele České republiky a Slovince	63
Obrázek 24: Graf preference značení turistických tras pro obyvatele České republiky a Slovince	63
Obrázek 25: Graf motivace pro absolvování dálkové pěší trasy pro obyvatele České republiky a Slovince	64
Obrázek 26: Graf preference absolvování dálkového pochodu pro obyvatele České republiky a Slovince	64
Obrázek 27: Graf nejoblíbenější dálkové pěší trasy pro obyvatele Slovinska	65
Obrázek 28: Mapa atraktivita oblastí pro pěší turistiku	67

Obrázek 29: Mapa, co evokují oblasti Slovinska pro obyvatele České republiky	69
Obrázek 30: Mapa, co evokují oblasti Slovinska pro obyvatele Slovinska	70

Seznam tabulek

Tabulka 1: Počty turistů v letech 2014–2022	24
Tabulka 2: Počty přenocování v letech 2014–2022	24
Tabulka 3: Vybrané ukazatele geografických oblastí ve Slovinsku.....	27
Tabulka 4: Alpsko – Jadranská stezka	41
Tabulka 5: Juliana trail	43
Tabulka 6: Slovinská horská stezka	45
Tabulka 7: Via Alpina ve Slovinsku, červená trasa	47
Tabulka 8: Via Alpina ve Slovinsku, fialová trasa.....	47
Tabulka 9: Stezka míru (Walk of piece) ve Slovinsku	49
Tabulka 10: E6 Evropská dálková trasa (Ciglar’s Trail) na území Slovinska	51
Tabulka 11: E7 Evropská dálková trasa na území Slovinska.....	53
Tabulka 12: Horská stezka Zasavje (Zasavje mountain trail)	55
Tabulka 13: Horská stezka Koroška (Koroška mountain trail).....	56
Tabulka 14: Slovinská Dinárská stezka (Via Dinarica Slovenia)	58
Tabulka 15: SWOT analýza, silné a slabé stránky	72
Tabulka 16: SWOT analýza příležitosti a hrozby	73

1. Úvod a cíle

1.1 Úvod

Slovinsko, malá země na křižovatce Evropy a Balkánu, má strategickou polohu, která ji v průběhu historie učinila významným kulturním a politickým centrem. Díky své strategické poloze bylo Slovinsko vždy místem setkávání a střetu různých kultur. Slovanská kultura, která je základem slovinské identity, se zde střetla s germánskou, maďarskou a románskou kulturou. Tento střet kultur byl často zdrojem konfliktů, ale zároveň přispěl k pestrosti slovinské kultury. V průběhu historie čelilo Slovinsko tlaku sousedních mocností, které se snažily ovládnout tuto strategicky důležitou oblast. Slovinci však vždy dokázali svou etnickou svébytnost bránit. V roce 1991 se Slovinsko stalo prvním nezávislým státem po rozpadu Jugoslávie. V současnosti je Slovinsko významnou křižovatkou kultur, která přitahuje turisty a odborníky z celého světa. Je to země s bohatou historií a kulturou, která nabízí jedinečné zážitky.

Slovinsko je dnes moderní zemí, která má osobitý charakter. Má nádhernou a pestrou přírodu, velkolepé scenérie, jezera, historická města, pobřeží Jaderského moře a v neposlední řadě nádherné hory, řeky a ojedinělý jeskynní systém na světě. Klade vysoký důraz na ochranu přírody a ekologii. Právě přírodní skvosty činí ze Slovinska v poslední době jednu z turisticky nejvyhledávanějších zemí na evropském kontinentě. Svým příjemným klimatem, vospělostí a bezpečnostní situací se řadí mezi jednu z nejpohostinnějších zemí světa. Na relativně malé rozloze území Slovinska je vzhledem k jeho členitosti možné absolvovat řadu outdoorových aktivit určených k poznávání přírodních krás či jiných aktivit. Slovinci jsou známí jako vášniví turisté. Pro turistiku jsou ve Slovinsku ideální podmínky a je zde také k dispozici kvalitní turistická infrastruktura. Ta činí ze Slovinska ideální destinaci i v rámci dálkových pěších tras. Během pár dní chůze je možné zažít více podnebných pásem než kdekoli jinde na světě.

Dálkové pěší trasy jsou nejenom v české společnosti, ale také ve světě čím dál více oblíbené. Do jisté míry zde hraje roli změna přístupu společnosti k životnímu prostředí, která je čím dál více závislá na moderních technologiích, má sedavý způsob života a obecně u ní převládá odloučení od kontaktu s přírodou. V tomto spojení jde tedy o jakýsi návrat k

přírodě, psychickou terapii a fyzickou výzvu. Právě tento apel na zdravý životní styl spojený s aktivním životem a jedinečnou možností „sáhnout“ si na dno svých sil a „dokázat si“ relativně pohodlně své fyzické možnosti, dělá z dálkových pěších tras stále více oblíbenou činnost. Pro řadu jedinců nabízí i ideální možnost potkat se s turisty či poutníky z různých koutů světa, zažít společně nevšední zážitky a vzájemně se socializovat. Čechy a Slovinci spojuje mnohé, a to nejenom slovanský jazyk, ale také láska k turistice. Pro Čechy i Slovinci je turistika natolik přirozená, že je běžnou součástí života. Není tedy divu, že pro Čechy je v posledních letech Slovinsko zemí zaslíbenou, kde si přijdou na své jak turisté začátečníci, tak i ti pokročilí.

1.2 Cíle diplomové práce

Jakožto milovník Slovinska a zapálený turista chci ve své diplomové práci analyzovat jednu z tradičních a do jisté míry charakteristických forem cestovního ruchu ve Slovinku – pěší turistiku s důrazem na místní síť dálkových turistických tras. Cílem práce je získat komplexní přehled o možnostech pěší turistiky a o absolvování dálkových pěších tras. Cíl diplomové práce bude realizován v několika na sebe navazujících etapách.

Cílem první etapy práce je zhodnocení pěší turistiky ve Slovinsku s důrazem na její historii, vývoj a tradice, dále pak zmapování činnosti turistických spolků a popis turistické infrastruktury, turistického značení a jeho údržby.

Druhá etapa práce se zaměřuje na administrativní dělení Slovinska. V této části jsou detailně popsány jednotlivé geografické regiony Slovinska, kterými jsou Alpská, Středomořská, Dinárská (Balkánská) a Panonská (Středoevropská) oblast.

Třetí etapa práce má za cíl zhodnocení předpokladů cestovního ruchu, které zásadně ovlivňují pěší turistiku. Jedná se o lokalizační předpoklady, selektivní předpoklady a realizační předpoklady. Představeny jsou i činnosti spolků a sdružení starající se o činnost a chod turistických stezek, jejich historie, tradice a stav turistické infrastruktury společně s českou stopou zanechanou ve Slovinsku.

Ve čtvrté etapě práce je představena analýza deseti vybraných turistických dálkových tras, které jsou detailněji popsány, a každá z nich je prezentována samostatnou mapou. V závěru práce jsou prezentovány výsledky a zhodnocení na základě analýzy

dotazníkového šetření, které je součástí kapitoly s názvem „Dotazníkové šetření.“ Vyhodnocení dotazníkového šetření je zaměřeno na identifikaci společných a rozdílných rysů obou národů, hodnocení možností pro pěší turistiku ve Slovinsku, identifikace problematických i silných míst slovinské infrastruktury a pojmenování potenciálních příležitostí. Výsledky dotazníkového šetření tvoří závěrečná SWOT analýza, ve které jsou představeny silné a slabé stránky, a obsahuje i potenciální výzvy.

Diplomová práce představuje kompletní výzkum dálkových pěších tras na celém území Slovinska, mapové výstupy a zhodnocení veškerých vnějších i vnitřních faktorů ovlivňující pěší turistiku. Přináší i řadu doporučení, a to jak ze strany Slovinska, tak i ze strany České republiky.

2. Metodika

Pro vypracování diplomové práce bylo prvotním cílem sestavit koncept a obsah tak, aby přinesl potřebné informace koncovému uživateli, kterého problematika pěších tras ve Slovinsku zajímá. Tyto informace jsou založeny na odborné literatuře, internetových zdrojích, osobních zkušenostech a prožitcích a v neposlední řadě také na sběru informací od občanů států Slovinska a České republiky. Ten přinesl řadu zajímavých poznatků a pomohl tak více identifikovat a pojmenovat pěší turismus ve Slovinsku. Na základě těchto informací byla využita metoda SWOT analýzy, která pojmenovává silné a slabé stránky a stanovuje potenciální příležitosti pro rozvoj pěší turistiky ve Slovinsku.

Práce je zaměřena na dálkové pěší trasy ve Slovinsku. Přesná definice pojmu dálková pěší trasa však není zcela známá. Obecně se má za to, že se jedná o vícedenní pochod, který má jasně stanovenou trasu, přidělené jméno či logo a můžeme jej nalézt zaznamenaný v mapách. Analýza a popis vybraných dálkových tras ve Slovinsku vychází jak z obecného popisu dálkové pěší trasy uvedeného výše, tak z následujících webových serverů: slovenia-outdoor.com, fastertknowtime.com a slovenia.info. Na jejich základě byly vybrány trasy, které budou analyzovány. Při tvorbě map pro dané trasy byly použity volně přístupné podklady ve formátech KML. V programu ArcGis byl pomocí funkce geoprocessing převeden formát KML do vrstvy s podkladovou mapou Open street. Mapy

byly doplněny směrovkou světových stran a měřítkem. Při popisu a analýze dálkových tras byly využity i mapové servery mapy.cz a maps.google.com.

Při analýze dotazníkového šetření byla přínosem i mapová data z webu geofabric.de ve formátech SHP. Historie turistiky ve Slovinsku vychází z publikace „Geografsko raziskovanje turizma in rekreacije v Sloveniji“ od autorů Dejana Cigaleho a Antona Gosara. společnou historií České republiky a Slovinska se věnuje mj. publikace od autorů Jana Pelikána a Miroslava Tejchmana „Dějiny Jugoslávie 1918–1991.“ Předlohou pro členění administrativních celků byl „Geografski atlas“ z roku 1998, který vychází z rozdělení Slovinska na čtyři administrativní celky. Těmito celky jsou Panonská (Středoevropská) oblast, Dinárská (Balkánská) oblast, Alpská oblast a Středomořská oblast. Přínosem pro tuto práci byla i diplomová práce od Jaroslava Ferdy, která se zabývá členstvím Slovinska v EU se zaměřením na charakteristické rysy těchto čtyř celků.

Poutnické pěší a dálkové trasy rozebírá autorka Janet Hall v publikaci „Jíst, spát, jít. Jíst, spát, jít: průvodce jedním z nejmagičtějších způsobů cestování – poutnictvím“ a inspirací pro tuto diplomovou práci byl také autor Stefano Arditi s knihou „Alpy – příroda, turistika, výstupy.“ Obecnou definici a marketing pěší turistiky ve Slovinsku analyzuje publikace „Razvojni načrt in usmeritve slovenskega turizma“ autorů Maja Urana a Roka Ovsenika, na kterou dále navazuje publikace Ksenije Flegar, „Strategija slovenskega turizma“. Důležitým dokumentem formující pěší turismus posledních let je „Strategija trženja slovenskega turizma“ od Brina Čehovina a kolektivu autorů. Marketingem cestovního ruchu ve Slovinsku a samotné turistiky se zabývá také Peter Vesenjok s kolektivem autorů v publikaci „Strategija razvoja turističnega proizvoda pohodništva v Sloveniji“.

Autoři Vystoupil a Šauer definují specifika cestovního ruchu a jejich předpoklady. Tato diplomová práce se inspiruje jejich knihami „Marketing cestovního ruchu: distanční opora“ a „Základy cestovního ruchu: distanční opora“ z roku 2006. Pro práci je důležitá i kniha „Geografie cestovního ruchu české republiky“ z roku 2011. Přínosnou knihou zabývající se mj. předpoklady cestovního ruchu byla také kniha autorky Marie Pourové „Marketing a management venkovského cestovního ruchu“.

Diplomová práce dále vychází i z řady internetových zdrojů a turistických průvodců. Velmi přínosné informace na základě e-mailové komunikace poskytla Polona Frelj ze Slovinského turistického sdružení.

Samotnou motivací pro výběr tématu diplomové práce byl autorův velmi blízký vztah ke Slovinsku a láska k turistice. Zemi pravidelně navštěvuje a prošel i spoustu turistických stezek, které jsou popsány v kapitole 7. Vybrané dálkové trasy ve Slovinsku. Na základě znalostí země a zkušeností z turistických výprav byly do diplomové práce vloženy i autorovy vlastní zkušenosti, rady a názory.

3. Tradice a historie pěší turistiky ve Slovinsku

3.1 Historie turistiky ve Slovinsku

Historie turistiky ve Slovinsku sahá o několik století zpět a prvním charakteristickým znakem bylo dobytí nejvyšší hory Triglavu. Triglav byl v historii považován za mýtickou horu tříhlavého božstva, kterou se nikdo neodvážil pokořit. Prvními průkopníky byli čtyři muži z oblasti Bohinj, kteří horu 26. srpna 1778 zdolali. Po druhé světové válce byla na jejich počest na vrcholu umístěna pamětní deska. Následovala výstavba první vysokohorské chaty nedaleko Bohinjského jezera, kterou postavili v roce 1872 nadšenci z Bohinje. V roce 1893 můžeme hovořit o organizovaném horolezectví, protože bylo založeno Slovensko planinsko društvo. Tento spolek představuje kolébku slovinského horolezectví v Korutanech. Organizace ve svém počátku sloužila ke kontrole a zastavení germanizace turistických značek. V průběhu první a druhé světové války byla činnost spolku paralyzována (SPD, 2017). V té době (před první světovou válkou) nicméně vznikla studentská skupina horolezců zvaná Drenovci a snažila se dobýt slovinské hory dříve než cizinci. V roce 1953 vznikla horolezecká skupina Celov, která funguje dodnes. Opomenout nelze ani skupinu zvanou Skalaši. Ta byla aktivní za první i druhé světové války a postarala se o označení slovinských vrcholů. Z řad Skalašů vzešlo mnoho vynikajících alpinistů, lyžařů, sánkařů, horských záchranářů, fotografů, spisovatelů, lektorů a filmařů. (P. Frelih, 2023). V roce 1948 byla založena Planinska Zveza Slovenije, (Alpínský svaz Slovinska), která se stará o značení turistických stezek a spolupracuje s ostatními svazy a spolky.

Srovnáme-li historii turistiky ve Slovinsku a v České republice, tak zjistíme, že vývoj byl podobný. Klub českých turistů byl založen v roce 1888 a stejně jako ve Slovinsku,

tak i v českých zemích, byli turisté velmi aktivní a již brzy začaly vznikat značené trasy nebo síť ubytoven a turistického zázemí (KČT, 2023).

Pomineme-li horské turistické stezky, bylo možné zaznamenat rozvoj a počátky turistiky spojené s návštěvou poutních míst a pramenů minerálních vod. Vznikla tak významná turistická centra (jako například: Rogaška Slatina, Bled, Portorož, apod.) která datujeme do 19. století. Turistika zůstala důležitou aktivitou i po rozpadu Rakouska-Uherska, kdy se Slovinsko stalo součástí Jugoslávie. Význam turistiky a turismu se po rozpadu Jugoslávie a osamostatnění ještě navýšil a dnes hraje výraznou roli v rámci ekonomiky země (Cigale – Gosar, 2018).

3.2 Tradice a turistické zvyky ve Slovinsku

V životě každého Slovince je údajně národní povinností vylézt alespoň jednou za život na horu Triglav. I když je v současné době jeho vrchol velmi vyhledávaným cílem turistů z celého světa, stále neztratil nic na své důstojnosti. Naopak, úcta k vrcholu pokračuje tím, že jeho obraz symbolizuje Slovinsko i v jeho státním znaku a vlajce.

„Jsme velmi sportovní národ, všichni milujeme turistiku, lyžování, pobyt venku. Máme určité tradice ohledně chození do hor, jako třeba křest při první návštěvě konkrétní hory či povinné zdravení spolulezců a turistů. Milujeme skutečnost, že můžeme během jednoho dne lyžovat na horách a koupat se v moři.“ uvádí Polona Frelj ze Slovinského turistického sdružení (ústní sdělení).

3.3 Česká stopa ve Slovinsku

Vývoj a historie slovinského národa je v mnoha ohledech podobá historickému vývoji a politickému vývoji českého národa včetně snah o osamostatnění. Oba středoevropské státy obývají malé slovanské národy a v minulosti byly silně ovlivněny německou kulturou, protože byly součástí rakouské monarchie. V 19. a 20. století prošly obdobnými procesy národního obrození a po konci 1. světové války se staly součástí nově vytvořených států, tedy Království Jugoslávie a Československa. Po konci 2. světové války,

byly silně ovlivňovány Sovětským svazem. Na začátku 90. let 20. století vytvořily vlastní státní útvary. Česká republika vznikla rozdělením se Slovenskem v roce 1993 a Slovinsko získalo nezávislost na tehdejší Jugoslávii v roce 1991 (Pelikán – Tejchman, 1994). Obě země se vydaly cestou demokratizace společnosti, transformovaly své hospodářství, vstoupily do Evropské unie a Severoatlantické aliance.

Asi nejvýraznější českou turistickou stopou ve Slovinsku je příběh staročeské chalupy na Jezersku v Kamniško – Savinjských Alpách. Horská chata „Češka koča“ (Česká chata) ležící v nadmořské výšce 1543 m n. m. vznikla díky skvělé spolupráci slovinských a českých horolezců na přelomu 19. a 20. století. „Češka koča“ byla postavena v roce 1899 českou pobočkou Slovinského alpského družstva. Architektem byl Čech Josef Podhajský, čímž se splnilo přání českých horolezců, aby disponovali svou horskou chatou v alpské oblasti. Chata do jisté míry nese charakter a vizuál české chalupy včetně šindelové střechy. Slavnostně byla otevřena 26. července 1900 a této události se zúčastnilo více než dvě stě lidí z řad Čechů a Slovinců společně s řadou osobností své doby. Prvním správcem se stal slovinský vysokohorský průvodce Jernej Krč, který o chatu pečoval dvacet let. Dalším legendárním správcem staročeské chaty se stal horský záchranář a lyžařský instruktor Andrej Karničar, který se o chatu staral i se svou ženou Anicou takřka čtyřicet let. Rodina Karničarů pečuje o Českou chatu doposud a průběžně navazují na tradici a odkaz pana Andreje s chotí Anicou. Česká chata také jako jedna z mála přežila vypalování horských chat za druhé světové války a zachovala si svůj původní vzhled i interiér za pomoci Ústavu pro ochranu kulturního dědictví ve Slovinsku (MZV, 2020). Chata je tak důkazem vzájemné slovanské spolupráce a propojenosti obou národů. Jedná se o jednu z nejstarších horských chat na území Slovinska a je dnes relativně snadno dostupná a výstup z údolí Ravenska kočna trvá přibližně 1,5 hodiny. Začátek výstupu je poměrně strmou stezkou, která se později stává mírnější, avšak u samotného konce je třeba počítat se žebříky. Chata nabízí občerstvení a je zde i možnost přenocovat (Objevuj Slovinsko, 2023)

Obr. 1. Češka koča (zdroj: objevuj-slovinsko.cz)

4. Turistika a turistické organizace ve Slovinsku

4.1 Pěší turistika jako produkt cestovního ruchu

V roce 2005 byla Ministerstvem hospodářství a rozvoje vydána Strategie rozvoje turistického produktu turistiky ve Slovinsku. Tento dokument, jako první definoval pěší turistiku jako samostatný turistický produkt. Strategie měla pozitivní dopad na rozvoj slovinského cestovního ruchu. V letech 2005-2015 se počet zahraničních návštěvníků ve Slovinsku zvýšil o 50 %. Následoval klíčový dokument Plán rozvoje a směrnice pro slovinský cestovní ruch 2007–2011 (Uran a Ovsenik, 2006). Dokument obsahuje plány, jak lépe začlenit chráněná území do turistické nabídky, ale také jak lépe chránit kulturní dědictví, přírodní hodnoty, autentické produkty a služby cestovního ruchu. Bere v úvahu princip udržitelného využívání přírody a kulturního dědictví v rámci turistických pěších tras, na což navazuje také aktuální Strategie slovinského turismu na období mezi lety 2022–2028 (Flegar. K., 2022). Mezi lety 2011 a 2022 vznikly za podpory Ministerstva

hospodářství Slovinské republiky další dvě strategie rozvoje turismu, a to na období 2012–2016, 2017–2021. Hlavním cílem strategií bylo zvýšit konkurenceschopnost slovinského cestovního ruchu a zvýšit jeho podíl na HDP. Neméně důležitým dokumentem definující pěší turistiku jako produkt cestovního ruchu ve Slovinsku se stala Marketingová strategie slovinského cestovního ruchu na roky 2007–2011 (Čehovin B. a kol., 2007), uvádějící pěší turistiku jako jeden z prvků Slovinské turistické nabídky aktivní dovolené. Z marketingového hlediska se jedná o jedno z hlavních propagačních témat, jenž definuje řadu variant pěších pochodů od nordic walking až po alpské zážitky. Strategie turistiky se drží ve slovinské odborné geografické literatuře obvyklého členění pěší turistiky na 3 formy (viz např. Vesenjaka a kol. 2005):

- Výlety – krátká pěší túra z hlediska času a vzdálenosti.
- Pěší turistika – odehrává se hlavně v kulturní krajině.
- Horolezectví – chození po horských značených stezkách.

Aktuální a nejžádanější trendy cestovního ruchu pro Slovinsko dle turistické strategie na roky 2022–2028 jsou následující:

- Kritický přístup ke vztahu mezi kvalitou a cenou. Tak aby turisté dostali a své peníze co nejlepší služby.
- Důležitost autenticity, a tedy místního zážitku.
- Rostoucí obliba aktivní dovolené a v tomto případě i pěší turistiky. Což jde společně s trendem zdravého životního stylu.

Dalšími trendy, jimž se zabývá strategie do roku 2028 je také obliba kratších dovolených na úrok jedné delší, nabídka pobytů spojená s relaxací či cestování autobusy a vlaky – tzn. „Slow travel“. (Flegar. K., 2022). V novém strategickém období cestovního ruchu je koncepce zvaná OUTDOOR brána jako nejdynamičtější rostoucí slovinský produkt. Jedná se o veškeré aktivity v přírodě a pěší trasy zde tvoří jeden z pilířů rozvoje cestovního ruchu. Slovinsko se v tomto období chce nadále profilovat v rámci marketingu jako země sportu, rekreace a zdraví. Strategie navrhuje výstavbu nových turistických stezek, které by vedly k zajímavým přírodním a kulturním cílům, zlepšení značení turistických stezek, tak aby bylo pro turisty snadnější se orientovat v terénu. Navrhuje podporu rozvoje pěší turistiky v regionech, které jsou méně známé. Vytváří a podporuje vzdělávací programy pro místní obyvatele a jejich edukaci o pěší turistice a jejích přínosech.

Pro lepší orientaci v problematice a zlepšení marketingu a turistických služeb je tedy nutné identifikovat profil pěších turistů ve Slovinsku. Dle Petera Vesenjaka a kol. jsou pěší turisté nejpočetněji zastoupení v kategorii 20–39 let. Informace o trasách si nejčastěji hledají na internetu a nejsou omezeni určitým ročním obdobím. Aktivní jsou po celý rok a hlavním motivem jsou zážitky úzce spojeny s přírodou. Nejčastějším turistou ve Slovinsku je místní turista (66 %). Následují cizinci, přičemž nejvíce početné jsou skupiny Chorvatů, Němců a Čechů. Výběr trasy poté ovlivňuje především značení trasy a také samotná náročnost trasy a její atraktivita (Vesenjaka a kol. 2005).

4.2 Hlavní turistické organizace

Slovinsko má rozvinutou síť turistických organizací, které se zabývají podporou a rozvojem cestovního ruchu v zemi. Tyto organizace spolupracují na rozvoji cestovního ruchu ve Slovinsku a podílejí se také na přípravě a propagaci turistických pěších tras. Mají za cíl pomoci zemi zůstat jednou z nejpoblábnějších turistických destinací v Evropě

4.2.1 Turistična zveza Slovenije (Slovinské turistické sdružení)

Slovinské turistické sdružení má sídlo v Lublani, bylo založeno již v roce 1905 a aktuálně sdružuje více než 600 turistických sdružení. „Navštívil jsem mnoho zemí. Stačí říct, že žijeme v té nejkrásnější.“ To jsou slova předsedy turistického sdružení, kterým je od roku 2019 Pavle Hevka. Tato funkce je volena vždy na 4 roky. Turistické sdružení ve Slovinsku je jednou z největších nevládních a dobrovolnických organizací. Vizí je stát se společenskou organizací cestovního ruchu a přispívat k rozvoji slovinského cestovního ruchu a organizace dobrovolníků a přispět tak k blahobytu slovinské společnosti. Kromě samotného rozvoje cestovního ruchu si klade za cíl vzdělávání a školení lidí a zaměstnanců v cestovním ruchu, zvyšování kvality a rozmanitosti turistické nabídky a zachování ochrany životního prostředí, kvality života a kulturního dědictví. Turistický svaz se stará také o osvětu mládeže do 29 let, kde klade důraz na životní prostředí a zachování ducha zelené turistiky. Realizuje jarní ekologické úklidy a soutěže, kterých se účastní až dvě třetiny slovinských měst a každoročně zájemců přibývá. Zástupci tohoto svazu dále pořádají akce,

starají se o místní infrastrukturu, etnografické dědictví atd. Turistický svaz je zastřešující organizací pro dobrovolníky v cestovním ruchu a spolupracuje s více než 400 místními turistickými společnostmi. S žádnou zahraniční organizací (pouze se slovinskou menšinou v Itálii a Rakousku) však nespolupracuje. (P. Frelih, 2023).

Svaz o svých činnostech informuje veřejnost šestkrát ročně, zejména o nejnovějších trendech ohledně slovinského cestovního ruchu, a to ve dvouměsíčníku Lipov list. Pravidelně informuje o svých činnostech i na sociálních sítích (Facebook, Twitter, Instagram či Youtube). Turistické sdružení dále realizuje vývoj produktů podporujících domácí turismus, jako je třeba mobilní aplikace Slovinský turistický průvodce a vytváří též turistické nabídky a společenské akce. Aby měl domácí cestovní ruch dostatečně efektivní rozvoj, pracuje sdružení s nabídkami z veřejného i soukromého sektoru. Pro lepší informovanost svých členů o novinkách, legislativě, vzdělání apod. byl zřízen počítačový informační systém portálu Turistična zveza Slovenje, kde je zřízen registr členů. Turistické sdružení spadá pod pravomoci Ministerstva hospodářství a rozvoje technologií, jenž je jeho nadřazeným orgánem. Spolupracuje navíc s národními a mládežnickými organizacemi a řadou spolků přidružených svazů.

4.1.2 Slovenska turistična organizacija (Slovinská turistická organizace)

Zatímco u turistického sdružení Slovinska (Turistična zveza Slovenije), které se zabývá podporou domácího cestovního ruchu a vytváření vhodných podmínek, Slovinská turistická organizace (STO) se orientuje na oslovení zahraničních trhů s cílem přivést a nalákat do země zahraniční turisty. Slovinská turistická organizace spolupracuje s celou řadou mezinárodních společností a organizací. Činnost organizace je datována k 6. dubnu 1995, kdy bylo založeno Centrum pro podporu cestovního ruchu Slovinska, využívající zkratku CPTS. To se později transformovalo ve Slovinskou turistickou organizaci (STO). Díky systematické propagaci Slovinska na zahraničních trzích se dostalo na seznam nejprestižnějších médií (jako třeba Lonely Planet, Financial Times, Forbes, National Geographic, The Independent, The Guardian, The Times, The Sun, CNN a mnoha dalších) a získalo řadu individuálních ocenění. Důkazem také je, že počet zahraničních turistů se za pět let před pandemií zvýšil o 76 % a počet přenocování vzrostl o 66 %, přičemž příliv cestování v roce 2019 byl o 29 % vyšší než v roce 2014. STO propaguje značku I FEEL

SLOVENIA a vizi Slovinska jako zelené butikové destinace. Slovinsko se stalo světovým lídrem v rozvoji udržitelného cestovního ruchu a již v roce 2016 bylo jmenováno první zelenou zemí na světě a získalo řadu ocenění za úspěšnou realizaci svého závazku udržitelnosti na národní úrovni (STO, 2020). Snahou prezentovat Slovinsko jakožto pětihvězdičkovou destinaci v oblasti zážitků je i prezentace značky TASTE SLOVENIA, která představuje Slovinsko jako gastronomickou destinaci ve spojení člověka s přírodou a tradicí.

4.1.3 Planinska zveza Slovenije (Alpínský svaz Slovinska)

Alpínský svaz Slovinska vznikl již v roce 1893, jako slovinská horolezecká společnost. Hlavním úkolem bylo původně rozšiřování horolezeckých aktivit ve Slovinsku a zároveň obrana slovinské hory proti vnějšímu vlivu. Předsedou svazu je Jože Rován. Jedná se o nejpočetnější sportovní a nevládní organizaci. Počet členů čítal v roce 2022 60 744 osob všech věkových kategorií. Slovinský alpínský svaz zahrnuje 291 alpínských klubů. Ty jsou zodpovědné za veškeré turistické stezky, podílí se na jejich údržbě a disponují rejstříkem turistických a horských stezek. Aktuálně se tak starají o více než 2000 turistických a horských stezek o celkové délce více než 10 000 km. Spolupracují s komisí pro evropské stezky ve Slovinsku, Slovinským turistickým sdružením a Lesnickým institutem asociací pro evropské stezky. Alpské kluby jsou rozděleny do dvanácti regionálních výborů, které koordinují jejich činnost. Jde o oblasti Podravje, Zasavje, Koroška, Pomurje, Gorenjska, Posočje, Kamnik-Bistrica, Savinjska, Ljubljana, Notranjska, Primorsko-Notranjska, Dolenjska a Bela krajina. Každý člen Alpského svazu se může zúčastnit nejrůznějších horolezeckých aktivit, využít slevy na ubytování v horských chatách ve Slovinsku a Evropě, sjednat si různé druhy pojištění, využívat výhod při nákupu horolezeckého vybavení atd.

Organizaci Planinska zveza Slovenia lze přirovnat k Českému klubu turistů, který čítá na 40 000 členů. V roce 2017 byl obnoven Český odbor Slovinského planinského družstva, jež založili příznivci slovinských Alp již v roce 1897. Cílem tohoto odboru je spolupráce se slovinskými partnery. Podílí se na volnočasových aktivitách, turistice a alpinismu. Podporuje také chod a obnovu Češke koče.

Činností Alpského svazu Slovinska je stejně jako u Klubu českých turistů také monitoring a informovanost obyvatel ohledně průchodnosti turistických a horských stezek. Tyto informace jsou dostupné na webových stránkách www.en.pzs.si. Starají se také o 179 horských chat, přístřešků, útulen a bivačů. Provozují i Slovinské Alpské muzeum, které se nachází ve vesnici Mojstrana. Toto interaktivní muzeum návštěvníky nejenom seznámí se slovinskými horami, ale nabídne také zážitky jako vlastní výstup na horu, útek do bivačku či virtuální výhled na více než třicet slovinských vrcholů (Slovinki Planinski muzej, 2018).

5. Cestovní ruch ve Slovinsku a slovinské turistické oblasti

5.1 Cestovní ruch ve Slovinsku

Instrukcí spravující oblast cestovního ruchu ve Slovinsku je ministerstvo hospodářství, cestovního ruchu a sportu, jehož ministrem je Matjaž Han. Se svými 12 % HDP země (v r. 2022), patří cestovní ruch mezi nejexponovanější sektory a je důležitou složkou státního rozpočtu. Cestovní ruch ve Slovinsku jako malé zemi je silně orientován na mezinárodní otevřenost a závisí na jednotné pozitivní zkušenosti turistů a jejich následné doporučení. Propojené a koordinované fungování těchto pozitivních zkušeností a všech institucí je klíčem k větší konkurenceschopnosti a růstu tohoto sektoru. (GOV, 2023)

Důležitým mezníkem rozvoje cestovního ruchu v novodobých dějinách byl vznik Centra pro propagaci cestovního ruchu ve Slovinsku v roce 1995. Centrum poté v roce 2012 změnilo název na „Slovenska turistična organizacija“ viz kapitola 4.1.2. Slovenska turistična organizacija představující Národní centrálu cestovního ruchu spadá svou činností pod ministerstvo hospodářství, cestovního ruchu a sportu. V rámci regionální úrovně zajišťují správu cestovního ruchu regionální destinační agentury (dělí se na 13 územních celků) a dále lokální destinační agentury (STO, 2020).

Strategie slovinského cestovního ruchu na roky 2022–2028 se zamýšlí mimo jiné nad neudržitelným růstem příjezdového cestovního ruchu a klimatické změně. Mezi hlavní cíle v rámci strategie tak nadále patří podpora udržitelného cestovního ruchu. Klade se také důraz na bezpečnost země, zdravé ekosystémy, spojení s přírodou a důraz na kvalitní zážitky

lokálních charakterů. Slovinsko je marketingově prezentováno jako zelená země, pro zodpovědné turisty mající zájem o zdravý a aktivní životní styl (Flegar. K., 2022).

Tab. č.1. Počty turistů v letech 2014–2022,

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Celkem počet turistů	3 901 563	4 373 878	4 834 071	5 503 284	5 933 266	6 229 573	3 065 085	4 003 682	5 868 138
Domácí turisté	1 226 492	1 351 860	1 437 198	1 512 602	1 508 128	1 527 695	1 848 971	2 171 236	1 932 506
Zahraniční turisté	2 675 071	3 022 018	3 396 873	3 990 682	4 425 139	4 701 878	1 216 114	1 832 446	3 935 632
Turisté z České republiky	78 741	88 927	103 715	133 210	160 079	189 802	44 944	121 270	208 096

(Vlastní zpracování, zdroj: SiStat, 2023)

Na základě tabulky č. 1. vidíme, že počty turistů od roku 2014 do roku 2019 velmi stoupaly a v roce 2019 mělo Slovinsko více než 6 milionů turistů. K obdobnému číslu se země dostala po koronavirové pandemii opět v r. 2022. V roce 2020 v průběhu koronavirové pandemie bylo možné čerpat příspěvek na rekreaci ve Slovinsku 200 euro. Tento příspěvek byl určen všem obyvatelům, kteří tak podpořili domácí cestovní ruch (GOV, 2023). Také si můžeme všimnout, že počet návštěvníků z České republiky že od roku 2014 velmi výrazně zvýšil na rekordních 208 tisíc v roce 2022.

Tab. č. 2. Počty přenocování v letech 2014–2022

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Celkem počet turistů	10 738 766	11 653 764	12 647 876	14 208 545	15 694 705	15 775 331	9 204 374	11 251 158	15 581 856
Domácí turisté	3 905 727	4 172 107	4 307 898	4 523 216	4 518 695	4 404 565	5 850 018	6 456 686	5 506 772
Zahraniční turisté	6 833 040	7 481 657	8 339 978	9 685 329	11 176 010	11 370 766	3 354 356	4 794 472	10 075 084
Turisté z České republiky	197 183	225 355	264 357	331 967	431 335	511 754	129 436	331 030	569 146

(Vlastní zpracování, zdroj: SiStat, 2023)

Nejčastější místa přenocování v říjnu 2023 byla dle Slovinského statistického úřadu v Ljubjani, dále v přímořském Piranu a také v Bledu. Následovali lázeňská místa jako Moravské Toplice a Podčetrtek. Dále Maribor, Isola, Kranjska gora a Bohinj. Na základě tabulek č. 1. a č. 2. můžeme vidět, že počet nocí na jednoho turistu jsou ve Slovinsku jsou přibližně tři. Přičemž počet přenocování mezi lety 2014 a 2018 vzrostlo prakticky o 50 %. Během koronavirové krize se počet přenocování opět snížil a na původní čísla z let 2018 a 2019 se vrátil v roce 2022 (SiStat, 2023). Dle slovinského statistického úřadu zemi

navštěvují nejvíce turisté z Itálie, Rakouska, Německa, Srbska, České republiky a také Maďarska.

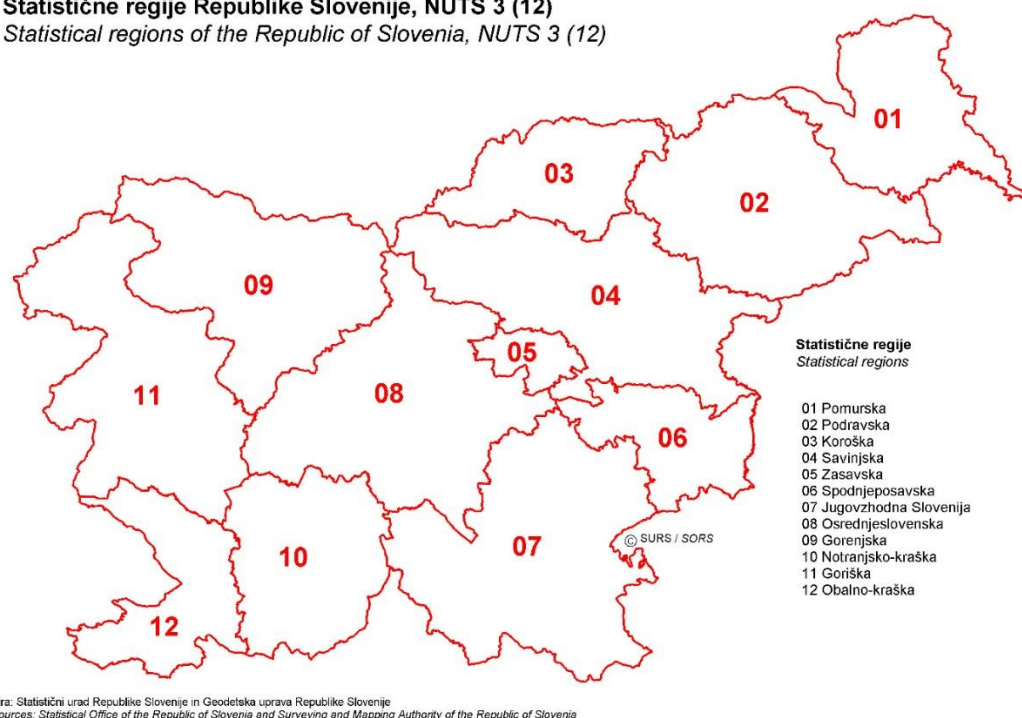
5.2 Konvenční vymezení turistických oblastí a jejich fyzickogeografické předpoklady pro pěší turistiku

Dle Aleše Kozára (Kozár, 2010) je stále velmi používaný model rozdělení Slovinska vycházející z historických území a původních regionů. Jsou jimi Gorenjsko (Horní Kraňsko), Štajersko (Štýrsko), Prekmurje (Předmuří), Korošku (Korutany), Notranjsko (Vnitřní Kraňsko), Dolejnsko (Dolní Kraňsko), oblast Bela krajina (Bílé Kraňsko) a Primorsko (Přímoří). Region Primorsko se připojil k území Slovinska teprve po roce 1945, kdy byl připojen k Jugoslávii. Určit přesné hranice mezi těmito regiony je při tom obtížné. Pomíneme-li však historické členění a dělení Slovinska v minulosti a zaměříme se na to aktuální, zjistíme, že i přes relativně malou rozlohu Slovinska je jeho rozdělení na administrativní celky nadále komplikované, a to právě na základě historických okolností i členitostí terénu. Dle Polony Frelih ze slovinského turistického sdružení je turistické rozdělení Slovinska dáno na základě územních celků a horských pohoří, jimiž jsou například Julské Alpy, Kamnické Alpy Kamniško – Savinjské alpy, pohoří Karavanky, Středohoří, tzn. Posavsko hribovje, pohoří Pohorje, Trnovski gozd, Cerknisko hribovj, apod. Alpinský svaz Slovinska dělí činnost do 279 Alpinských klubů, které spravují turistické trasy a značení. V rámci České republiky je Klub českých turistů rozdělen do 14 krajů a v každém z těchto krajů působí lokální odbory. (KČT, 2023)

Po vyhlášení nezávislosti Slovinska v roce 1991 bylo Slovinsko rozděleno na 212 obcí (občina). Tento systém dělí území na malé správní jednotky a vychází z politického pohledu na správu země. V průběhu let byl nicméně několikrát upravován a je do jisté míry používán i dnes.

Na základě požadavků Evropské unie na vytvoření samosprávných krajů, (jinými slovy statistických regionů EU, tedy regionů NUTS) je používán i následný model, kdy je Slovinsko rozděleno na 12 regionů: Předmuří, Podráví, Korutany, Savinjsko, Zasávi, Dolní Posávi, Jihovýchodní Slovinsko, Střední Slovinsko, Goreňsko, Notraňsko-Kras, Gorica a Pobřeží-Kras. (SiStat, 2023)

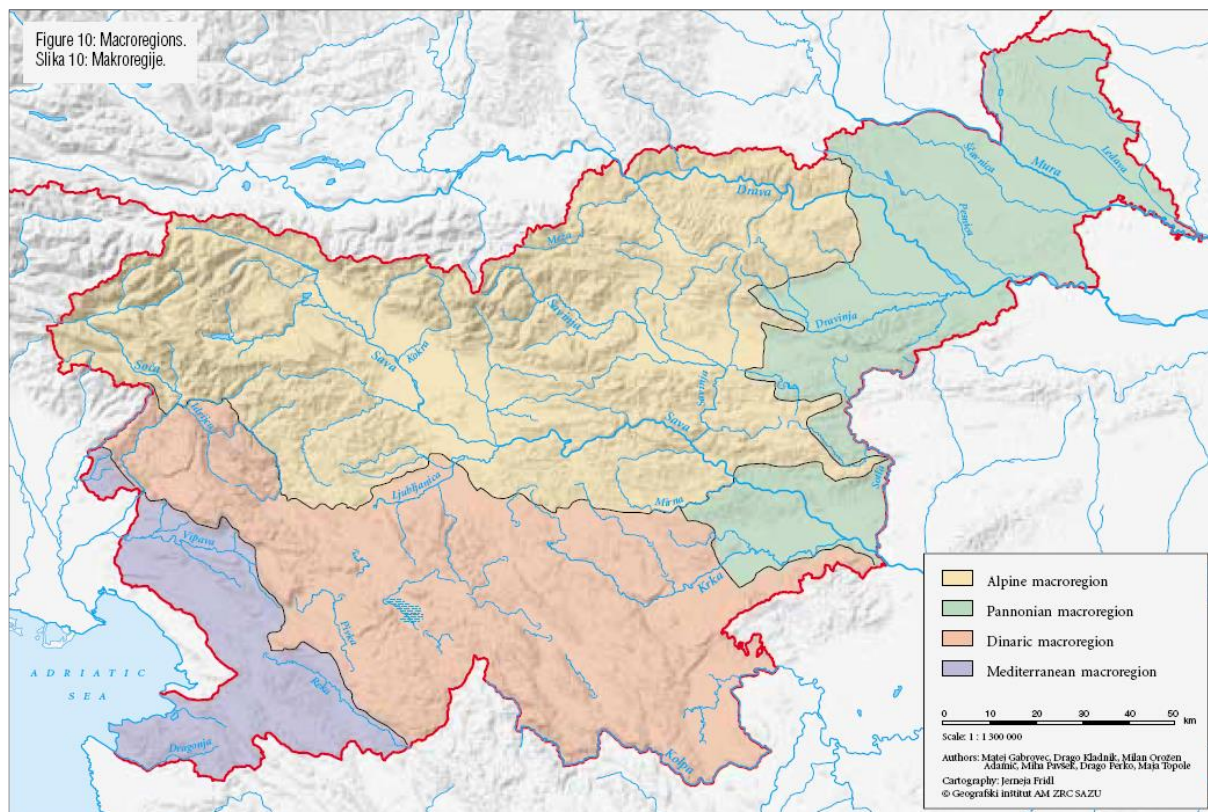
Statistične regije Republike Slovenije, NUTS 3 (12)
Statistical regions of the Republic of Slovenia, NUTS 3 (12)

Obr. 2. Mapa Rozdělení Slovinska v rámci NUTS 3, (Zdroj: SiStat, 2023)

V zásadě nejpoužívanější je rozdělení založené na fyzickogeografických celcích. Autoritativní publikací, která zafixovala všeobecně uznávané hranice fyzickogeografických jednotek je práce geografů ze Slovinské akademie věd – Geografski atlas z roku 1998, který uvádí rozdělení Slovinska na čtyři velké geografické celky – Alpskou, Středomořskou, Dinárskou a Panonskou (Středoevropskou) oblast. Model ne úplně počítá s městskými celky, takže jak můžeme vidět na obrázku č. 3, hlavní město Lublaň (navzdory své administrativní a spádové funkci města s nejvyšší populací) spadá na pomezí Alpské a Dinárské oblasti. Rozdělení na tyto čtyři územní celky vychází z analýzy na základě klimatu, reliéfu, využití půdy, vybraných demografických ukazatelů a zaměstnanosti v ekonomických sektorech. Dá se tedy říct, že toto tradiční členění je všeobecně akceptované i pro oblast turistických aktivit, protože poměrně dobře vystihuje odlišnosti v reliéfu a geomorfologii krajiny a tím pádem odlišnou podobu pěších tras. Na základě rozdělení výše zmíněných celků, jež vzniklo z analyzování informací, které jsou pro absolvování pěšího pochodu nejdůležitějším faktorem, vychází tato práce právě z tohoto rozdělení. Jedná se o

praktické rozdělení územních celků i na základě následného výzkumu a specifikace daných oblastí.

Obr. 3. Mapa Rozdělení Slovinska podle Geografski Atlas z r. 1998, (Zdroj: převzato z EU, S. V. Jaroslav FERDA, 2007)

Tab. č. 3: Vybrané ukazatele geografických oblastí ve Slovinsku

Ukazatel		Oblast				Slovinsko
		alpská	středo - mořská	dinárská	panonská	
	Rozloha [km ²]	8541	1732	5706	4291	20270
	Prům. nadm. výška [m. n m.]	732	352	580	261	557
	Průměrný sklon území [°]	18	10	11	6	13
Využití půdy	Podíl orné půdy v roce 1994 [%]	8,4	10,6	8,4	27,2	12,6
	Podíl vinohradů v roce 1994 [%]	0,2	3,5	0,5	2,6	1,1
	Podíl sadů v roce 1994 [%]	1,5	1,4	0,7	4,8	2,0

Podíl luk v roce 1994 [%]	14,3	21,7	20,4	21,1	18,1
Podíl pastvin v roce 1994 [%]	9,8	24,4	10,5	5,2	10,2
Podíl lesů v roce 1994 [%]	56,6	31,8	55,4	31,4	48,8
Podíl ostatních ploch v r. 1994 [%]	9,2	6,6	4,1	7,7	7,2
Počet obyvatel (v r. 1991)	924174	184 533	309 492	547 787	1 965 986
Hustota zalidnění (v r. 1991)	108	107	54	128	97

(Zdroj: Převzato z EU, S. V. Jaroslav FERDA, 2007)

5.2 Alpská oblast

Zabírá 42% území země a jedná se tak o největší oblast ze čtyř jmenovaných. Už na základě názvu oblasti je zřejmé, že se jedná především o hornatou část, která zahrnuje nejvyšší pohoří země, jako jsou Julské Alpy (s nejvyšším vrcholem země Triglavem), Kamniško – Savinjské Alpy či Karavanky. Tomu odpovídá také nejvyšší průměrná nadmořská výška 732 m n. m. Navzdory vysokým horám a členitému terénu se jedná o oblast s nejvyšším počtem obyvatel. Důvodem je, že se v nížinách nachází nejenom hlavní město Lublaň (tedy jeho převážná část), ale také města jako Velenje či Kranj, jež řadíme mezi největší Slovinská města. Na území můžeme najít také Triglavský národní park. Jedná se o jediný národní park v zemi. Oblastí prochází řada hlavních silničních tahů, jako dálnice A1 spojující Maribor a Lublaň či dálnice A2 vedoucí z Lublaně k významnému tunelu Karavanky, který je hraničním tunelem Slovinska a Rakouska. Významný je zde také železniční uzel ve městě Jesenice. Severně od Lublaně nalezneme také mezinárodní letiště Brnik. Pro řadu turistů je Alpská část také cílovým regionem při návštěvě Slovinska. Díky svým horám, a přírodním skvostům se jedná o turisticky velmi vyhledávanou lokalitu. Zaujme nejenom milovníky vysokohorské turistiky, ale nacházejí se zde známá a propagovaná místa, jako například jezero Bled, Triglav, Lublaň, soutěska Vingar, Velika Planina, desítky vodopádů a mnoho dalšího, co návštěvníci ocení (Slovinsko: inspirace na cesty, 2017). Díky členitosti terénu se zde nachází dle tab. č. 3 nejvyšší sklon 18° což ve spojení s nejvyšší průměrnou nadmořskou výškou znamená, že v lokalitě prakticky nenajdeme vinohrady, ale zato nejvíce lesního porostu, který pokrývá až 56,6 % rozlohy území.

5.3 Středomořská oblast

Tento nejmenší územní celek zabírající necelých 9 % rozlohy země je známý také pod názvem Primorska (Přímoří). Oblast je charakteristická svým teplým středomořským klimatem. Nepřekvapí tedy, že je zde v rámci země nejvyšší výskyt vinohradů a (3,5 % území) a oblast je charakteristická také svými pastvinami, které pokrývají až 24,4 % území (tedy zdaleka nejvíce v rámci Slovinska) a příznačné jsou také louky. Ačkoli se jedná o nejmenší část země, hustota zalidnění je vcelku vysoká. Nachází se zde nejvýznamnější námořní přístav Koper, ve kterém aktuálně končí dálnice A1 protínající zemi od západu na východ. Koper je, i přes své historické centrum, spíše průmyslovým městem ležícím na slovinském pobřeží Istrie, které je dlouhé 46 km. (Longley, 2019). Nejvyhledávanějšími městy na pobřeží jsou Izola a Piran. Dalším významným městem je Nova Gorica, která tvoří souměstí s italskou Gorizii. Středomořské klima prodlužuje sezónu i možnosti turistických výprav a tento region k nim vybízí také atraktivními místy, jako je vinařská oblast Goriška Brda u hranic s Itálií, či městečkem Štanjel. Jedná se o krasovou oblast s mnoha jeskyněmi, přičemž nejznámější v oblasti jsou Škocjanské jeskyně. Opomenout nelze ani světoznámou chovnou stanicí Lipica starající se o proslulé bílé koně – lipicány.

5.4 Dinárská (balkánská) oblast

Zatímco Alpská a Středomořská část Slovinska se řadí mezi nejvíce vyhledávané lokality a směřuje sem nejvíce turistů (STAT, 2023). Dinárská a Panonská oblast jsou navzdory svým památkám a přírodním úkazům navštěvované méně. Dinárská neboli balkánská oblast nacházející se v jižní části země a tvoří 28 % rozlohy země. Má zdaleka nejnižší hustotu zalidnění (tab. č. 3) a prakticky celá oblast leží v krasové oblasti. Příznačné jsou zde tedy skalní útvary, krasové říčky, jeskyně či ojedinělá jezera (jako například Cerknické jezero). Cíla oblast je hustě zalesněná a terén velmi členitý. To vytváří ideální podmínky pro pěší turistiku, která není dosud masově navštěvována turisty a dotváří pocit exkluzivity. Nejvíce navštěvovanými jeskyněmi jsou Postojnské jeskyně, jeskyně Pivka či přírodní park Rakov Škocjan s volně přístupným jeskynním systémem. Velmi specifické je také mizející Cerknické jezero, na západě je vyhledávané město Most na Soči a Idrija (známá výrobou kraje, je zapsána na seznamu kulturního dědictví UNESCO). Územím

prochází dálnice A1 z Lublaně do Koperu a také dálnice A2 z Lublaně do chorvatského Záhřebu. Do Dinárské oblasti náleží na základě geomorfologie také jihozápadní část Lublaně. Důležitým správním městem je také Novo mesto, kde sídlí světoznámá farmaceutická firma Krka.

5.5 Panonská (středoevropská) oblast

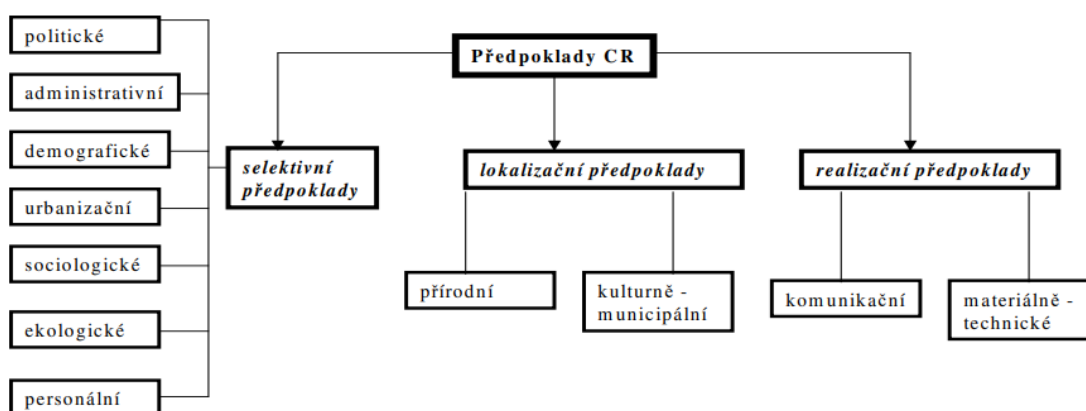
Panonská oblast zaujímá především nížiny ve východní a jihovýchodní části Slovinska. Jedná se o 21% území, které má nejnižší průměrnou nadmořskou výšku 261 m n. m. Jedná se o zemědělskou krajinu, ve které dominuje se 27,2 % orná půda, což je výrazně více než v jiných částech země a příčinou je jistě nejnižší sklon země 6°. (viz tab. č. 3). Jedná se o oblast s nejvyšší hustotou obyvatel a na rozdíl od Středomořské oblasti je zde výrazně méně pastvin. Jedná se o výraznou železniční a silniční křižovatku propojující Slovinsko s Rakouskem, Maďarskem a Chorvatskem se západem země. Největším městem je Maribor, druhé největší město ve Slovinsku. Z turistického hlediska se jedná neprávem o jednu z nejvíce opomíjených oblastí země. Malebná vinařská krajina se zde snoubí s historickými a kulturními zajímavostmi. Koná se zde také řada slavností a festivalů a oblíbené jsou také místní lázně. Příkladem jsou lázně Moravske Toplice či Rogaška Slatina, jenž v minulosti patřili k nejluxusnějším lázeňským centrům v celé Evropě. Významným tokem je řeka Dráva, na které leží také nejstarší historické město Slovinska Ptuj. Z turistického hlediska jsou oblíbené vinařské stezky. Patrně nejznámější v této oblasti je Ljutomerská vinařská stezka, jenž vychází z města Ormož na východě země (Longley, 2019).

6. Předpoklady cestovního ruchu realizovaného formou pěší turistiky na dálkových pěších trasách

Předpoklady cestovního ruchu jsou celkově rozděleny na tři základní skupiny a to lokalizační (přírodní a kulturní), selektivní (objektivní a subjektivní) a realizační (dopravní a materiálně technické). Spojením lokalizačních a selektivních předpokladů umožňují předpoklady realizační. Za realizační předpoklady se považuje vybavenost v území infrastrukturou nezbytnou pro cestovní ruch. V tomto případě dálkové turistiky. Souhrn

těchto antropogenních a přírodních aspektů představují předpoklady cestovního ruchu a vytváří jeho potenciál (Vystoupil, Šauer a kol., 2011; s. 34). Autoři Vystoupil a Šauer definují faktory rozvoje cestovního ruchu a jeho umístění také podle geologického a ekonomického hlediska následovně:

- faktory stimulující vznik poptávky – selektivní (stimulační) faktory,
- faktory, vytvářející možnosti pro lokalizaci cestovního ruchu formou nabídky – lokalizační faktory,
- faktory umožňující faktickou realizaci cestovního ruchu – realizační faktory (Vystoupil, Šauer, 2006 b).

Obr. 4. Schéma znázornění předpokladů cestovního ruchu (zdroj: Zelenka, Pásková, 2012),

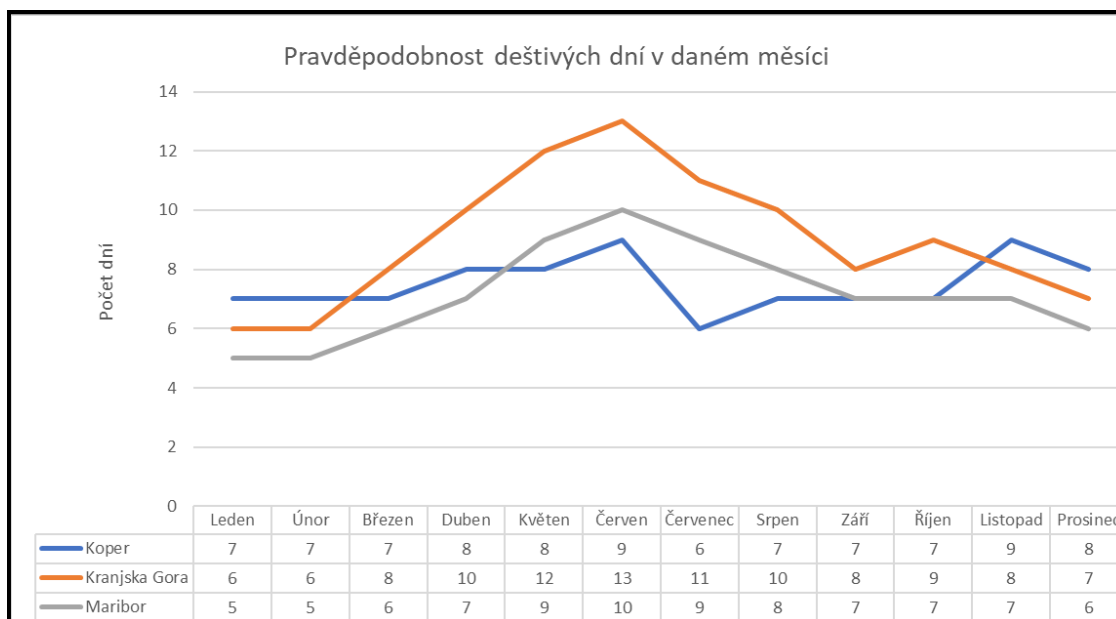
6.1 Lokalizační předpoklady

„Lokalizační předpoklady utváří fyzickou a objektivní základnu pro uspokojování poptávky a základní schéma pro územní uspořádání realizace cestovního ruchu ve vnitrostátním i mezinárodním měřítku. Tyto předpoklady svým hodnocením vytváří potenciál cestovního ruchu“ (Vystoupil, Šauer, 2006 b). Jedná se tedy o vyjádření atraktivity přírodních a krajinných prvků společně s kulturně historickými. Pro dálkovou pěší turistiku je nejdůležitější zejména následující podkapitola.

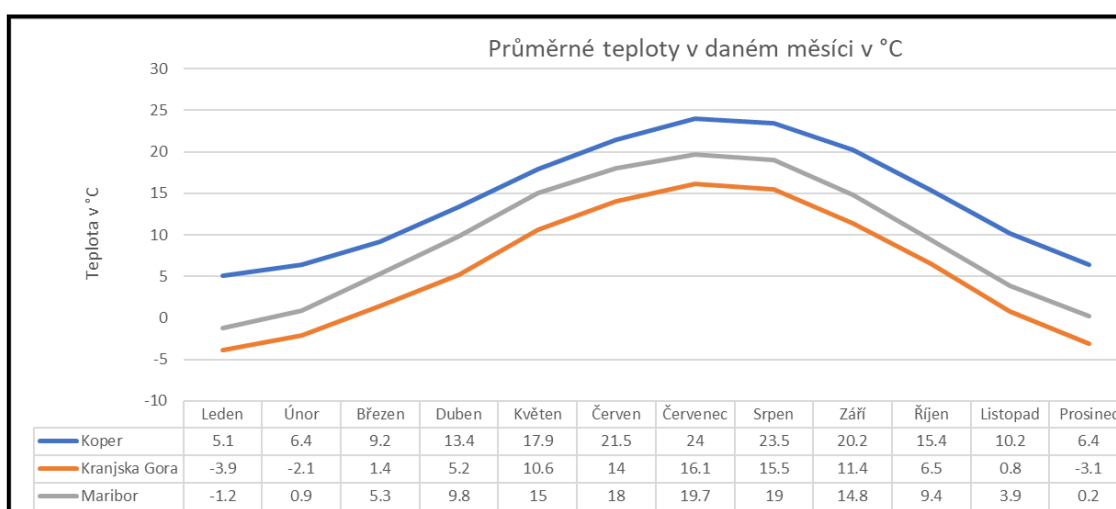
6.1.1 Klimatické a povětrnostní podmínky pro pěší turistiku

Slovinsko je nazýváno „Zeleným kusem Evropy“ a to z důvodu, že přibližně polovinu rozlohy pokrývají lesy. Zároveň nabízí „Slunnou stranou Alp“ s vysokým počtem slunných dní v roce. Na většině území převládá vnitrozemské, kontinentální podnebí. Celou zemi tak můžeme rozdělit do tří klimatických částí a je třeba počítat s výraznými teplotními rozdíly. Jedná se o vysokohorské klima v horské, severní oblasti země. Na západě středomořské klima a kontinentální ve zbytku země. Většina srážek ve Slovinsku spadne na jaře (březen, duben) a na podzim (říjen, listopad). Množství srážek je proměnlivé s průměrem 800 mm ve východní části země, 1 400 mm v centrální části země, 1000 mm na západě u pobřeží a 3 500 mm v alpské části (slovenia.si). Nejvyšší počet srážek spadne v oblastech Kanin, Trnovska planina a Snežnik. Je to dáno tím, že západní část zachycuje frontální vlny přicházející z Atlantiku a od Pádské nížiny. Proudění větrů, které postupují podél toku řeky Soči a jejich přítoků v podhůří Alp, má za následek středomořské klima s teplým, slunečným počasím po většinu roku a mírnou zimou v celé západní části Slovinska, které však především v zimním období ochlazuje studený a suchý severovýchodní vítr bóra (burja) (Schulze, 2008). Mírné podnebí má i Panonská nížina, nacházející se na severovýchodě Slovinska. Východní část Slovinska se vyznačuje kontinentálním klimatem s charakteristickými horkými (v posledních letech dokonce velmi horkými) léty a chladnou zimou. V Alpách v severní části země vládne typické vysokohorské klima. Ve vrcholových partiích hor vládne dlouhá, chladná zima a kratší léto s četnými srážkami. Naopak na jihu a jihozápadě u pobřeží je klima středomořské s typickými teplými a slunnými léty a mírnou zimou. Ve vnitrozemí a na východě převládá mírné klima s horkým a obvykle suchým létem a chladnou zimou. Na koupání je ideální dobou konec května až začátek září (příjemné teploty vody jsou ovšem i v průběhu října). Pro turistiku jsou nejvhodnější jarní a podzimní měsíce, kdy nejsou hlavní turistické oblasti plné turistů a teploty se pohybují v příjemných mezích (Baker a spol., 2019).

Sluneční svit trvá průměrně 1 700 až 2 300 hodin ročně, kdy nejméně slunce svítí v Lublani a nejvíce v Portoroži na pobřeží Jaderského moře. (Němec, 2003)

Obr. 5.: Graf pravděpodobnosti deštivých dní v dané oblasti za určitý měsíc (zdroj: AliaWeb, 2023)

Obr. 6.: Graf průměrné teploty v dané oblasti za určitý měsíc (zdroj: AliaWeb, 2023)

Pro srovnání jsem zvolil tři následující regiony a to Koper, jakožto přímořské město, charakteristické středomořským klimatem. Kranjska Gora, horské město, ležící v srdci Alp a Maribor, ležící ve východní části země, zastupující kontinentální, tedy vnitrozemské klima.

Chystáme-li se na kratší pěší výlet či dálkovou trasu je dobré znát i pravděpodobnost dešťových přeháněk a jaká nás v daném místě čeká teplota. Především tím zbytečným komplikacím v průběhu cesty a užijeme si její průběh. Neexistuje špatné počasí, jen špatně oblečený turista. Na obrázku č. 5 vidíme, že ve vnitrozemském Mariboru je nejvyšší počet

deštivých dní v roce především v červnu, a to prakticky dvounásobný proti zimním měsícům. Přímořské město Koper nabízí ve srovnání s těmito městy patrně nejstálejší průměrný počet deštivých dní. Velmi rozdílná situace je v porovnání s Koperem ve městě Krajska Gora. Zde se proti zimním měsícům jako je leden a únor úhrn srážek především v červnu více než dvounásobný. Intenzivní srážky jsou také v červnu a červenci. Obecně lze říci, že nejdeštivějším měsícem je tedy červen a bude-li se chtít turista srážkám vyhnout, je lepší vyrazit v podzimních měsících, nejlépe září a říjen, kdy je intenzita srážek nejnižší a zároveň panuje stále příjemné teploty. Na základě obrázku č. 6 vidíme, že nejvyšší průměrné teploty jsou ve středomoří ve městě Koper, které nedosahují záporných teplot, a mrzne zde velmi výjimečně. Opakem je v tomto případě město Kranjska Gora, které je známým horským střediskem a vyhledávaným cílem milovníků zimních sportů. Klimatem obdobným v České republice se nejvíce blíží město Maribor. Přímořské město Koper nabízí v letních měsících vyloženě prázdninové klima subtropického pásu, a zatímco v říjnu běžně napadne ve vrcholových partiích sněh, je možné se u pobřeží Jadranského moře stále koupat.

6.2 Selektivní faktory

Vyjadřují politické, administrativní, demografické, urbanizační, sociologické, ekologické a personální předpoklady viz obr. č. 4 znamenají přizpůsobivost dané země podílet se aktivně či pasivně na cestovním ruchu a dělí se na objektivní či subjektivní (Pourová, 2010; s. 16). Jedná se tak o důležitý předpoklad v rozvoji cestovního ruchu dané země. V rámci objektivního předpokladu můžeme říci, že Slovinsko v tomto ohledu i díky své velikosti a kompaktnosti, působí jednotně a rozvoj má jasně definovaný rámec a řád. Již v roce 2005 byla vydána strategie rozvoje turistických pěších tras. Tento dokument analyzuje situaci a trendy v oblasti cestovního ruchu a pěší turistiky. Byla vytvořena turistická značka „Zelena butičnost“, stanoveny cíle a vytvořen plán a strategie k jejich realizaci. Z dokumentu se dovídáme také to, že vize rozvoje turistického produktu ve Slovinsku stojí na dvou rovinách, a to marketingové a rozvojově vzdělávací (Čehovin B. a kol., 2007). Aktuální strategie rozvoje turismu je v platnosti od roku 2022 do roku 2028 a klade důraz především na udržitelný turismus a ekologii (Flegar. K., 2022).

Subjektivní předpoklad vyjadřuje motiv či psychologické pohnutky účastníka k cestování, které jsou mnohdy ovlivněné řadou vedlejších pohnutek, jako třeba reklamou, propagací cestovní kanceláře či znalostí prostředí, jazyka apod. (Pourová, 2010; s. 15).

6.2.1 Výběr dálkové trasy a psychická příprava

Výběr pěší trasy ať už má kratší či dálkový charakter je ovlivněn řadou faktorů a příčin, které turistu či poutníka na cestu přivádějí. Na základě toho si volí délku trasy a její náročnost. Řadě lidí stačí „nazout boty“ a vyrazit. Nicméně není nic neobvyklého, když především v rámci dálkových pěších tras trvá příprava řadu měsíců či několik let (Hall, 2015). Prvotní fáze pro realizaci méně či více dlouhé pěší trasy vyvolá nadšení a odhodlání trasu absolvovat. Tato prvotní fáze je v každém zakořeněná jiným způsobem a je realizována z řady možných proměnných. Může jím být splnění snu absolvováním dané trasy, po zhlédnutí videa či filmu nebo po rozhovorech s lidmi, kteří trasu absolvovali dříve apod. Prvotním impulsem je zpravidla touha splynout s přírodou, pocítit tzn. Digitální detox, zlepšit své fyzické schopnosti, potkat se s novými lidmi nebo „jen“ touha zažít něco nového. Pro řadu jedinců může znamenat absolvování pěší trasy také silnou psychickou zátěž. Jedná se především o turisty začátečníky, kteří se budou muset vypořádat s novými zkušenostmi, a umět si poradit. Může jimi být také osamělost, smutek, fyzické vyčerpání apod. V tomto případě je lepší, když se méně zkušený chodec vydá na cestu s někým blízkým, komu plně důvěřuje. Psychická příprava na pěší pochod není dobré podceňovat. Člověk si musí plně uvědomit, že jejím absolvováním se vzdá svého komfortu a vystoupí ze své komfortní zóny. Čekají jej nečekané překážky a nové výzvy, na které není většinou zvyklý (Ardito, 1996).

Na začátku cesty je dobré si určit a pojmenovat následující:

- Jak dlouhou trasu chci absolvovat – čím delší trasa tím delší je samotná délka přípravy. Je třeba zvážit své psychické a fyzické schopnosti a zkušenosti.
- Kolik času mám na zvládnutí pěší trasy či dálkového pochodu – na základě této jednotky je potřeba správné organizace, tak abychom trek stihli v daném časovém intervalu.

- Jakou trasu a kde chci pěší trasu absolvovat – zásadní otázka, která koresponduje s tím, co přesně od pěšího výletu, či dálkové trasy očekáváme. Chceme-li absolvovat vysokohorskou trasu a obdivovat výhledy či využít méně náročného terénu v nížinách nebo spojit pěší trasu s absolvováním přírodních či historických památek.
- Jak chci trasu absolvovat – trasa lze absolvovat „na lehkou“ tedy jen se základními věcmi, které jsou nezbytné pro absolvování dané denní etapy. Případně „na těžkou“. V tomto případě je chodec vybaven zpravidla těžším batohem či krosnou, ve kterém přenáší také spacák, karimatku a stan pro případ spaní venku či ve veřejných tábořištích a bivacích. Druhý jmenovaný způsob není tím nejpohodlnějším, nicméně přináší jistý druh svobody na cestách.
- S kým chci trasu absolvovat – nabízí se možnost absolvovat celou trasu sám, v páru či kolektivu. Zkušené turisté preferují chůzi sami často z důvodu rozdílného tempa a rychlosti chůze, což může především u dálkové trasy být problémem. V páru či kolektivu přátel je zase jistou výhodou, sdílení osobní zážitků a prožitků.
- Jaké mám vybavení – před každou trasou je vhodné pořídit si správné vybavení, jak na základě terénu, do kterého se chystáme, tak klimatických a povětrnostních podmínek. To platí především v horských oblastech, kde, jak známo, je počasí proměnlivější a je vhodné být řádně připraven.
- Chci absolvovat pěší trasu jako turista nebo jako poutník? – pohnutky, které lidi odnepaměti vedou na cesty, byly v historii zpravidla poutnického charakteru. Je třeba si uvědomit, že turista a poutník (slovinsky Romar) není totéž, i když se to může jevit podobně. Rozdíl je v tom, že poutník absolvuje cestu za účelem setkání se s Bohem či jiných hlubších úmyslů (Hall, 2015). Zatím co turista účelem za účelem aktivního odpočinku, novými zážitky či setkávání a nehledá v této činnosti hlubší duševní smysl či osvícenství (Smítka, 2018).
- Klimatické a povětrnostní podmínky – ty jsou rozdílné pro každou část země a mění se dle ročních období. Na základě těchto informací je třeba si uvědomit, jak se na trasu připravit a co můžeme očekávat. Hlavně tak můžeme předejít náhlým a nebezpečným situacím, které by nás mohli na cestě potkat. Více nalezneme v kapitole 6.1.

6.2.2 Fyzická příprava

Chůze je jedna z nejpřirozenějších a nejefektivnějších forem pohybu. Jedná se o aktivitu, kterou může provádět každý. Nicméně je třeba nepodcenit přípravu, zvláště pokud se jedná o horské prostředí. Horské oblasti totiž disponují velmi proměnlivým podnebím, které může být i pro zkušenějšího turistu velmi fyzicky náročným. (Berger, 2008). Dálkové. Ale i kratší pochody mohou být i pro zkušené sportovce fyzicky náročné a je dobré znát také výškový profil trasy či denní etapy. Rozložit si tak sílu a energii a přizpůsobit tomu také přestávky, tak aby nedošlo k přetížení organismu. V tomto případě mají zkušenější chodci jistě větší přehled a mohou si trasu lépe zorganizovat. Pro méně zkušené je dobré před absolvováním pochodu chůzi trénovat a zlepšit tak své fyzické schopnosti a disciplínu. Chůze nevyžaduje žádný vrozený talent, chodit umíme všichni, jen je potřebné se naučit dělat to s větším odhodláním (Hall, 2015). Není vhodné příliš přeceňovat své fyzické schopnosti v horských a méně obydlených oblastech a už vůbec ne, pokud turista absolvuje pěší trasu sám. Chce-li chodec absolvovat dálkový pěší pochod, je třeba znát také hmotnost vybavení, které ponese. To mu výrazně sníží pohyblivost i rychlost a také ubere sílu. Je tedy vhodné si před absolvováním s takto naloženým batohem či krosnou projít a vyzkoušet si samotnou chůzi nejenom v terénu, ale také na silnici či zpevněných stezkách. V tomto případě je totiž došlap výrazně citelnější a chodec tak pocítí prakticky každý gram, který nese. Trasu je třeba přizpůsobit a zorganizovat nejenom s ohledem na zkušenosti a hmotnost zavazadla, ale také na věk účastníků. Ten hraje velmi individuální roli, ale je třeba jej brát vážně. U starších jedinců je potřeba zužitkovat životní zkušenosti, které mohou předat mladším ročníkům. Všichni turisté se nakonec musejí vypořádat s komplikacemi jako jsou bolesti zad, kloubů a svalů, ale také puchýře na nohou.

6.3 Realizační faktory

Jedná se o materiálně technickou základnu a jsou tak rozhodujícím realizačním předpokladem pro uskutečnění a realizaci cestovního ruchu v dané oblasti. Patří zde také realizační technické podmínky. Ty jsou nezbytné pro změnu místa pobytu účastníků cestovního ruchu z místa trvalého bydliště do oblasti cestovního ruchu. Realizační

předpoklady mají schopnost být spojovacím článkem mezi centry zájmu o rekreaci a oblastmi rekreace. (Vystoupil, Šauer, 2006 a).

6.3.1 Turistická infrastruktura

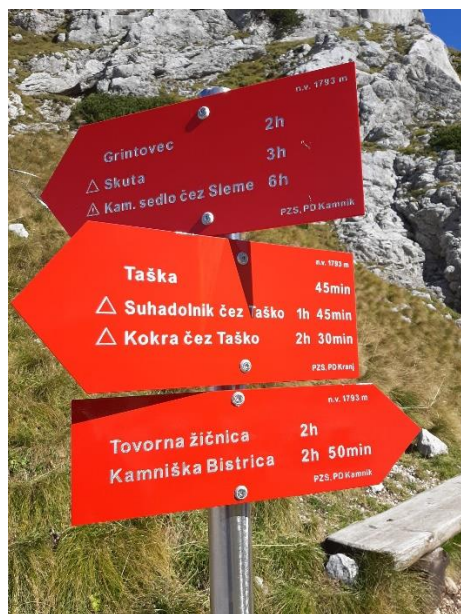
Turistickou infrastrukturu zajišťuje Slovinský alpský svaz. Ten spravuje na ploše 20 271 km² celkem 10 096 km značených tras s tím, že stezky dělí do tří skupin. Lehké trasy (9 961 km), středně obtížné trasy (84 km) a velmi obtížné trasy (54 km.). Značení turistických tras probíhá od roku 1922 a bylo formováno stejně jako v ostatních státech bývalé Jugoslávie. Pro značení turistických tras se používá kruhová značka zvaná "Knafelc". Jedná se o červený kruh vyplněný bílou barvou ideálně o velikosti 7–10 cm. Pojmenování „Knafelc“ pochází od slovinského kartografa a horolezce Alojze Knafelce, který jako první začal tímto způsobem v roce 1922 značit turistické trasy. Toto turistické značení bylo poté využíváno na území všech bývalých států Jugoslávie (Wikipedia, 2021). U evropských dálkových tras se namísto bílé barvy používá barva žlutá. Značka se umísťuje v závislosti na terénu zpravidla vpravo ve směru chůze. Ke zlepšení orientace lze použít také směrová šipky, která jsou umísťovány pod označením, název turistického cíle, číslo trasy apod.

Obr. 7 a obr. 8. Značení turistické trasy a dálkové turistické trasy ve Slovinsku (zdroj: ERA, 2022)

Hustota značení je u viditelné stezky bez odbočení každých 50–200 m, špatně rozpoznatelná stezka má jedno značení i po méně než 50 m. Nová stezka nebo velmi těžce rozpoznatelná má jedno značení každých 10 m. V případě, že stezkou probíhá více dálkových tras, používá se označení střídavě. Turistické rozcestníky mají vizuál červených značek s bílými písmeny a je zde uvedena časová náročnost dané trasy. U středně náročných stezek se přidává červeně označený trojúhelník. Může se jednat o stezky obsahující náročné úseky, kde je třeba si pomoci částečně rukama a dbát na zvýšené nebezpečí. U velmi

náročných stezek je červený trojúhelník doplněn vykřičníkem. V tomto případě se jedná o horskou turistickou trasu vyžadující náležitě vybavení a obezřetnost.

Ciglar trail from Drava to the Adriatic

Naprudnik trail from Soča to Mura

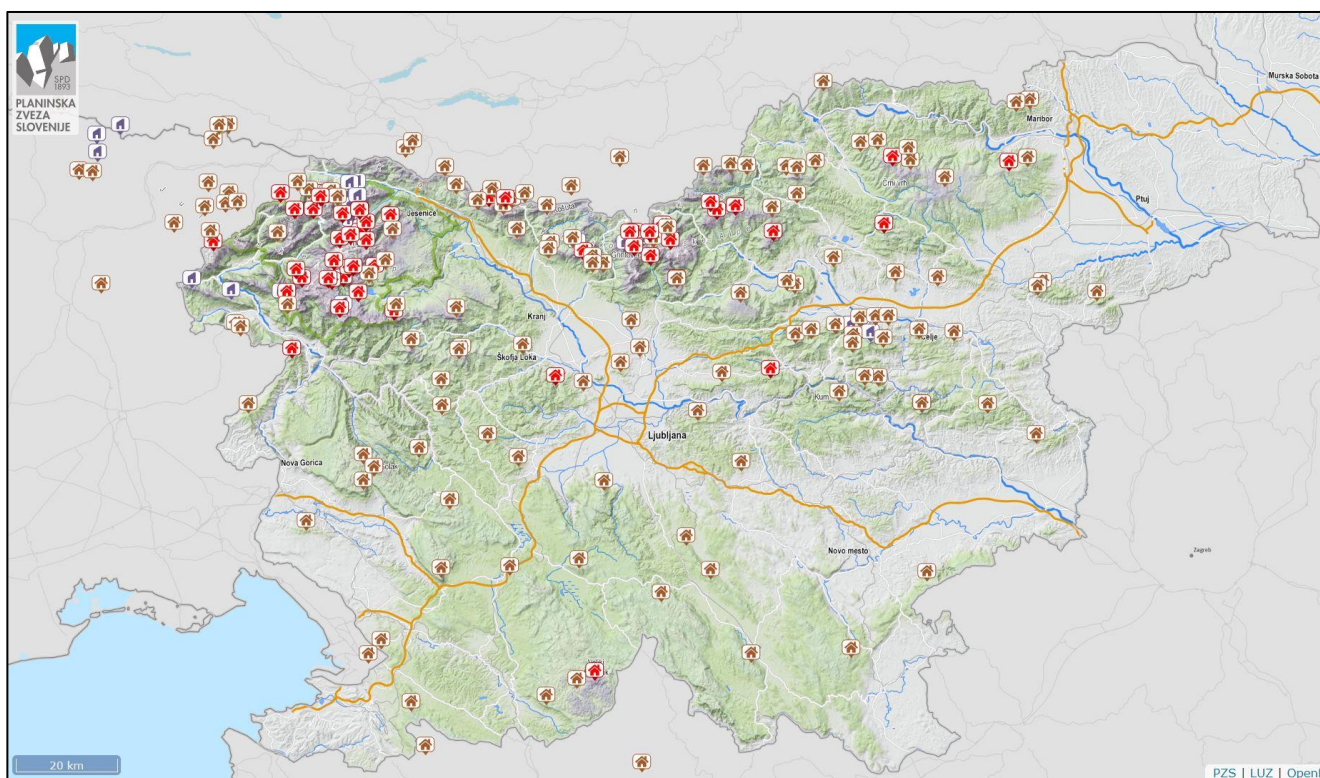
Evropska pešpot (European Trail)

Obr. 9. a obr. 10. Slovinský turistický rozcestník a označení evropské dálkové trasy (Zdroj: mapy.cz a ERA, 2022)

Prakticky na celém území Slovinska nalezneme horské chaty. Jedná se o 179 chat a útulen zvaných „koča“, „dom“ či „bivak“. Tyto chaty provozují místní Alpské kluby, které spadají svou činností pod Alpský svaz Slovinska. Zatímco „koča“ znamená horská chata, pojem „dom“ je obvykle větší chatou nežli „koča“ (PZS, 2023). „Bivak“ je pak spíše přístřešek či jednoduchá místnost. Leckteré horské chaty nabízejí nejenom ubytování pro znavené poutníky a turisty, ale také fungují jako hostinec či restaurace. Ubytovat se v nich může každý návštěvník. Levnější přenocování však budou mít členové Alpského turistického svazu. Především v letních měsících, kdy je v horách více návštěvníků, je doporučeno rezervovat si lůžko předem, a to na stránkách Alpského svazu Slovinska (Planina zveza Slovenia) v sekci „rezervacija ležišč“. Cena se poté odvíjí od počtu spolunocležníků s tím, že průměrná cena je přibližně 25 € na osoba a noc v případě, že ubytovaný nevlastní členskou kartičku. V opačném případě je cena přibližně 15 € (Lekičová, 2021).

Z hlediska turistické infrastruktury, je třeba zmínit, že je Slovinsko velmi dobře vybaveno. Turista se nemusí ubytovat a využívat gastronomických služeb pouze v případě

horských chat, nebo prochází-li některou z vesnic či měst. Má možnost využít také zážitkových možností, jako třeba návštěvy či ubytování na některé z farem s ochutnávkou lokálních produktů (oblíbenou lokací je v tomto případě Velika Planina). Slovinsko nabízí ke zpestření či odpočinku během turistické trasy také spoustu možností k využití wellness pobytů, využít některé outdoorové aktivity či v poslední době velmi oblíbený glamping a zůstat ve spojení s přírodou po celou dobu pobytu. Prakticky všude po cestě člověk narazí na kempinkové zázemí. V turisticky vyhledávaných oblastech nechybí koše či mobilní toalety a v podstatě v každém městě či vesnici je volně přístupná kašna s tekoucí pitnou vodou. Na obr. č. 11 vidíme rozložení turistických chat (kočí) a bivačů na území Slovinska, které jsou provozovány Alpickým svazem Slovinska. Červeně označeny jsou chaty, které jsou v zimě zavřeny a jsou tedy pouze sezónního charakteru.

Obr. č. 11. Turistické chaty (koče) a bivačy ve správě Alpického svazu Slovinska na území Slovinska a okolních zemí.

Turistické chaty se nacházejí primárně v horských oblastech země a kopírují tak horské pěší trasy, kde je možnost ubytování v jiných typech ubytovacích zařízeních nižší. Naopak ve východní části země v Panonské nížině tyto chaty i díky snadné dostupnosti nenajdeme.

7. Vybrané dálkové trasy ve Slovinsku

Lze říci, že celé Slovinsko je propleteno turistickými trasami. Ty spojují horské vrcholy, moře a nížiny napříč celou zemí. Na výběr má jak chodec začátečník, tak i náročnější a zkušený turista. Výběr slovinských dálkových tras pro diplomovou práci byl sestaven na základě následujících kritérií. Hlavní roli hraje popularita dálkových tras, jejich návštěvnost (respektive absolvování alespoň části z nich), atraktivita a propojení zájmových míst, délka trasy. Dle těchto kritérií jsou trasy také pravidelně reportovány webem slovenia-outdoor.com a prezentující ty nejzajímavější zážitky v celém Slovinsku. Na základě všech souhrnných informací bylo vybráno 10 nejzajímavějších klíčových tras na základě zhodnocení webu slovenia-outdoor.com a byla provedena jejich analýza. Mimo níže vybrané trasy dále stojí za zmínku neméně zajímavé dálkové trasy jako např.: Loka mountain trail, Kočevje mountain trail či Via Bela krajina trail. Na všech trasách lze objevovat přírodní krásy, hory, města, rozmanité kulturní dědictví či slovinský venkov. Samozřejmostí jsou lokální gastronomické speciality nebo třeba místní víno. Ostatně samotná turistika může být chápána jako celkový zážitek, ze všech vjemů, jenž turista získá, včetně služeb apod. Začíná tím, kdy turista opustí svůj domov, do té doby, než se do něj zase vrátí (Mihalič T., 2008).

7.1 Alpsko – Jadranská stezka (Alpe Adria trail)

Alpsko – Jadranská stezka (Alpe Adria trail) prochází třemi zeměmi. Rakouskem, Itálií, Slovinskem. Propojuje rozmanitosti a kultury těchto států. Jedná se o velmi oblíbenou dálkovou trasu, začínající u masívu Grossglockneru v Rakousku a končící ve vesnici Muggia nedaleko Terstu v Itálii.

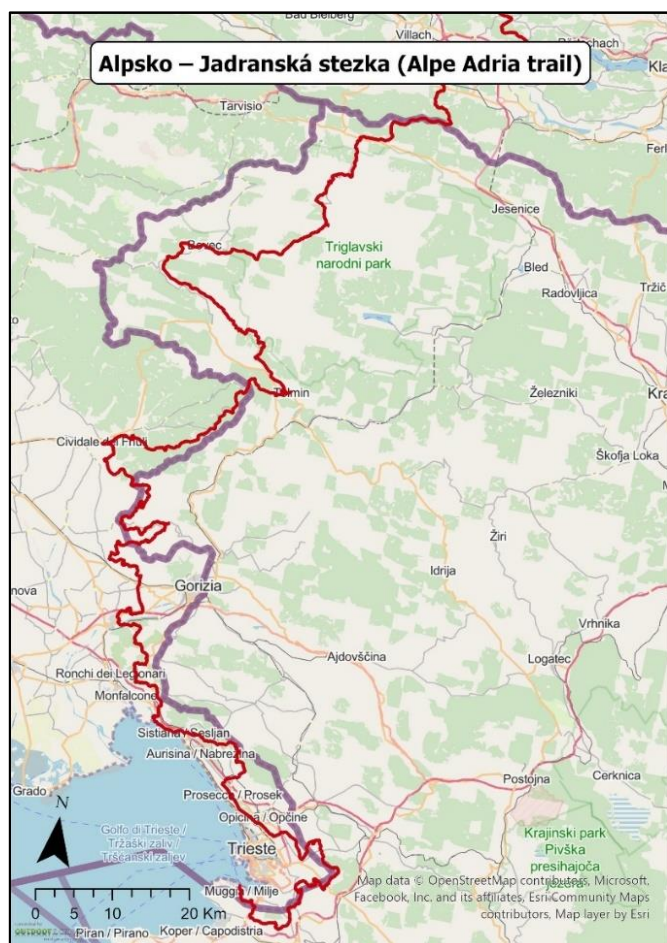
Tab. č. 4, Alpsko – Jadranská stezka (Alpe Adria trail)

Náročnost	Jednoduchá – střední
Délka trasy celkem (délka trasy ve Slovinsku)	643 km (145 km)
Počet dní celkem (počet dní ve Slovinsku)	33 dní (7 dní)
Ideální doba k absolvování	celoroční
Start trasy (start trasy ve Slovinsku)	Grossglockner (sedlo Jepca)
Cíl trasy (cíl ve Slovinsku)	Muggia (Krvavi Potok)

Počet výškových metrů ↑	22 021
Počet výškových metrů ↓	24 386

(Vlastní zpracování, zdroj: slovenia-outdoor.com.)

Oficiální zdroje webového portálu slovenia-outdoor.com uvádí délku trasy 643 km, nicméně samotná trasa se může zacházkami a objevováním přírodních krás „protáhnout“ až na 750 km. Stezka je rozdělena na 37 etap, přičemž každá z etap má délku přibližně 17 km. Trasa vede od horských masívů Alp na jih k Jaderskému moři. Nabízí příjemné klima, ideální teploty a slibuje také mnoho hodin slunečního svitu. Také proto je možné tuto trasu absolvovat prakticky celoročně.

Obr. 12.: Mapa Alpsko – Jadranská stezka (Alpe Adria trail), vlastní zpracování (zdroj: Slovenia Outdoor Association)

Část Alpsko – Jadranské trasy (Alpe Adria trail) procházející Slovinskem je dlouhá 145 km. Stezka na území Slovinska začíná v nadmořské výšce 1438 m n. m. v sedle Jepca v pohoří Karavanky. Zde na rozdíl od Rakouské části trasy začíná převládat vápencový charakter pohoří. Stezka pokračuje přes horské město Kranjska Gora, známé také tradičním

pořádáním světového závodu ve sjezdovém lyžování. Poté pokračuje směrem do Julských alp a Triglavského národního parku na nejvyšší slovinský horský průsmyk Vršič. Kopíruje překrásnou řeku Soču prakticky od jejího pramene, načež u města Kobarit začíná stoupat na Planinu Kuhinja pod Krnem a poté pokračuje na město Tolmin, kde turista pozná, že opouští prostředí hor a míří na jih k Jadranskému moři. V Triglavském národním parku je možné spatřit místní ojedinělou faunu jako je kozorožec, kamzík, jelen lesní či tetřev lesní. Město Tolmin lze považovat za jakousi vstupní bránu středomořského klima a také se začíná měnit architektura, i flora. Trasa dále pokračuje směrem k hranicím Itálie, kde krátce opustí slovinské území a zanedlouho se do Slovinska opět vrací a prochází krasovou oblastí Goriška Brda. Zde v pohraničí Itálie (regionu Furlánsko-Julské Benátsko) a Slovinska se nacházejí vinařské vesničky a oblast je protkaná vinnou révou. Poté trasa opět vede územím Itálie, avšak ještě jednou se stáčí na Slovinské území u městečka Lipica, které je známé svým hřebčínem. Z geomorfologického hlediska je jistě zajímavé to, že trasa vede kolem patrně nejstarší turistické jeskyně Vilenica. Zde již od 17 století platili návštěvníci poplatek za vstup, který byl následně použit jako příspěvek na provoz kostela v nedaleké vesnici Lokev (Hajna N. Z., 2012). Poslední Slovinskou kapitolou této trasy je vesnice Krvavi Potok, kde stezka definitivně opouští Slovinské území a směřuje směrem k Jaderskému moři, kde ve městě Muggia končí.

7.2 Julská stezka (Juliana trail)

Julská stezka (Juliana trail) je okružní dálková trasa kolem Julských alp a Triglavského národního parku. Vede údolími, horskými průsmyky, ale také městskou i venkovskou oblastí a podél řek Soča, Sáva, Bača a Tolminka. Trasa nabízí krásné výhledy v celém jejím průběhu.

Tab. č. 5, Julská stezka (Juliana trail)

Náročnost	Náročná
Délka trasy celkem	268,6 km
Počet dní celkem	20 dní
Ideální doba k absolvování	březen–listopad
Start trasy	Kranjska Gora
Cíly trasy	Kranjska Gora
Počet výškových metrů ↑	7323
Počet výškových metrů ↓	7323

(Vlastní zpracování, zdroj: slovenia-outdoor.com.)

Jedná se o náročnou horskou trasu vedoucí podél horských masívů. Doporučené měsíce k jejímu absolvování jsou v rozmezí března až listopadu, nicméně je třeba hlavně v březnu, dubnu a listopadu dbát zvýšené opatrnosti a mít patřičné vybavení, neboť na řadě míst bude stále ležet sněhová pokrývka. Charakteristické jsou také fluvioglaciální terasy v pánvích a širších údolích krasových polí. Nejčtenější jsou mezi Radovljicí a Kranjem (Gabrovec M., Hrvatin M., 1998).

Obr. 13.: Mapa Juliana trail, vlastní zpracování (zdroj: Slovenia Outdoor Association)

Tato okružní dálková trasa začíná i končí v horském městě Kranjska Gora, které je nejenom velmi známým lyžařským střediskem, ale také výchozím bodem pro pěší turistiku. Celá trasa vede okolo vrcholů Julských alp, na které se v průběhu trasy nabízejí panoramatické výhledy. Trasa vede směrem z Kranjské Gory do průmyslového města Jesenice, které je zároveň důležitým železničním tahem. Dále pokračuje do města Radovljica, odkud je možné prodloužit trasu k poutnickému místu Brezje. Toto místo každoročně navštíví více jak 400 000 návštěvníků a jedná se tak o nejnavštěvovanější poutní místo na území Slovinska s bazilikou Nanebevzetí panny Marie (Lesjak M. a kol., 2020). Poté trasa vede do turisticky atraktivního a hojně navštěvovaného lázeňského města Bled, kde se dostává do Triglavského národního parku. Kolem Bohinjského jezera poté stoupá na sedlo Bače v nadmořské výšce 1273 m n. m. a pokračuje k městu Tolmin. Na sever podél

řeky Soči projde historicky významným městem Kobarid do turisticky vyhledávaného města Bovec. Město slouží jako základna pro turistické výlety či rafting na řece Soči a nabízí také řadu populárních glampingových ubytování. Zde se trasa loučí s řekou Soča a v údolí říčky Koritnica stoupá na sedlo Predil ve výšce 1156 m n. m. Odkud pokračuje trasa krátce přes Itálii a hraničním přechodem Rateče se dostává opět na Slovinské území. Kolem přírodního parku Zelenci, s tyrkysovými přírodními jezírky se vrací zpět do Kranjské Gory.

7.3 Slovinská horská stezka (Slovenian Mountain Trail)

Jedná se o nejdelší a nejpopulárnější dálkovou horskou trasu ve Slovinsku. Je také jednou s nejstarších propojených dálkových stezek na světě vytvořenou v roce 1953.

Tab. č. 6, Slovinská horská stezka,

Náročnost	Obtížná
Délka trasy	605,6 km
Počet dní	28 dní
Ideální doba k absolvování	duben–říjen
Start trasy	Maribor
Cíly trasy	Debeli Rtič
Počet výškových metrů ↑	47 000
Počet výškových metrů ↓	45 000

(Vlastní zpracování, zdroj: slovenia-outdoor.com.)

Stezka se řadí mezi ty nejnáročnější dálkové trasy ve Slovinsku. Členitost stezky je značná, což můžeme poznat také na základě tabulky číslo 6, kde vidíme výrazný počet vystoupaných a sestoupených výškových metrů. Trasa zabere přibližně měsíc chůze a je možné, že ve výškových partiích se bude sníh držet i v průběhu léta. Vzhledem k tomu, že se jedná o horskou pěší trasu je nutné pamatovat na proměnlivé klima, které se v průběhu trasy mění. Na východě je více ovlivněné kontinentálním klimatem, zatímco na západě je ovlivněné středomořským klimatem a mohou tak přicházet častější změny počasí. (Ogrin D., 1996). Specifická je také vegetace v průběhu trasy. Chodec bude mít tedy dostatek prostoru obdivovat ve vysokých nadmořských výškách charakteristický Smrk ztepilý, Jedli bělokorou, Modřín evropský, Buk, jenž s rostoucí nadmořskou výškou přechází v Borovici zakrslou. Uvádí se, že horní hranice lesa je 1900 m n.m. (Repe B., 2012) Trasa je

doporučena spíše pokročilým turistům. Pro absolvování je třeba přizpůsobit svou fyzickou přípravu a také výbavu.

Obr. 14.: Mapa Slovinská horská stezka, vlastní zpracování (zdroj: Slovenia Outdoor Association)

Stezka začíná v Mariboru a překračuje náhorní plošinu Pohorje, odkud se naskýtá nádherný pohled na alpské štíty. Stezka vstupuje do alpského pásma v pohoří Kamniško – Savinjských alp, kde vede přes jejich hlavní vrcholy. Zde převažuje ledovcový reliéf, který proměnil říční koryta do ledovcových koryt ve tvaru písmene „U“. Charakteristické jsou plochým dnem a strmými svahy (Gabrovec M., Hrvatin M., 1998). Poté pokračuje do pohoří Karavanky, které je hraničním pohořím Rakouska a Slovinska. Následuje klesání do údolí a pak opět stoupá k nejstrmějším vrcholům Julských Alp a nejvyššího vrcholu Slovinska Triglav. Zde se také nacházejí nejstrmější horské vrcholy, které nabízejí krásné výhledy. Dále stezka pokračuje k Jaderskému moři a končí u jeho pobřeží v místě Debeli Rtič. Ubytovat se můžete nejenom ve 49 horských chatách, ale je možné využít také hotely a kempy různých kategorií. Chodec vystoupá na 23 vrcholů a projde pěti městy. Rekordem na zdolání této stezky je 7 dní 8 hodin a 10 minut. V ideálním případě však Slovinská horská

stezka zabere 28 dní. Nejvyšším vrcholem je hora Triglav s výškou 2864 m n. m. a naopak nejnižším je 12 m n. m. na konci stezky v místě Debeli Rtič.

7.4 Alpská stezka (Via Alpina)

Slovinskem prochází dvě z dálkových pěších tras z řady stezek Via Alpina. Jedná se o červenou a fialovou stezku. Alpská stezka Via Alpina se řadí mezi nejnáročnější a nejdelší dálkové pochodu na světě, přičemž celková délka všech pěti tras, které se větví je více jak 5000 km. Tyto dálkové pěší trasy jsou rozděleny do barevných kategorií a to fialová, žlutá, zelená, modrá a hlavní trasa je označena červenou barvou. Propojuje osm evropských států a zasahuje do Francie, Švýcarska, Lichtenštejnska, Německa, Itálie, Monaka, Rakouska a Slovinska. Široké větvení stezek, propojenost a variabilita umožňuje výběr různorodých tras a volby délky v daném státě.

Tab. č. 7 Via Alpina ve Slovinsku, červená trasa

Náročnost	střední – náročná
Délka trasy celkem	220 km
Počet dní celkem	14 dní
Ideální doba k absolvování	duben–říjen
Start trasy	Krvavi Potok
Cíly trasy	Korensko sedlo
Počet výškových metrů ↑	8908
Počet výškových metrů ↓	8285

(Vlastní zpracování, zdroj: slovenia-outdoor.com.)

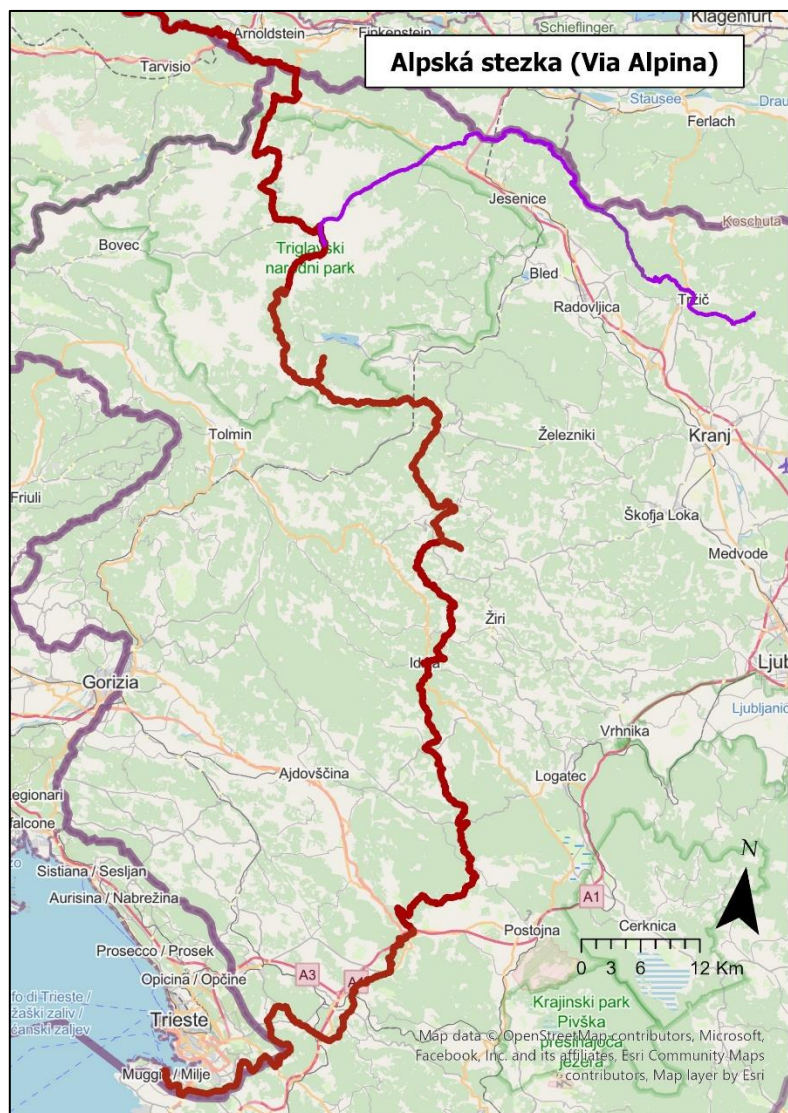
Tab. č. 8, Via Alpina ve Slovinsku, fialová trasa

Náročnost	střední – náročná
Délka trasy celkem	120 km
Počet dní celkem	7 dní
Ideální doba k absolvování	duben–říjen
Start trasy	Dolič
Cíly trasy	Jezerski vrh
Počet výškových metrů ↑	5463
Počet výškových metrů ↓	6022

(Vlastní zpracování, zdroj: slovenia-outdoor.com.)

Obě stezky této výjimečné dálkové trasy se řadí mezi středně náročné až náročné. Absolvování dálkového pochodu je možné od dubna do října, nicméně k absolvování horských etap je obecně lepší využít letních měsíců. Během trasy se v horských oblastech

často setkáme s ledovcovým reliéfem, který vznikl v důsledku ledovcové eroze a její akumulace v chladnějším období pleistocénu (Gabrovec M., Hrvatin M., 1998).

Obr. 15.: Mapa Via Alpina – vlastní zpracování (zdroj: FKT, 2021)

Červená trasa dálkového pochodu Via Alpina začíná ve Slovinsku v obci Krvavi Potok nedaleko pobřeží Jaderského moře. Trasa pokračuje do Středozeří a prochází krasovou krajinou směrem k obci Matavun, v níž se nacházejí Škocjanské jeskyně. Kolem Predjamského hradu dále pokračuje pohořím Nanos k městu Idrija, známé svými krajkami, které jsou zapsány na seznamu kulturního dědictví UNESCO. Pokračuje předhůřím alp k samotnému srdci Julských alp, tedy Triglavskému národnímu parku. Trasa klesá do údolí Trenta a poté stoupá k nejvyššímu vrcholu na území Slovinska čímž je sedlo Vršič ve výšce 1611 m n. m. Údolím Tamar, kterému dominuje hora Jalovec (2645 m n. m.) poté klesá do

vesnice Rateče u hranic s Itálií. Za obcí Podkoren stoupá na Korensko sedlo (1072 m n. m.) kde následně pokračuje na Rakouském území.

Z červené trasy lze odbočit a absolvovat fialovou trasu, která začíná v průsmyku Dolič pod masívem nejvyšší hory Slovinska Triglav (2864 m n. m.). Trasa dále pokračuje přes sedlo Luknja (1766 m n. m.) do doliny Vrata podél severní stěny hory Triglav. Cestou lze obdivovat řadu krásných výhledů a přírodních skvostů, jako je například vodopád Peričnik. Trasa přechází řeku Savu dolinku a opět stoupá na hraniční pohoří Karavanky, které oddělují Rakousko a Slovinsko. Trasa vede horskými vesnicemi až do Kamniško – Savinjských alp odkud u místa Jezerski vrch přechází do Rakouska.

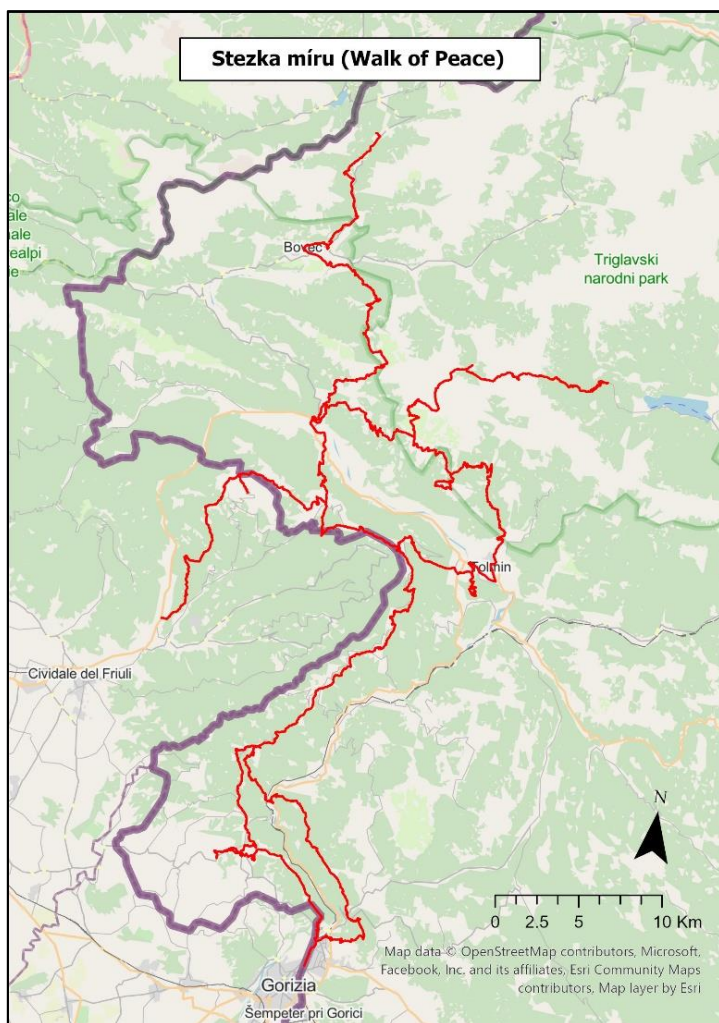
7.5 Stezka míru (Walk of Peace)

Samotná stezka míru se skládá z několika úseků vedoucích ve Slovinsku a Itálii. Celé území podél jednotlivých etap bylo v minulosti spojováno s dějištěm krvavých bojů v první světové válce. Trasa vede kolem frontových linií a podél celé stezky jsou k vidění bunkry, příkopy, opevnění a památníky. Hlavním poselstvím celé stezky je především připomínka a uctění obětí války a uvědomění si hodnoty míru.

Tab. č. 9, Stezka míru (Walk of Peace) ve Slovinsku

Náročnost	Náročná
Délka trasy celkem	107 km
Počet dní celkem	5 dní
Ideální doba k absolvování	duben–říjen
Start trasy	Log pod Mangartom
Cíly trasy	Terst
Počet výškových metrů ↑	5058
Počet výškových metrů ↓	4890

(Vlastní zpracování, zdroj: slovenia-outdoor.com.)

Obr.16.: Mapa Stezka míru (Walk of Peace), vlastní zpracování (zdroj: pzs.si)

Trasa začíná ve vesnici Log pod Mangartom a údolím řeky Koritnica klesá k pevnosti Kluže. Míjí horu Ravelni, kde se nachází venkovské muzeum a stoupá na pastvinu Golobar. U vesnice Drežnica míjí italskou kostnici a ve městě Kobarit se trasa rozděluje na dvě cesty. Jedna stoupá směrem na hraniční pohoří Kolovrat, kde je venkovní skanzen a druhá pod vrchol hory Krn (2244 m n. m.) na pastviny Kuhinja a Pretovč odkud začíná klesat ke kostelu Svatého Ducha v Javorce a dále dolů do Tolminu. Poté se tyto dvě trasy setkávají opět v Kolovratském skanzenu, odkud pokračují do oblasti u vesnice Kambreška až do vinné oblasti Goriška Brda. Po cestě do města Nova Gorica se nabízí možnost odbočit na Svetou Goru a vrch Škabrijel. Zde se nachází bazilika Svetogorske Matere Božje, která nabízí panoramatické výhledy. Tato páteřní trasa je také zaznamenána v mapě na obr. č. 16. U vesnice Miren, nedaleko Mirenského hradu se stezka míru opět rozdvouje. První trasa vede italským územím přes město Redipuglia, kde se nachází

kostnice a vojenské muzeum a končí ve městě Duino na pobřeží Jaderského moře. Druhá trasa pokračuje slovinskou krasovou oblastí. Míjí některé z řady hřbitovů padlých vojáků, Krompirjevskou jeskyni a za vesnicí Gorjansk se stáčí směrem na město Duino, kde stezka končí. Poté je možnost pokračovat podél pobřeží do města Terst.

7.6 E6 Evropská dálková trasa (Ciglar's Trail)

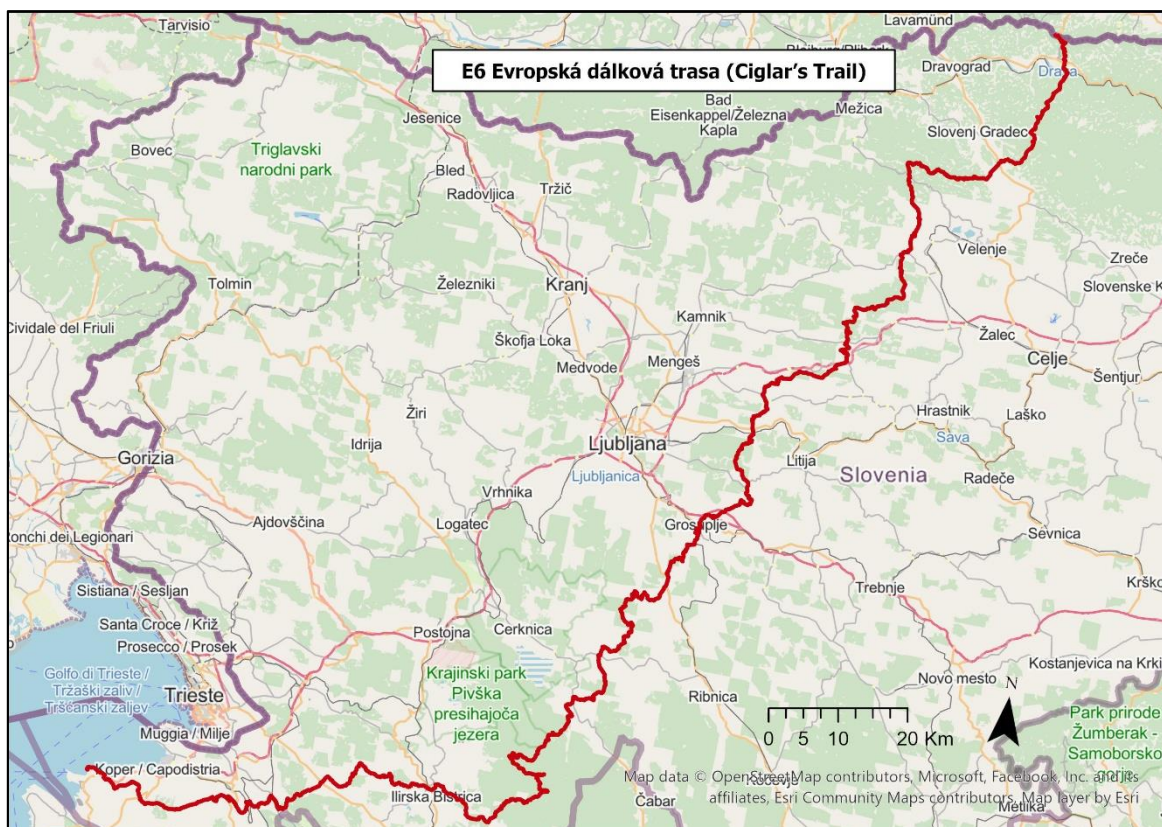
Dálková evropská trasa E6 je stezka dlouhá 6 283 km. Začíná ve Finsku a končí v Řeckém městě Dikelle. Jako jedna ze tří dálkových pěších tras prochází také přes Českou republiku.

Tab. č. 10, E6 Evropská dálková trasa (Ciglar's Trail) na území Slovinska

Náročnost	jednoduchá – střední
Délka trasy celkem	331,3 km
Počet dní celkem	20 dní
Ideální doba k absolvování	březen–říjen
Start trasy	Radelj
Cíly trasy	Strunjan
Počet výškových metrů ↑	10 243
Počet výškových metrů ↓	10 921

(Vlastní zpracování, zdroj: slovenia-outdoor.com.)

Průběh stezky přes Slovinské území je navzdory k vystoupaným výškovým metrům viz tab. č. 10, poměrně jednoduchý a zabere maximálně 20 dní. Ideální doba na absolvování horských úseků jsou letní měsíce, nicméně trasa lze absolvovat již od března.

Obr. 17.: Mapa E6 Evropská dálková trasa (Ciglar's Trail) na území Slovinska, vlastní zpracování (zdroj: Slovenia Outdoor Association)

Trasa se dostává na Slovinské území na hranicích s Rakouskem přes sedlo Radl pod vrcholem hory Radelj (784 m n. m.) a poté klesá do města Radlje ob Dravi. Pohořím Pohorje vede málo obydlenou, kopcovitou krajinou a stoupá k lyžařskému středisku Kope pod vrchol Mala Kopa (1524 m n. m.). Klesá do údolí k obci Turiška vas a poté opět stoupá do méně obydlených míst v podhůří Kamniško – Savinjských alp. Prochází oblastí vesnice Mozirje, přechází řeku Sávu východně od Lublaně a vstupuje do oblasti Dolenjska. Prochází nedaleko Taborských jeskyní (Taborske jame) a okolo hradu Sněžnik začíná stezka stoupat na samotný vrchol hory Veliki Sněžnik ve výšce 1796 m n. m. Samotný výstup lze však obejít a pokračovat do města Ilirska Bistrica. Pásmem kopců Brkini pokračuje trasa ke středozemnímu moři do obce Strunjan, kde její slovinská etapa končí a dále následuje dálková trasa na Chorvatské straně. Ve Slovinsku je tato část dálkové trasy známá jako Ciglarjeva pot, nebo Ciglar's trail. Pojmenování nese po doktoru Milanu Ciglarovi, lesníkovi, který podporoval a propagoval pěší turistiku a pomáhal se značením této trasy.

7.7 E7 Evropská dálková trasa (E7 European long distance path)

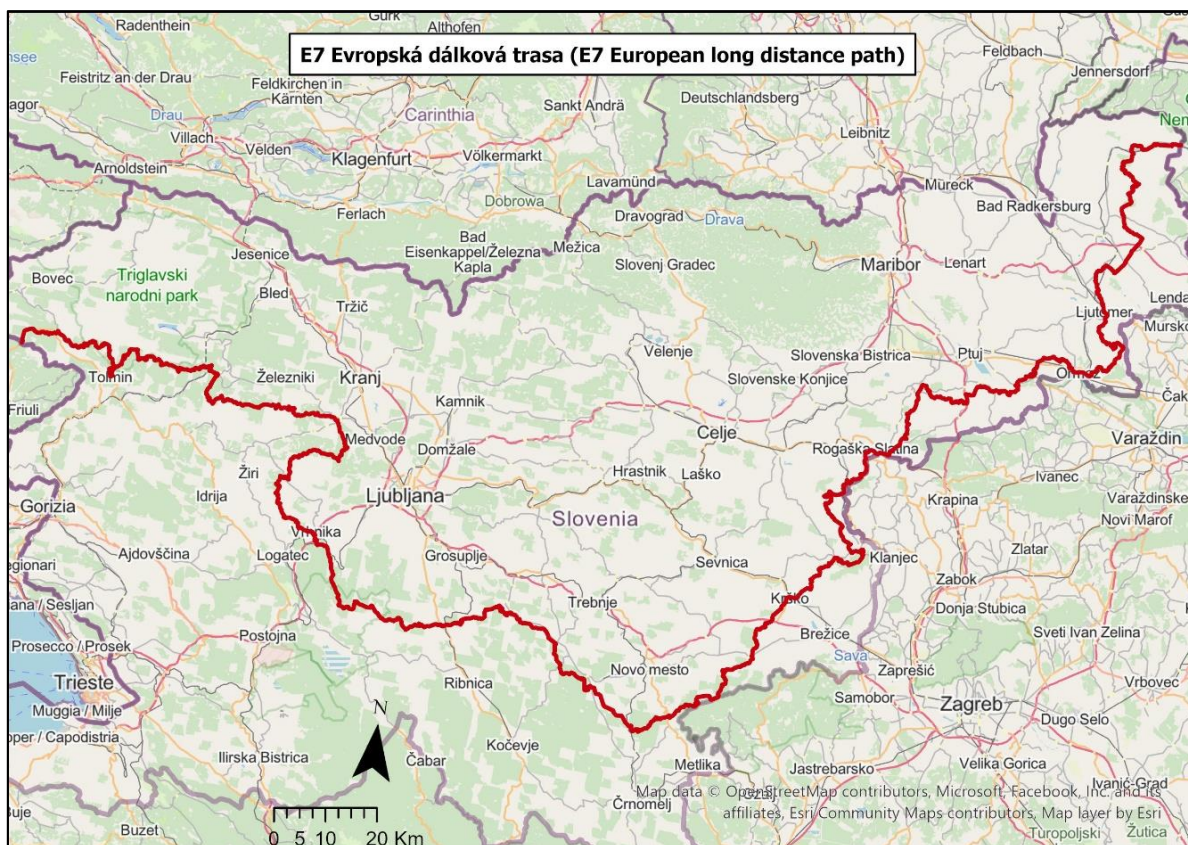
Tato dálková pěší trasa začínající na Portugalsko – Španělské hranici v současnosti je dlouhá 6370 km. Prochází Portugalskem, Španělskem, Andorou, Francií, Itálií, Slovinskem, Maďarskem a Srbskem, kde u hranic s Bulharskem končí. Cílem, je propojit trasu k pobřeží Černého moře a propojit tak Evropu od západu na východ.

Tab. č. 11, E7 Evropská dálková trasa na území Slovinska

Náročnost	Jednoduchá – střední
Délka trasy celkem	561,7 km
Počet dní celkem	30 dní
Ideální doba k absolvování	březen – říjen
Start trasy	Robič
Cíl trasy	Hodoš
Počet výškových metrů ↑	16 106
Počet výškových metrů ↓	16 119

(Vlastní zpracování, zdroj: slovenia-outdoor.com.)

Jedná se o druhou nejdelší dálkovou trasu ve Slovinsku a se svou délkou 561.7 km zabere přibližně 30 dní chůze. Trasa je především ze začátku středně náročná, poté se terén svažuje k Panonské nížině a stává se méně obtížným a vcelku jednoduchým. Trasa vede přes celé Slovinsko od západu na východ.

Obr. 18.: Mapa E7 Evropská dálková trasa na území Slovinska, vlastní zpracování (zdroj: Slovenia Outdoor Association)

Slovinský úsek dálkové pěší trasy E7, je též nazýván Naprudnikova stezka (Naprudnikova pot). Vzdává tak hold zesnulému učiteli slavistiky Zoranu Naprudnikovi, jenž byl aktivní sportovec a turista. Trasa vede od západu na východ Slovinska. Na slovinské území se dostává z Itálie na hraničním přechodu Robič a prvním slovinským městem na trase je Kobarit. Od Kobaritu stoupá přes vesnici Vrsno na sedlo pod horou Pretovč (1124 m n. m.) a klesá do města Tolmin. Prochází soutěskou Tolminska korita k hraničním národního parku Triglav, kde vede nejnáročnější, část trasy. Za vesnicí Podbrdo začíná stezka stoupat na vrchol hory Porezen (1632 m n. m.), pokračuje k malebnému městu Škofja Loka a poté krasovou oblastí západně od Lublaně a oblasti Dolenjska. Mírně zvlněnou krajinou se přiblíží až k Chorvatským hraničním nedaleko města Novo město. Prochází podél hranice, kde je dalším významným bodem město Krško s jadernou elektrárnou u řeky Sáva a dalším významným městem na trase jsou lázně Rogaska Slatina. Stezka pokračuje do Panonské nížiny ve východní části Slovinska, kde u vesnice Hodoš na maďarských hraničních opouští Slovinsko a pokračuje na maďarském území.

7.8 Horská stezka Zasavje (Zasavje mountain trail)

Méně známá horská trasa Zasavje prochází krajinou středního Slovinska a láká na dosud méně turisticky navštěvovanou část země.

Tab. č. 12, Horská stezka Zasavje (Zasavje mountain trail)

Náročnost	Střední
Délka trasy celkem	160 km
Počet dní celkem	10 dní
Ideální doba k absolvování	duben–říjen
Start trasy	restaurace Šekoranja, region Bizeljsko
Cíly trasy	Litija
Počet výškových metrů ↑	7 221
Počet výškových metrů ↓	7 157

(Vlastní zpracování, zdroj: slovenia-outdoor.com.)

Středně náročná trasa, procházející zvlněnou vinnou krajinou zabere přibližně 10 dní. Ideálním obdobím pro absolvování trasy je pokročilejší jaro až začátek podzimu. Trasa je dlouhá 160 km. A po cestě slibuje řadu gurmánských zážitků.

Obr. 19.: Mapa Horská stezka Zasavje (Zasavje mountain trail), vlastní zpracování (zdroj: Slovenia Outdoor Association)

Dálková pěší trasa Zasavje začíná na východní straně Slovinska u restaurace Šekoranja v regionu Bizeljsko. V celém tomto regionu se nachází řada vinařství a návštěvník tak bude procházet kolem vinogradů. Stezka prochází kolem zámku ve vesnici Podsreda a zvlněnou krajinou stoupá k vrcholu Lisca ve výšce 948 m n. m., kde se nachází horská chata Tonček. Zvlněné kopce regionu Posavje s vinařskými vesničkami poté přecházejí do regionu Zasavje, podle kterého je tato dálková trasa pojmenována, se nachází se v centrální části toku řeky Sáva. Stezka stoupá k vrcholu Kopitnik (910 m n. m.) a dalším významným bodem na trase je hora Mrzlica (1122 m n. m.). Stezka vede horským hřebenem k Čemšenišské planině, která nabízí krásné výhledy do údolí. Okolí Trbovlje je charakteristické následky těžby uhlí. V důsledku hloubení dolů totiž vznikla jezera zaplavená podzemní vodou (Gabrovec M., Hrvatin M., 1998). Poté stezka mírně klesá k vesnici Izlake a blíže k řece Sávi a mívá poutní místo Zasavska Svera Gora. Přechází řeku Sávu, aby se po chvíli začala stáčet zpět na východ do cílového města Litija, zasazeného do meandru řeky Sávy, kde dálková trasa Zasavje uzavírá své putování.

7.9 Horská stezka Koroška (Koroška mountain trail)

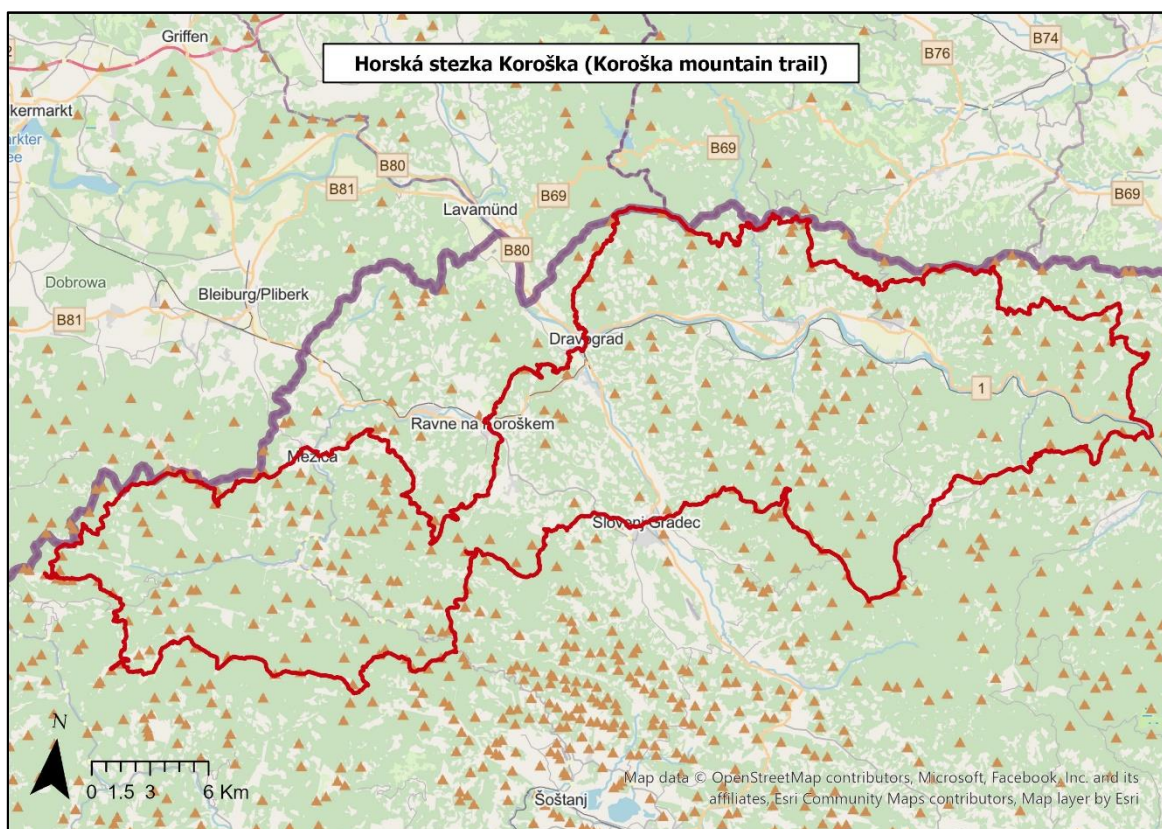
Okružní dálková pěší trasa regionem Koroška (slovinská strana rakouských Korutan), vede podél tří údolí, ze kterých se tato hornatá krajina skládá. Jsou jimi údolí řek Meža, Dráva a Mislinja. Trasa propojuje pohoří Pohorje ve východní části stezky a Kamniško – Savinjské alpy na západní straně.

Tab. č. 13, Horská stezka Koroška (Koroška mountain trail)

Náročnost	Střední
Délka trasy celkem	225,6 km
Počet dní celkem	10–12 dní
Ideální doba k absolvování	březen–listopad
Start trasy	Ravne nad Koroškem
Cíly trasy	Ravne nad Koroškem
Počet výškových metrů ↑	12 469
Počet výškových metrů ↓	12 469

(Vlastní zpracování, zdroj: slovenia-outdoor.com.)

Dle tabulky č. 13, vidíme, že vzhledem k počtu výškových metrů se jedná o středně náročnou dálkovou trasu, kterou ocení především milovníci hor a to oblastí, kde dosud nesměřují davy turistů. Stezka zabere 10–12 dní a lze absolvovat v průběhu roku již od března až do listopadu. Stezka je kombinací lesních cest, silnic a stezek pěší turistiky.

Obr. 20.: Mapa Horská stezka Koroška (Koroška mountain trail), vlastní zpracování (zdroj: Slovenia Outdoor Association)

Trasa začíná ve městě Ravne nad Koroškem, čítajících 7 304 obyvatel (k roku 2019). Jedná se o největší město, hospodářské a kulturní centrum regionu Koroška, tedy slovinských Korutan. Stezka ihned stoupá na vrchol Črneška gora 1018 m n. m. a poté opět klesá do města Dravograd k řece Dráva. Z údolí opět stoupá k horské chatě Košenjak a podél hranic pokračuje přes Kozji vrh (1383 m n. m.) a přechází řeku Bistrica. Cesta pokračuje vrcholovými partiemi pohoří Pohorje, prochází okolo kostela Sveti Urban k vesnicím Remšnik a dále Kapla na Kozjaku, kde se stáčí na jih. Překonává vrchol Sršenov vrh (965 m n. m.) a klesá podél Ožbalského potoka do vesnice Ožbalt na řece Drávě. Zde se stezka stáčí zpět na západ směrem k osadě Janževski vrh a prochází pod stejnojmenným vrcholem k vesnici Ribnica na Pohorju. Zde začíná stoupání na horu Višavje s výškou 1509

m n. m. odkud vede vrcholová trasa přes horu Črni vrh (1543 m n. m.) přes lyžařské středisko Kope do města Slovinský Hradec. Jedná se o největší město, nacházející se na dálkové trase Koroška. Západně od města přechází trasa do podhůří Kamniško – Savinjských apl a stoupá na vrchol Uršlja gora s výškou 1699 m n. m. kde se nachází ikonický kostel Cerkev svete Uršule. Zde trasa nabírá vrcholový charakter a prochází přes vrcholy Krnes, Komen, Presečnikov vrh k hoře Raduha ve výšce 2062 m n. m. Nedaleko se nacházejí ledové jeskyně Raduha. Dalším významným výškovým bodem na trase je hora Govca (1929 m n. m.) a poté stezka klesá a planinu Govševa a podél rakouských hranic pokračuje k nejvyššímu bodu trasy hory Kordeževa Glava s výškou 2126 m n. m. následně trasa sestupuje do města Mežica a okolo hory Godčev vrh (1153 m n. m.) pokračuje do výchozího bodu této okružní trasy, města Ravne na Koroškem, kde své putování končí.

7.10 Slovinská Dinárská stezka (Via Dinarica Slovenia)

Trasa Via Dinarica je malebnou dálkovou pěší trasou v jihozápadní části Slovinska, která je v poslední době turistickými médii často prezentována jako jeden z největších turistických objevů v Evropě. Trasa procházející Dinárským pohořím, nabízí výjimečný zážitek rozmanitý terén, horské louky a nedotčené lesy. Spojuje množství přírodních a kulturních zajímavostí a navzdory své kráse je dosud ukryta před masovým turismem.

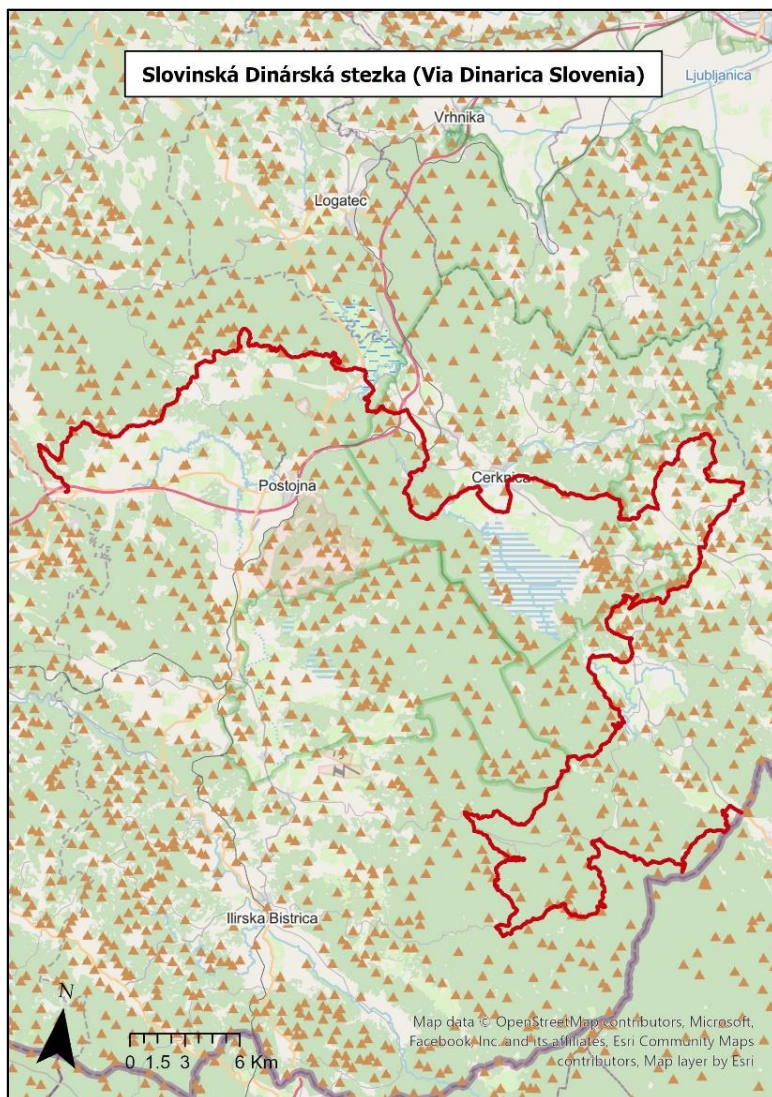
Tab. č. 14, Slovinská Dinárská stezka (Via Dinarica Slovenia)

Náročnost	Jednoduchá – střední
Délka trasy celkem	159,4 km
Počet dní celkem	6 dní
Ideální doba k absolvování	duben–říjen
Start trasy	Razdrto
Cíly trasy	Babno Polje
Počet výškových metrů ↑	5 105
Počet výškových metrů ↓	4 929

(Vlastní zpracování, zdroj: slovenia-outdoor.com.)

Jedná se o převážně jednoduchou dálkovou trasu. Středně náročnou se stává závěru, kdy stoupá k hoře Velili Sněžnik (1796 m n. m.). Trasa je dlouhá prakticky 160 km. A zabere přibližně 6 dní. Doporučená doba absolvování je duben–říjen V nižších polohách není problém trasu absolvovat i v jiných měsících, protože stezka zůstává „suchá“ po většinu část roku. To je dáno tím, že vede krasovou oblastí, která je charakteristická vysokou

absorpci vody do podzemních vod. Vlivem nedostatku povrchové vody se v minulosti jednalo o málo obydlená místa, neboť lidé museli zadržovat pitnou vodu ze střech. Aktuálně přibližně 50% pitné vody ve Slovinsku pochází z krasových vod (Hajna N. Z., 2012).

Obr. 21.: Mapa Slovinská Dinárská stezka (Via Dinarica Slovenia), vlastní zpracování (zdroj: Slovenia Outdoor Association)

Dinárská dálková trasa startuje ve vesnici Razdrto pod horou Pleša (1262 m n. m.) na kterou se (po překročení dálnice A1 spojující Lublaň a Koper) začne stoupat. Následně přes horské louky a osadu Strane klesá k vesnici Predjama, která je známá svým hradem umístěným ve skále. Dále stoupá k osamocenému kostelu sv. Lovrec stojícího u stejnojmenného vrcholu a pokračuje vrcholovou stezkou nabízející řadu výhledů k vrcholu Grmada (873 m n. m.) odkud klesá do městečka Planina. Směrem k vesnici Unec překračuje

opět dálnici A1 a míří skrz přírodní park Rakov Škocjan s řadou krásných skalních útvarů k Cerknickému jezeru a městu Cerknica. Toto krasové jezero o rozloze 20–26 km² je známé tím, že se zde každoročně v období sucha ztrácí voda do podloží. Zaplaveno bývá zpravidla 8 měsíců v roce a má unikátní ekosystém chráněný Ramsarskou úmluvou. Vzhledem k tomu, že je též útočištěm ohrožených ptáků, je místo chráněnou rezervací Natura 2000 (notranjski-park.si). Stezka dále stoupá na vrchol Velika Slivnica (1114 m n. m.) a dále klesá k vesnici Radlek a kolem místa Sveta Trojica s kostelíkem a pokračuje na Volčje. Krásný výhled na Cerknické jezero nabídne vrchol z Křižné gory, kde se nachází také kostel s křížovou cestou a nedalekou jeskyní. Trasa pokračuje ke hradu Sněžnik odkud začíná výstup na nejvyšší vrchol trasy horu Veliki Sněžnik (1796 m n. m.) poté trasa klesá do malebné krajiny a městečka Babno Polje nedaleko chorvatských hranic, kde končí dinárská trasa své putování. Nutno říci, že vzhledem k tomu, že trasa probíhá skrz krasovou oblast, je možné po celou dobu jejího průběhu spatřit nepřeborné množství jeskyní a geomorfologických útvarů.

7. 11 Zhodnocení dálkových pěších tras.

Zhodnotíme-li výše uvedené trasy zjistíme, že všechny nabízejí atraktivní prostředí, zážitky a mnoho pestrých turistických kilometrů. Slovinsko je velmi kulturní krajinou, která nabízí i varianty absolvování pouze části trasy či její přerušení a následné navázání. V rámci strategie turistického rozvoje se navíc chystá i rozšíření dálkových tras do méně navštěvovaných regionů. Ve spolupráci s regiony poté lepší představením regionální pohostinnosti včetně regionálních zvyklostí a tradic. Strategie také nadále počítá se zlepšením kvality již nabízených služeb a rozšiřování jejich nabídky. Nejdelsí a jednu z nejnáročnějších tras je délkou 605.6 kilometrů Slovinská horská stezka a druhá nejdelsí trasa je Evropská dálková trasa E7 s délkou 561.7 kilometrů. Naopak nejkratší trasou, která však nabízí mnoho variant k prodloužení je Stezka míru s délkou 107 kilometrů. Následují stezka Zasavje a slovinská Dinárská trasa s délkami 160 kilometrů.

8. Dotazníkové šetření

8.1 Metodika dotazníkového šetření

Pro získání vhodných dat bylo nutné si stanovit, jaký způsob sběru informací zvolit. Tak abychom mohli dosažené informace a poznatky nadále zpracovat, rozhodl jsem se, že zvolím dotazníkové šetření za pomoci Google formulářů. Nejenom, že s touto formou sběru informací mám kladnou zkušenost, ale hlavní výhodou je variabilita. Nezáleží tedy na místě ani čase, který respondent pro vyplnění dotazníku potřebuje. Dotazník šlo vyplnit také za pomoci mobilního telefonu. Další výhodou je také finanční nenáročnost, možnost průběžné kontroly dotazníků a možnost vložit do dotazníku také soubory, které pomohou otázku více přiblížit a dotázanému usnadní její pochopení.

Dalším bodem bylo stanovení vhodných otázek. Pro svůj výzkum jsem se rozhodl vytvořit dva typy dotazníků, přičemž jeden byl určen pro Slovinci či lidi žijící ve Slovinsku a druhý primárně pro obyvatele České republiky. Oslovením obou národů jsme schopni poté ohodnotit a porovnávat společné rysy či rozdílné chápání k přístupu k pěší turistice. V rámci výzkumu byli osloveni primárně osoby, které se aktivně věnují pěší turistice. Oslovil jsem známé kontakty, které ve Slovinsku mám a dotazníky byly rozeslány také na řadu facebookových skupin věnující se turistice či cestovnímu ruchu ve Slovinsku.

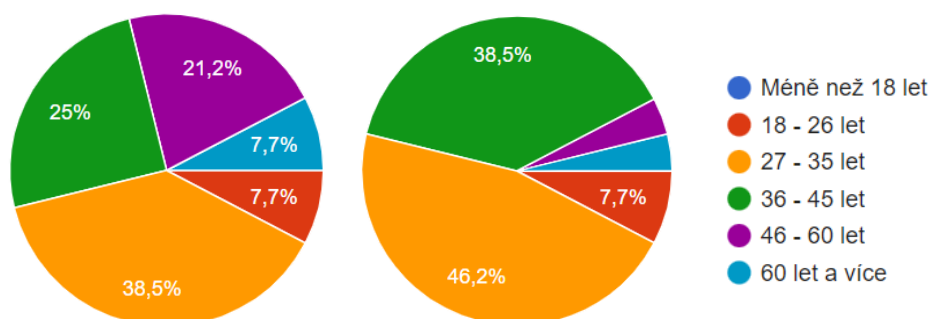
Cílem nebylo zahltit respondenta velkou spoustou otázek, ale vytvořit krátký, intuitivní dotazník, ze kterého bude možné čerpat pro mou práci hlavní myšlenky a specifikace se kterými bude možné dále pracovat. V obou případech dotazníků jsem se snažil o většinu uzavřených otázek, které mi dávají možnost poté zpracovat dané informace do grafů a map. Respondent měl také možnost vyjádřit se k danému problému i v rámci otevřených otázek, které v rámci vyplnění nebyly povinné. Dotazník určený pro Slovinci či lidi žijící ve Slovinsku byl s jedenácti otázkami obsáhlejší než dotazník určený pro obyvatele České republiky, který obsahoval sedm otázek. Důvodem byla větší specifikace ohledně dálkových tras a potenciálních zlepšení, v rámci pravidelného užívání, které nemusí Český občan při návštěvě Slovinska plně vnímat.

Dotazníkové šetření probíhalo 6 týdnů, a to v termínu od 17. 2. 2023 do 31. 3. 2023. a osloveno bylo široké věkové spektrum obyvatel. Data, která budou statisticky zpracována a řádně okomentována v následujících kapitolách, vycházejí celkem ze 156 zodpovězených

dotazníků. Přičemž 104 dotazníků jsou od občanů České republiky a 52 dotazníků od obyvatel Slovinska či lidí ve Slovinsku žijících. Celé dotazování probíhalo anonymní formou.

8.2 Dotazníkové šetření

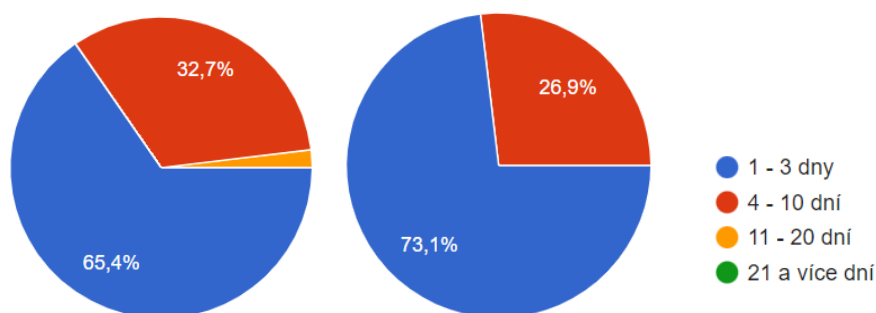
První otázkou dotazníkového šetření bylo zjistit věkovou strukturu dotazovaných respondentů, které daná problematika zaujala. Dotazník vyplňovali především lidé, kteří jsou aktivními turisty, mají turistiku rádi nebo je láká představa splnit si dálkový pěší pochod. Není tedy překvapením, že se do výzkumu zapojily především skupiny obyvatel v aktivním věku, kde nejvíce dominovala kategorie 27–35 let. Tato kategorie společně s kategorií 36–45 let pak naprosto dominovala především u obyvatel oslovených ve Slovinsku. Je to dáno především tím, že Slovinští respondenti byli osloveni primárně na základě sociálních sítí a skupin, kde je nejčastějším uživatelem právě tato věková kategorie. Velmi výraznou kategorií dotázaných v České republice tvořili obyvatelé ve věku 46–60 let. Naopak osoby mladší 18 let se dotazníkového šetření nezúčastnili vůbec.

Obr. 22.: Věková struktura respondentů v České republice a ve Slovinsku (Zdroj: vlastní zpracování)

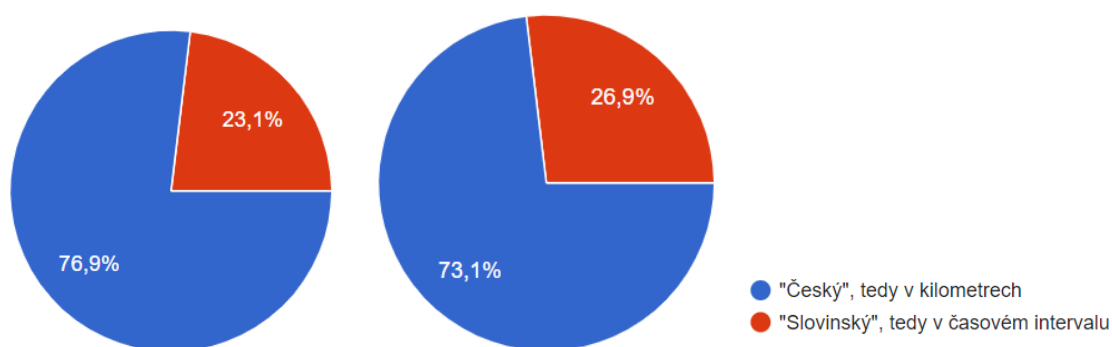
Další otázkou byla, jaká je pro respondenty ideální délka dálkové pěší trasy v počtu dnů. Bylo pro mě velkým překvapením, že jak lidé v České republice, tak ve Slovinsku preferují dálkové pěší pochody nejčastěji v rozmezí 1–3 dny. V případě České republiky se jednalo o 65,4 % a v případě Slovinska dokonce o 73,1 %. Dále dominovala kategorie 4–10 dní a to u 32,7% obyvatel České republiky a 26,9 % obyvatel Slovinska. Pouze dvě osoby z dotázaných České republiky (tedy 1,9 %) uvedlo, že preferuje trasu dlouhou 11–20 dní. Tato čísla mohou odkazovat, také na věkovou strukturu dotázaných, neboť výzkumu se

účastnilo především ekonomicky aktivní obyvatelstvo. To z důvodu závazků k zaměstnavateli či rodinně může často volit kratší pochody a trasy.

Obr. 23.: Ideální délka dálkové pěší trasy pro obyvatele České republiky a Slovince (Zdroj: vlastní zpracování)

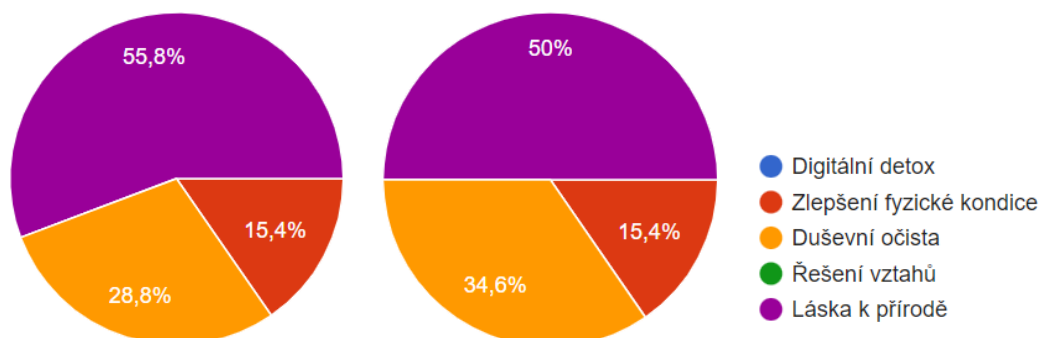
Ve Slovinsku na rozdíl od České republiky je délka trasy u rozcestníků uváděna v časovém intervalu a nikoli v kilometrech (viz kapitola 6.3.1 Turistická infrastruktura). Přičemž 76,9 % dotázaných z České republiky uvedlo, že preferují uvedení vzdáleností v kilometrech a nikoli v časovém intervalu. Prakticky obdobně hodnotí tuto preferenci také obyvatelé Slovinska (73,1 %), ačkoli je pro ně ukazatel časového intervalu více „zažitý“. Důvodem může být, že každý chodec má rozdílnou rychlost, fyzickou kondici. Možnost ukazatele trasy v délce kilometrů, dovoluje jedinci lépe rozvrhnout fyzické síly a naplánovat trasu mnohem individuálněji nežli u časového intervalu a předejít tak nepříjemnostem strávených na pěším pochodu.

Obr. 24.: Preference značení turistických tras pro obyvatele České republiky a Slovince (Zdroj: vlastní zpracování)

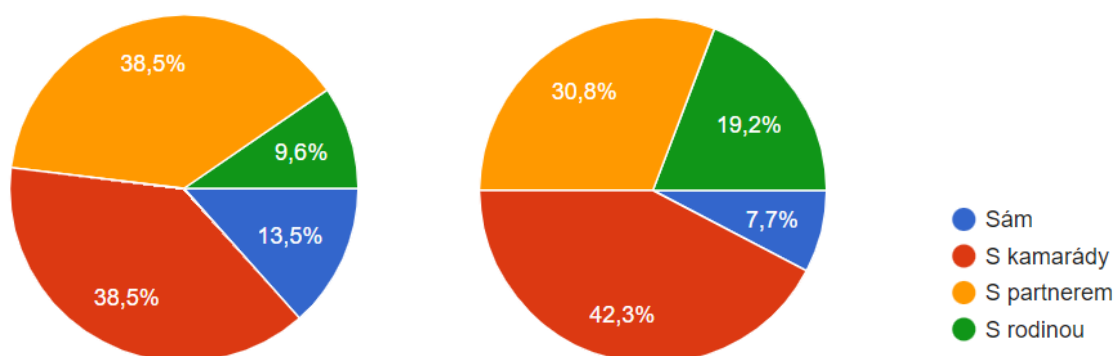
Z obrázku č. 25 vyplývá, že motivací pro absolvování dálkové pěší trasy je nejdůležitější motiv láska k přírodě. Výsledky srovnání obou zemí jsou opět velmi podobné. Motiv lásky k přírodě je pro Českého občana je z 55,8 % a Slovinského občana (50 %) zcela zásadním faktorem k realizaci cesty. Druhým nejčastějším motivem obou národů je duševní očista, která nastává při realizaci cesty a zcela shodným výsledkem 15,4

% skončilo také zlepšení fyzické kondice, kvůli němuž lidé na dálkový pochod vyrazí. Naopak zcela propadla motivace „digitální detox“ a „řešení vztahů“. Dalo by se tak říci, že chodec chce být i na cestách stále ve spojení s okolním světem a nemá potřebu si dálkovou pěší trasou řešit své osobní problémy.

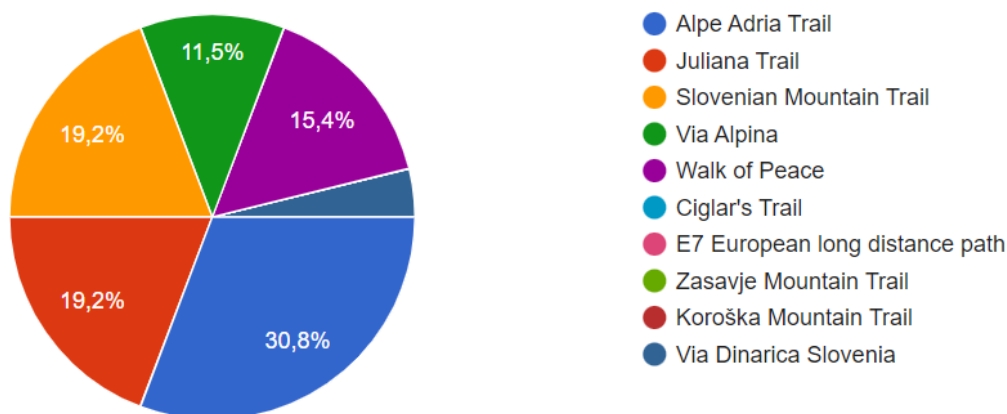
Obr. 25.: Motivace pro absolvování dálkové pěší trasy pro obyvatele České republiky a Slovince (Zdroj: vlastní zpracování)

Dálkový pěší pochod je pro každého jedince specifickým zážitkem, který buďto chce prožít zcela sám nebo s někým sobě blízkým. V tomto případě se charakteristiky obou zemí mírně lišili. Obyvatelé Slovinska preferují chůzi hlavně s kamarády (42,3 %) a poté následuje chůze s partnerem 30,8 %. Obyvatel z České republiky má stejně tak rád chůzi s partnerem, jako s kamarády (38,5 %). Vcelku výrazně se liší ukazatel absolvování dálkové chůze s rodinou. Tu preferuje takřka o 10 % více občan Slovinska a je tak s 19,2 % třetí nejčastější zastoupenou skupinou. Občané České republiky se tak mohou jevit jako větší individualisté. Namísto pochodu s rodinou je pro 13,5 % obyvatel nejpříjemnější způsob absolvování dálkového pochodu sám.

Obr. 26.: Graf preference absolvování dálkového pochodu pro obyvatele České republiky a Slovince (Zdroj: vlastní zpracování)

Zásadní otázkou je, která z dálkových tras ve Slovinsku (vycházíme-li z výběru na základě kapitoly 7. Vybrané dálkové trasy ve Slovinsku) ta nejvíce atraktivní a nejoblíbenější pro samotné Slovinci. Zcela dominantní postavení nejoblíbenější dálkové trasy má Alpsko – Adriatická stezka (Alpe Adria trail) a to z 30,8 % hlasů. Dá se říct, že tato trasa spojující horské vrcholy Alp a Jaderské moře je ideální také ve smyslu, obtížnosti (zvládne jí i méně trénovaný chodec) a rozmanitosti. Neméně oblíbené trasy jsou také Juliana trail a Slovinská horská stezka (Slovenia mountain trail). Tyto krásné dálkové trasy nabízí úchvatná horská panoramata a přírodní scenerie, nicméně jedná se o náročnější stezky vhodné pro fyzicky náročnější jedince. Další oblíbenou trasou je stezka Míru, tedy Walk of Peace. Zde si přijdou na své také milovníci válečné historie. Oblíbenou trasou s 11,5 % je také Via Alpina výčet uzavírá se 3,8 % trasa Via Dinarica.

Obr. 27.: Graf nejoblíbenější dálkové pěší trasy pro obyvatele Slovinska (Zdroj: vlastní zpracování)

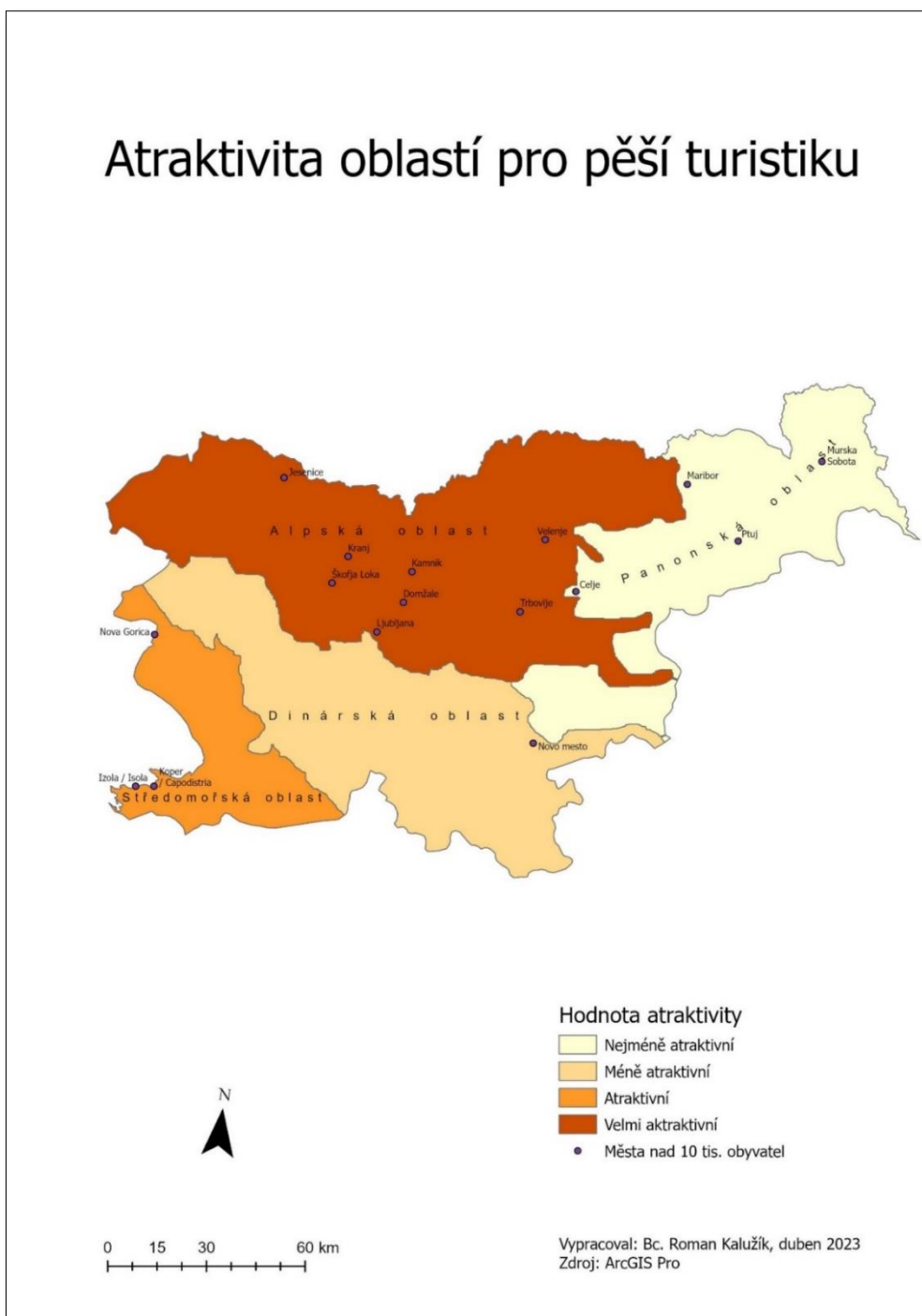
Na otázku, zdali jsou Slovinci spokojeni s aktuálním stavem turistických stezek a jejich značením odpovědělo 65,4 % že spíše ano. 30,8 % bylo velmi spokojeno a jen 3,8 % (tedy pouze dva dotázaní), že jsou spíše nespokojeni. Dá se tak tedy usuzovat, že jsou Slovinci, kteří jsou milovníky turistiky s aktuálním stavem vesměs spokojeni.

Polona Freljeh ze Slovinského turistického sdružení reagovala na otázku „Kde (v jakém regionu) vidí největší potenciál a proč?“ odpověděla, že největší potenciál má oblast kolem řeky Soči, Logarska Dolina a jezení oblasti v podhůří. Zastává názor, že přímořské oblasti se vlivem vysokých teplot a stárnutím populace stanou méně atraktivní a budoucnost turismu vidí právě v oblasti jezer a řek. Otázku „Kde vidíte největší skrytý potenciál a proč“ jsem položil také v rámci dotazníkového šetření. Jednalo se o nepovinnou otázku, na kterou

se však sešla řada odpovědí na různá místa. Nejvíce preferovaná místa (především kvůli přírodním krásám) byla v regionu Julských a Kamniško-Savinjských alp. Lidé si v této oblasti všímali také kvalitních služeb a servisu. Druhým nejvíce zmiňovaným regionem byla Bela krajina nacházející se v regionu Črnomelj a region Kočevsko. Jedná se o doposud méně známou část Slovinska neovlivněnou masovým turismem. Řídce osídlená vinařská oblast Slovinska nedaleko hranic s Chorvatskem vyniká také řadou hradů a kostelíků. Velmi zajímavými místy disponuje celá oblast Krasu, kde můžeme nalézt doposud spoustu neobjevených jeskynních chodeb.

Odpovědí na otázku „Co je největší slabinou při turistice ve Slovinsku“ byla jedna zásadní a to přelidněnost. Jednalo se o volnou otázku, na kterou odpovídala pouze Slovinská (tedy domácí) část respondentů. Zmiňovaný vysoký počet turistů v horách na sebe poté vázal další problémy a slabiny. Jsou jimi nedostatek odpadkových košů a toalet, málo osobního prostoru či pocitu příliš kulturní krajiny. Lidé také často zmiňují příliš drahé ubytování a málo možností spaní zdarma v přírodě. Špatné značení stezek a s tím související odhad na časovou náročnost trasy, ale také slabé dopravní propojení a návaznosti spojů. Důraz dotázaných byl kladen také na tvorbu přehledné mapové aplikace k tvorbě vlastního itineráře trasy a zastaralost webových stránek Slovinského Alpského svazu (PZS).

Atraktivita oblastí pro pěší turistiku

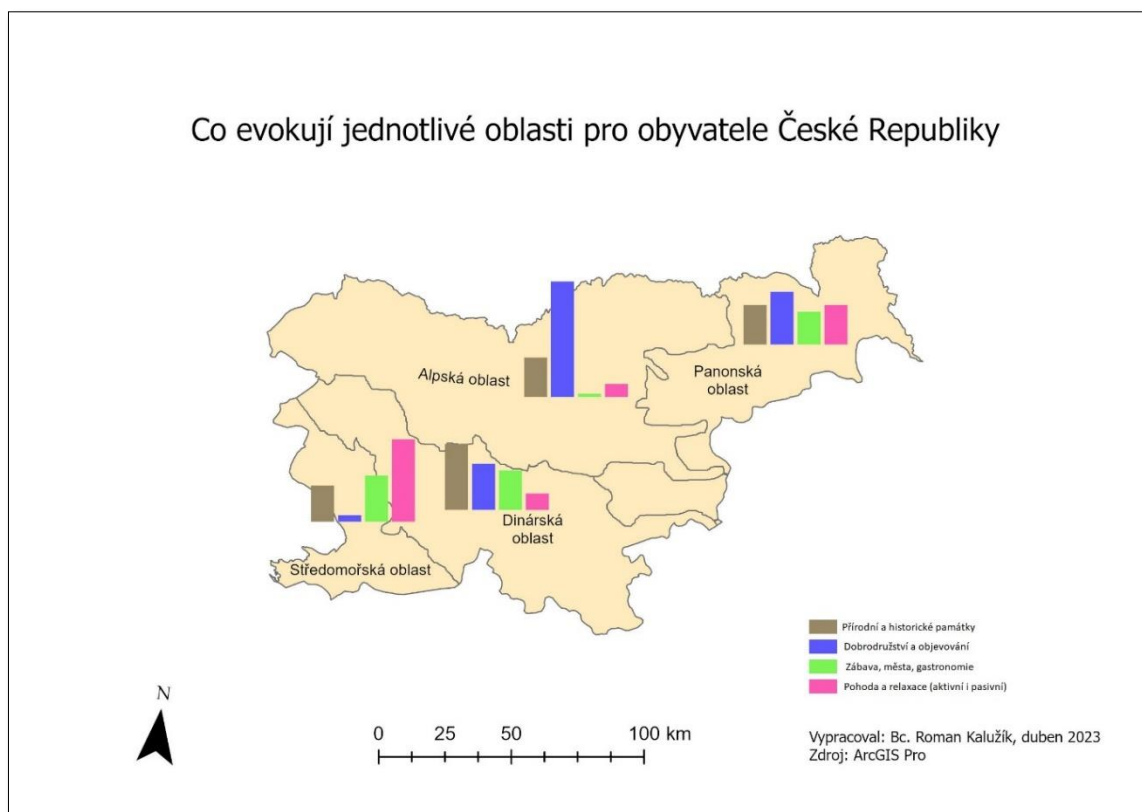
Obr. 28.: Mapa Atraktivita oblastí pro pěší turistiku (Zdroj: vlastní zpracování)

Účastníci dotazníkového šetření hodnotili také atraktivitu jednotlivých oblastí Slovinska pro pěší turistiku. Ke každé oblasti mohli číslem určit a uvést čtyři míry atraktivity přičemž 1 znamenala nejvíce atraktivní a 4 naopak nejméně atraktivní. Hodnotili se dohromady hlasy jak od obyvatel České republiky, tak obyvatel Slovinska (celkem 156 hlasů). Mapa je sestavena z výsledků, které uvedli respondenti k oblastem, jenž považovali za nejvíce atraktivní a označili tuto oblast číslem 1. Na obrázku č. 28 vidíme, že nejvíce

atraktivní oblastí pro pěší turistiku je Alpská oblast. Tato skutečnost není úplně překvapující, protože právě zde jsou soustředěny hlavní turistická lákadla a jedná se o oblast vysoce atraktivní. Tato oblast byla označena jako nejvíce atraktivní zcela jednoznačně (138 hlasů) s tím, že u ostatních oblastí již takový rozdíl nebyl. Druhou nejvíce atraktivní oblastí je Středomořská (40 hlasů). Navzdory velmi horkému létu je možné provozovat pěší turistiku v této oblasti prakticky celoročně a nabízí i v zimě velmi příjemné teploty. Třetí, již méně atraktivní oblastí je Dinárská oblast (26 hlasů), známá svými krasovými útvary. Poslední, nejméně atraktivní oblastí je Panonská oblast (12 hlasů). Zajímavostí však je, že 74 respondentů začadilo Panonskou oblast na druhé místo, a to hlavně z řad Českých respondentů. Žádný z Čechů také nedal nejnižší hodnocení Alpskému regionu, zatímco ze Slovinské strany šlo o jeden z nejčastěji (společně se Středomořskou oblastí) hodnocený region nejnižším hodnocením 4. (8 hlasů z 56). Na obrázku č. 28 jsem ponechal také města s obyvatelstvem nad 10 tis. obyvatel. Hlavním důvodem bylo kartografické znázornění rozložení obyvatelstva v jednotlivých oblastech.

Následovala otázka „Co ve vás evokuje každá z oblastí“. Zde jsem k možnosti subjektivního vnímání oblastí sestavil zvlášť do jednotlivých map odpovědi Českého a Slovinského občana. Celkem nalezneme 104 hlasů na obrázku č. 29 a 52 hlasů na obrázku č. 30. Snahou bylo zjistit, co je hlavním cílem turistů v dané oblasti, co od ní očekávají a co v nich vyvolává. Pokusit se identifikovat společné rysy Čechů a Slovinců případně najít a identifikovat rozdíly. Možnost přiřadit co v lidech evokují jednotlivé regiony, byly následující:

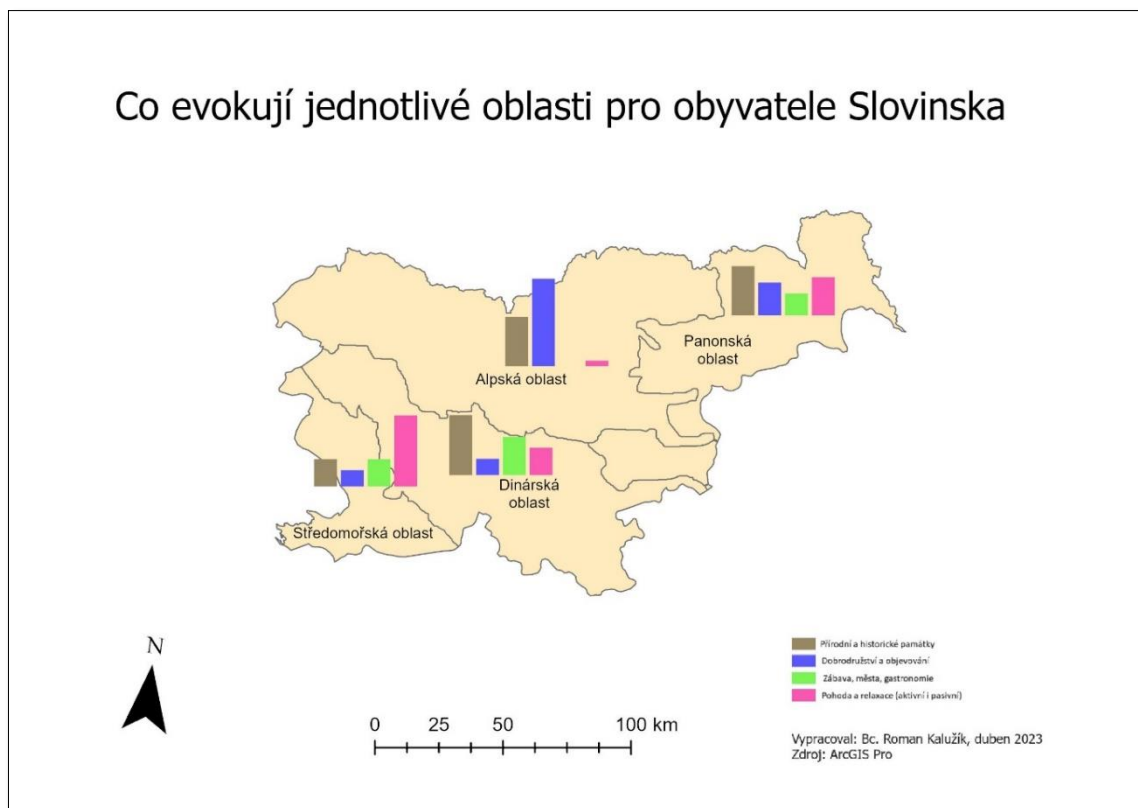
- Přírodní a historické památky
- Dobrodružství a objevování
- Zábava, města a gastronomie
- Pohoda a relaxace (aktivní či pasivní)

Obr. 29.: Mapa, Co evokují oblasti Slovinska pro obyvatele České republiky (Zdroj: vlastní zpracování)

Na obrázku mapy č. 29. můžeme vidět, že Český občan vnímá Alpskou oblast, jakožto místo, kde zažije dobrodružství a objeví „něco nového“. Navzdory tomu, že jsou v Alpské oblasti soustředěna největší města v zemi (viz obrázek mapy č. 28) označení dobrodružného regionu v tomto případě zcela dominovalo (70 hlasů) a velmi výrazně předčilo také výběr přírodních a historických památek (24 hlasů). Kategorie „Zábava, města a gastronomie“ v tomto případě zcela propadla a měla pouze 2 hlasy. Na opačném protipólu stojí Středomořská oblast. Zde si naopak lidé nejvíce užívají „Pohodu a relaxaci“ (50 hlasů), což je pochopitelně spojeno s Jaderským mořem. Lidé si zde také ze všech 4 oblastí nejvíce užívají zábavu města a samotnou gastronomii (28 hlasů) a nejméně si region spojují s dobrodružstvím či objevováním. V Dinárské oblasti zase dominuje spojení s přírodními a historickými památkami (40 hlasů), následuje kategorie „Dobrodružství“ (28 hlasů) a nejméně hlasujících se vyjádřilo, že u nich oblast vyvolává pocity pohody a možnost relaxace (10 hlasů). Panonská oblast přinesla vcelku vyváženou směsici dojmů, ať už se jedná o pocity dobrodružství (32 hlasů), tak i nejméně zastoupenou kategorií zábava, města a gastronomie (20 hlasů). V tomto případě je právě toto rozložení ideálním stavem, protože

nabídka tohoto mixu zážitků dokáže oslovit široké spektrum návštěvníků a každý si v tomto případě přijde na své.

Obr. 30.: Mapa, Co evokují oblasti Slovinska pro obyvatele Slovinska (Zdroj: vlastní zpracování)

V rámci Alpského regionu nastal podobný trend vnímání jak u Českého občana, tak u slovinských obyvatel. Drtivá většina jej označila jako region, kde lze nalézt dobrodružství a objevit nové zážitky či místa (32 hlasů z celkových 52 hlasů). Na druhé pozici bylo spojení s přírodními a historickými památkami (18 hlasů) a zajímavostí je (vzhledem k nejvyšší koncentraci měst), že nikdo z „Domácích“ respondentů neuvedl žádné spojení se zábavou, městy či gastronomií. Co se týče Středomořské oblasti, platila zde s Českým respondentem podobnost, že tento region je především vnímán jako oblast pro pohodu či relaxaci (26 hlasů). Ostatní kategorie už byly vnímány vcelku rovnoměrně, čímž se od Českého respondenta liší. Kategorie „Přírodní a historické památky“, stejně jako „Zábava, města a gastronomie“ dostaly každá 10 hlasů a kategorie „Dobrodružství a objevování“ 6 hlasů. Dinárskou oblast si slovinští dotázaní nejvíce spojují s přírodními a historickými památkami (22 hlasů) dále pak se zábavou, městy či gastronomií (14 hlasů). Na posledním místě poté s dobrodružstvím a objevováním (6 hlasů), což je výrazně jiné vnímání krajiny na rozdíl od

Českého občana. Stejný rozdíl nastává i v případě Panonské oblasti, ke které má občan Slovinska asociaci nalézt přírodní a historické památky (18 hlasů), pohodu a relaxaci (14 hlasů), což může být dáno radou termálních pramenů, dosud málo objevených českým turistou. Výčet uzavírá kategorie „Zábava, města a gastronomie“ s osmi hlasy. Nicméně i v tomto případě se jedná o oblast s nejmenším rozdílem hlasů napříč vybranými kategoriemi.

8.3 Závěry dotazníkového šetření

Dotazníkového šetření, se zúčastnilo celkem 156 respondentů z České republiky a ze Slovinska. Cílem tohoto výzkumu bylo zjistit podobné a rozdílné rysy a vnímání pěší turistiky pro obyvatele České republiky a obyvatele Slovinska.

Z výsledků dotazníkového šetření, které je zaznamenáno v grafech a mapách v předchozí kapitole, lze vypožorovat, že výzkumu se účastnili povětšinou osoby fyzicky aktivní, které mají k turistice vztah. Odpovědi Čechů i Slovinců byly v mnoha ohledech velmi podobné a oba národy tak považují za ideální dobu délky pěšího pochodu 1–3 dny či 4–10 dní. Prakticky totožné výsledky jsou i v případě preference značení v kilometrech navzdory v časovém intervalu. Tuto variantu jednoznačně preferují oba národy. Stejný byl i důvod a motivace pro absolvování dálkového pochodu, kterým byla hlavně láska k přírodě a duševní očista. Žádný z dotázaných tak nevnímá potřebu na pochod vyrazit z důvodu digitálního detoxu, což znamená, že si lidé odpočinou od moderních technologií a sociálních sítí. Nikdo také neuvedl, že je pro něj správnou motivací vyrazit, v případě řešení osobních vztahů. Oba národy absolvují dálkový pochod nejčastěji s kamarády. Rozdílem je, že Slovinci na rozdíl od Čechů vyrazí na pochod více s rodinami, zatímco Češi preferují individuální turistiku a častěji chodí sami. Nejoblíbenější dálkovou pěší trasou byla pro Slovince Alpe Adria trail (30.8 % dotázaných) a dále Juliana trail a Slovenia Mountain trail (19.2 %). Můžeme tedy říci, že nejoblíbenějšími stezkami jsou horské, alpské trasy. Není tedy překvapením, že nejvíce atraktivní oblastí se stala pro dotázané právě Alpská oblast, která výzkumu zcela dominovala. Navzdory tomu, že právě v této oblasti nalezneme nejvíce měst nad 10 tis. obyvatel, ne mnoho dotázaných si tuto oblast s městy a výhodami, které mohou nabízet, nespojují. Rozdíl v atraktivitě ostatních oblastí již poté nebyl natolik markantní. Ohledně asociací a očekávání od vybraných oblastí, není jistě vhodné mít pouze úzce profilovanou oblast specializovanou na danou aktivitu. Ideální variantou je vyvážený

mix aktivit, kde každý návštěvník a turista nalezne to své. Je to ideální i v případě výběru dálkového pěšího pochodu a překvapivě zajímavý vyvážený mix tak nabízí Panonská oblast na východu země. Na druhé straně Alpský region byl zase nejvíce spojován především s dobrodružstvím a objevováním. Největší a nejčastěji zmiňovanou slabinou turistiky ve Slovinsku byla přelidněnost na turistických stezkách. Se stezkami a jejich údržbou jsou však Slovinci ve velké míře spokojeni. Jako turisty dosud nejméně objeveným místem byla často zmíněna Bela Krajina, která má dle dotázaných vysoký potenciál turistického růstu.

9. SWOT analýza

V rámci této kapitoly bude provedena SWOT analýza zaměřena obecně na pěší turistiku ve Slovinsku. První část je zaměřena na silné a slabé stránky pěší turistiky. V této fázi si tak stanovíme a zanalyzujeme interní prostředí. Ve druhé části poté budou představeny příležitosti a hrozby, které tak představují analýzu externího prostředí.

SWOT analýza jak vnitřního, tak i vnějšího prostředí bude níže prezentována ve formě tabulek a poté slovně popsána. Popis a informace ke tvorbě SWOT analýzy vycházejí z poznatků uvedených v předchozích kapitolách, dotazníkového šetření, aktivit turistických sdružení a osobních poznatků.

Tab. č. 15. SWOT analýza, silné a slabé stránky

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Hustá síť turistických stezek • Kvalitní turistické zázemí a služeb • Glamping • Přírodní a klimatická rozmanitost země • Důraz kladen na ekologii a kvalitu životního prostředí • Široký výběr méně a více náročných tras 	<ul style="list-style-type: none"> • Značení stezek v časovém intervalu, ne v kilometrech • Přelidněnost na turisticky oblíbených a atraktivních místech • Malá informovanost o možnostech ubytování a pěších trasách • Slabá provázanost veřejné dopravy

(Zdroj: vlastní zpracování)

Tab. č. 16. SWOT analýza příležitosti a hrozby

Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Zastoupení turistických centrál na zahraničních trzích • Aktivní propagace na domácích i zahraničních veletrzích. • Vystupování pod jednotnou značkou „Butikové, zelené a udržitelné země“ • Propagace turisticky méně navštěvovaných regionů • Tvorba přehledné aplikace pro pěší a dálkovou turistiku • Krasová oblast • Termální prameny 	<ul style="list-style-type: none"> • Vnímání jako tranzitní destinace • Konkurence okolních zemí • Preference kratších pobytů • Ztráta výjimečnosti způsobená vlivem masového turismu • Ohrožení biodiverzity

(Zdroj: vlastní zpracování)

9.1 Analýza silných a slabých stránek

Slovinci jsou vášniví turisté a stejně jako v případě České republiky opečovávali také turistické trasy. Výsledkem je hustá síť turistických tras, které nabízejí široké možnosti výběru té pravé turistické trasy či dálkového pochodu. Nejenom v horách, ale prakticky všude ve Slovinsku nalezneme také kvalitní úroveň služeb a turistického zázemí. Na své si také přijdou příznivci stále populárnějšího glampinku, jenž umožňuje ubytování v bezprostředním kontaktu s přírodou bez ztráty komfortu. Není divu, že právě tento způsob ubytování vznikl ve Slovinsku. Na relativně malém prostoru země může turista zažít již během krátkého pochodu mnoho přírodních rozmanitostí. Pro dálkové pěší pochody je velmi vítanou změnou také klimatická rozmanitost, která dává stále nové impulzy v průběhu cesty. Slovinci jsou národem, který smýšlí velmi ekologicky, a chovají se také šetrně ke svému životnímu prostředí. V dotazníkovém šetření se Slovinci výrazně přiklonili k preferenci značení turistických stezek v kilometrech místo v časovém intervalu, který užívají nyní. Myslím, že by tento krok mohl být ke zvážení, zdali stávající značení nahradit.

Mezi často jmenované slabé stránky turistiky ve Slovinsku bylo příliš mnoho turistů na trasách. Nevynikala příliš také informovanost ohledně ubytování na dálkových pěších trasách. Seznam horských chat, který je možné nalézt na webových stránkách Alpského klubu Slovinska, není zcela intuitivní, a ne každého návštěvníka hor napadne se na tyto stránky podívat. Zlepšení by mohlo nastat také v rámci propojenosti linek veřejné dopravy, která je nyní nedostatečná. Zvýšila by se tím variabilita a rozšířili možnosti pro absolvování méně dostupných pěších tras.

9.2 Analýza příležitostí a hrozeb

Mezi silné stránky, které zvyšují povědomí a příležitosti o Slovinsku, patří zastoupení turistických centrál v zahraničí. V České republice například funguje Slovinské turistické centrum v Praze. S tím je spojená i aktivní propagace jak na domácích (tedy Slovinských) veletrzích, tak i těch mezinárodních, kde je Slovinsko jednotně prezentováno jako butiková, zelená země s udržitelnou turistikou. Tato prezentace má za cíl přivést do země více movitějších návštěvníků, kteří přijedou nejenom za přírodními zážitky. Mezi méně navštěvované oblasti Slovinska řadíme krasovou oblast. Ta vyniká také nízkou hustotou zalidnění skýtá značný potenciál turistického regionu, neboť Slovinsko je jednou z největších krasových oblastí na světě. Stejně tak má značný potenciál také termální prameny a lázeňská města, která se nacházejí především na východě země. Vyšší propagace a těchto regionů je v budoucnu příležitostí k lepšímu rozprostření turistů a cestovního ruchu v zemi. Ještě donedávna bylo Slovinsko vnímané jako tranzitní země k jadranskému moři v Chorvatsku. Pravdou je, že se tento trend již pomalu mění a návštěvníci se v zemi alespoň na krátký čas zdrží. Jistou hrozbou může být také konkurenční tlak okolních států. Je tedy potřeba nabídnou správný a ojedinělý mix zážitků. Slovinsko je v posledních letech velmi vyhledávanou zemí a atraktivita jednotlivých míst již naráží ohledně návštěvnosti na své limity. Děje se tomu tak hlavně v letních měsících. To sebou nese řadu vedlejších důsledků a může tak ohrozit také biodiverzitu. Změnou v budoucnu by mohla být regulace turismu v turisticky nejnavštěvovanějších oblastech za účelem zachování kulturního a přírodního bohatství.

10. Závěr

Pěší turistika ve Slovinsku vykazovala obdobný vývoj jako v České republice. Tyto dva slovanské národy jsou známé tím, že jejich obyvatelé odjakživa tíhli k pěší turistice, a navzdory rozdílné poloze a událostem v dějinách těchto zemí nalezneme v historii podobné rysy. Slovinsko i přes svou malou rozlohu disponuje obdivuhodnou rozmanitostí přírody. Nalezneme zde na relativně malém území jak vysokohorské štíty hor, tak nížiny, krasové útvary, pobřeží Jaderského moře, mohutné vodopády, průzračné řeky a jezera. V různých částech země je také rozdílné klima a pocítíme tak středomořské, kontinentální či alpské podnebí. To nám dává možnost výběru i v rámci chystaného pěšího výletu či dálkové pěší trasy. Tato fakta a samotná poloha Slovinska v jižní části Střední Evropy na hranici s Balkánem vytváří značný potenciál pro růst cestovního ruchu a významu pěší turistiky. Prakticky všechny oblasti Slovinska mají silný potenciál k růstu turistického ruchu, čemuž odpovídá i kvalita a údržba turistické infrastruktury, kterou má na starosti Alpinský svaz Slovinska. Nicméně, chceme-li zachovat segment udržitelné pěší turistiky, je potřeba její diverzifikace, což vzhledem k rozmanitosti země klade důraz především na marketingové aktivity Slovinské turistické organizace (STO), jejich rozvoj a spolupráci s Alpickým svazem Slovinska a Turistickým sdružením Slovinska.

Diplomová práce slouží jako přehled a inspirace pro pěší a turistické nadšence. Zároveň je určitým návodem k tomu, kterou z analyzovaných tras absolvovat, a jaká doporučení neopomenout. V neposlední řadě identifikuje společné rysy českých a slovinských turistů a pojmenovává kladné a záporné vlastnosti. Určuje také příležitosti pro rozvoj turistiky či její hrozby, se kterými je třeba se vyrovnat.

Dá se tvrdit, že pěší turistika, a především dálková pěší turistika, se stává novým trendem. Příčinou může být zvýšená míra sedavého zaměstnání, touha návratu k přírodě a duševní očista. Slovinsko pochopitelně není žádným nováčkem ani v případě dálkových pěších tras. Mnoho z nich je již velmi dobře značeno a našly si své příznivce. Na území země nalezneme také tři evropské dálkové pěší trasy. Při tvorbě nových dálkových tras by bylo vhodné zahrnout do lokace také regiony méně turisticky navštěvované, které leží v Panonské a Dinárské oblasti (například Bela Krajina).

Problémem, který je vnímán již v současnosti především v exponovaných měsících na turisticky atraktivních místech, je příliš velká míra návštěvníků. Nastává tedy otázka, jak

dlouho tento křehký ekosystém daný nápor vydrží, a nebude-li třeba jej začít více chránit. Ne nadarmo říká Polona Frelj z turistického sdružení Slovinska: „Naším mottem je a zůstane zachovat Slovinsko jako špičkovou udržitelnou a zelenou outdoorovou destinaci v Evropě. Budeme se snažit chránit náš klenot před masovou turistikou" (sděleno ústně).

11. Summary

The basic hypothesis of the thesis was a general evaluation of hiking in Slovenia and its history, description of the activities of tourist associations, tourist infrastructure and tourist signage. One of the chapters divides Slovenia into administrative and geographical units. These are the Alpine, Mediterranean, Dinaric (Balkan) and Pannonian (Central European) regions. Part of the diploma thesis is also a summary of implementation factors affecting hiking, such as climatic and weather conditions or physical and psychological preparation for the trip. The activities of associations and associations taking care of the activity and operation of tourist trails and the Czech Trail in Slovenia are also presented. An analysis of ten selected long-distance tourist routes was carried out. These are described in detail and charted over the years.

Pedestrian tourism in Slovenia has a similar development as in the Czech Republic. Despite different location and events in the history of the countries, we can find similar features in the history of pedestrian history. Regardless of its small size, Slovenia has an admirable diversity of nature. Here, in a small area, we can find both high-altitude mountain peaks and lowlands, karst formations, the coast of the Adriatic sea, massive waterfalls, clear rivers and lakes. There is also a different climate in different parts of the country such as Mediterranean, continental or Alpine climate. This gives us the option of choosing between the planned walking trip or long-distance walking route. These facts and the very location of Slovenia in the southern part of Central Europe on the border with the Balkans have a considerable potential for the growth of tourism and the importance of hiking. However, if we want to preserve the segment of sustainable hiking tourism its diversification is needed. The diversity of the country emphasizes above all marketing activities of the Slovenian Tourist Organization (STO), their development and cooperation with the Alpine Association of Slovenia and the Tourist Association of Slovenia.

It can be argued that hiking and especially long-distance hiking has been becoming a new trend. The reason may be an increased level of sedentary work, a desire to return to nature and mental purification. Of course, Slovenia is no newcomer when it comes to long-distance hiking trails. Many of them are already very well marked and have their supporters. There are also three European long-distance walking routes on the territory of the country. When creating new long-distance routes, it would be good to include in the location also regions less visited by tourists which are located in the Pannonian and Dinaric regions (e.g. Bela Krajina).

The problem that I have already perceived especially in the exposed months in tourist attractive places is the excessive number of visitors. Therefore the question arises as to how long this fragile ekosystém can withstand this onslaught and if there is no need to start protecting it more

It is not for nothing that Polona Frelj from the Tourist Board of Slovenia says: "Our motto is and will remain to preserve Slovenia as a top sustainable and green outdoor destination in Europe. We will try to protect our jewel from mass tourism" (communicated orally).

The conclusion of the work is devoted to the assessment based on the analysis of the questionnaire survey and the subsequent implementation of the SWOT analysis. Here, strengths and weaknesses are presented and potential challenges and threats are named. The aim of the diploma thesis is therefore a complete research of long-distance hiking routes in the territory of Slovenia, map output and evaluation of all leading factors influencing hiking tourism with a number of recommendations both from the side of Slovenia and the Czech Republic.

12. Použité zdroje

12.1 Odborná literatura:

ARDITO, Stefano. Alpy – příroda, turistika, výstupy: [průvodce po nejkrásnějších místech a trasách]. Praha: Cesty, 1996. ISBN 80-7181-083-5.

BERGER, Karen. Turistika: [plánování, oblečení, terén, táboření, bezpečnost, vybavení]. Praha: Slovart, 2008. ISBN 978-80-7391-068-6.

BAKER Mark, Anthony HAM a Jessica LEE. Slovinsko. 2. edice. Praha: Svojtka & CO. s.r.o. ve spolupráci s Lonely Planet Global Limited, 2019. ISBN 978-80-256-2527-9.

CIGALE Dejan. – GOSAR Anton.: Geografsko raziskovanje turizma in rekreacije v Sloveniji, Ljubljana 2018. ISBN: 978-961-06-0017-6

ČEHOVIN B., PODGORŠEK D., NOVARLIČ K., KOVAČ L. LETIČ L., DOLENC M., MAROVIČ M., Strategija trženja slovenskega turizma 2007 – 2011, Ljubljana, 2007.

ERA – European Ramblers Assotiation. Waymaking in Europe. Waymaking in Slovenia(2022) In Slovenia (99 – 103 str.) v Praze, 2022 (4th ed.), 116 stran. Nakladatelství EUMA

FERDA Jaroslav. Slovinsko v EU, [Stručná charakteristika velkých geografických regionů Slovinska]. Brno, 2007

FLEGAR, K. Strategija Slovenskega turizma 2022 – 2028, Ministerstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo RS, Ljubljana, 2021 – 2022

GABROVEC M., HRVATIN M., Površje: Geografski atlas Slovenije. 1998. Ljubljana.

Geografski atlas za osnovo šolo. DZS, Ljubljana, 1998. 144 s. ISBN 86-341-1834-7.

HALL, Janet. Jíst, spát, jít. Jíst, spát, jít: průvodce jedním z nejmagičtějších způsobů cestování – poutnictvím. Praha: Synergie Publishing SE, 2015. ISBN 978-80-7370-384-4.

LESJAK M., SIKOŠEK M., KERMA S. Tematski turizem: teoretični in aplikativni primeri oblik turizma v svetu in Sloveniji, Koper, 2020. Univerza na Primorskem. ISBN 978-961-293-042-4.

LONGLEY, Norm. Slovinsko. Překlad Jan Sládek. Třetí vydání. Brno: Jota, s.r.o., 2019. 327 stran. Průvodce; svazek 198. ISBN 978-80-7565-496-0.

MIHALIČ, Tanja. Turizem: Ekonomski vidik. Druhé vydání, Ljubjana, 2008, Ekonomiska fakulteta.

NĚMEC, Dušan. Slovinsko: kapesní průvodce. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2003. 194 s. Kapesní průvodce. ISBN 80-7226-778-7.

NIKA RAZPOTNIK VISKOVIČ - Trajnostne prakse v turizmu – kako jih prepoznati? 2020, Geografski vestnik, Ljubjana. ISSN: 0350-3895

PELIKÁN Jan a TEJCHMAN Miroslav. Dějiny Jugoslávie: (1918-1991). 1. vyd. Praha: Karolinum, 1994. 89 s. ISBN 80-7066-939-X.

SCHULZE Dieter. Slovinsko. Ostfildern: Karl Baedeker, 2008. 310 s. ISBN 978-3-8297-6540-4.

Slovinsko: inspirace na cesty. 1. vydání. V Brně: Lingea, 2017. 143 stran. Lingea průvodce. Berlitz průvodce do kapsy. ISBN 978-80-7508-286-2.

POUROVÁ, M. Marketing a management venkovského cestovního ruchu. Praha: Vysoká škola cestovního ruchu a teritoriálních studií v Praze, spol. s r.o., 2010. ISBN: 978-80-254-7787-8

RIBEIRO D., HORVAT POLAJNAR K. Izzivi v turističnem sektorju: kako se evropske turistične destinacije soočajo s preturizmom. 2019. Geografski vestnik, Ljubjana, ISSN: 0350-3895

URAN, M., OVSENIK, R. Razvojni načrt in usmeritve slovenskega turizma 2007 – 2011, Ljubjana, 2006, Ministerstvo za gospodarstvo – direktorat za turizem

VESENJAK P., ALIČ A., RAKOVEC A., NOVAK M., KOLEM M., NOVARLIČ K. Strategija razvoja turističnega proizvoda pohodništva v Sloveniji, Ljubjana 2005.

VYSTOUPIL, J., ŠAUER, M. Geografie cestovního ruchu České republiky. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. ISBN 978-80-7380-340-7.

VYSTOUPIL, J., ŠAUER, M. Marketing cestovního ruchu: distanční studijní opora. Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 2006a.

VYSTOUPIL, J., ŠAUER, M. Základy cestovního ruchu: distanční studijní opora. Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 2006b. ISBN 80-210-4205-2.

ZELENKA, J., PÁSKOVÁ, M. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012. ISBN 978-80-7201-880-2.

12.2 Internetové zdroje

AliaWeb. Meteobox. *Počasi Slovinsko*. [online]. Praha: AliaWeb. Copyright © 2023
Dostupné z: <https://meteobox.cz/slovinsko>

Alpine association of Slovenia. *Planina zveza Slovenie- PZS* [online]. Ljubljana: Alpine association of Slovenia Copyright © 2023 Dostupné z: <https://en.pzs.si>

Explore Slovenia. *Hiking in Slovenia* [online]. [místo neuvedeno]: Explore Slovenia. c2023.
Dostupné z: <https://exploreslovenia.si/experiences/hiking-in-slovenia>

European Ramblers Association. *E6 in Slovenia* [online]. Praha : European Ramblers Association. Copyright © 2023. Dostupné z: <https://www.era-ewv-ferp.org/e-paths/e6/e6-in-slovenia>

European Ramblers Association. *E7 in Slovenia* [online]. Praha : European Ramblers Association. Copyright © 2023. Dostupné z: <https://www.era-ewv-ferp.org/e-paths/e7/e7-in-slovenia>

FKT. *Via alpina red trail* [online]. Boulder, CO: Fastest Known Time LLC, Copyright © 2021. Dostupné z: <https://fastestknowntime.com/>

Geografski vestnik – Darko Ogrin. *Podnebni tipi v Sloveniji*. Ljubljana. Copyright © 2012.
Dostupné z :https://zgs.zrc-sazu.si/Portals/8/Slo_Geo_Over/9.pdf

Geografski vestnik – Blaž Repe – *Vegetation of Slovenia*, Ljubljana. Copyright © 2012.
Dostupné z : https://zgs.zrc-sazu.si/Portals/8/Slo_Geo_Over/11.pdf

GOV - Government Communication Office of the Republic of Slovenia. *Slovenia.si*. [online]. Ljubljana. Government Communication Office of the Republic of Slovenia Copyright © 2023. Dostupné z: <https://slovenia.si>

GTA association. Hiking in Slovenia. *Via Alpina* [online]. Grenoble : GTA association, c2023. Dostupné z: <http://www.via-alpina.org/en/page/489/hiking-in-slovenia>

KČT. *Dálkové pěší mezinárodní trasy* [online]. Praha: KČT – Klub českých turistů Copyright © c2023. Dostupné z: <https://kct.cz/dalkove-pesi-mezinarodni-trasy>

Kozár Aleš. Slovinské reálie. *Slovinské regiony* [online]. Pardubice: Kozár Aleš. Copyright © 2010. Dostupné z: <https://slorealie.upce.cz/regiony.html>

Lekičová Daniela. *Horské chaty ve Slovinsku* [online]. Újezd nad Lesy: Lekičová Daniela. 2021 Dostupné z: <https://amazing-dogs.cz/horske-chaty-slovinsko>

MZV. Velvyslanectví České republiky v Lublani. *Češka kočá na Spodnjih Ravneh, 1900.* [online]. Praha: MZV. 2020. Dostupné z <https://1url.cz/Orc5j>

Notranjski regijski park. Lake Cerknica [online]. Cerknica : Notranjski regijski park, Copyright © 2023 Dostupné z: <https://www.notranjski-park.si/en/nature/natural-sights/lake-cerknica>

Občina Ravne na Koroškem. Ravne na Koroškem [online]. *Ravne na Koroškem* : Občina Ravne na Koroškem Copyright © 2023. Dostupné z: <https://www.ravne.si/objava/118220>

Objevuj Slovinsko. *Češka chata.* [online]. Praha: Objevuj Slovinsko Copyright © 2023. Dostupné z: <https://www.objevuj-slovinsko.cz/ceska-chata>

Travel Slovenia. *The Walk of Peace from the Alps to the Adriatic* - [online]. [místo neuvedeno]: Travel Slovenia, 2016. Dostupné z: <https://www.travel-slovenia.si/location/the-walk-of-peace-from-the-alps-to-the-adriatic>

Slovenia center. *Koroška* [online]. Praha : Slovenia center, Copyright © 2018 Dostupné z: <https://www.slovinsko.travel/koroska>

SPD – Slovensko Planinsko Društvo Celovec. *Kdo smo.* [online]. Klagenfurt : Slovensko Planinsko Društvo Celovec, Copyright ©2017. Dostupné z: <http://www.planinci.at/kdo-smo>

Slovenski Planinski muzej. *Pot je zgodba – zgodba je pot* [online]. Mojstrana: Slovenski Planinski muzej. 2018. Dostupné z: <https://www.planiskimuzej.si/razstave>

Turistična zveza Slovenije. *Osebna Izkaznica.* [online].Ljubljana: Turistična zveza Slovenije Copyright © 2020. Dostupné z: <https://turisticna-zveza.si>

Slovenia Outdoor Association. *Long-distance hiking trails in Slovenia*. [online]. Ljubljana: Slovenia Outdoor Association. 2023. Dostupné z: <https://slovenia-outdoor.com/en/experiences/hiking/long-distance-hiking-trails>

Smítka Jindřich. *Rozdíl mezi putováním, cestováním a turistikou*. [online]. [místo neuvedeno]: Smitka Jindřich 2018. Dostupné z: <https://www.jindrichsmítka.cz/2018/07/23/rozdil-mezi-putovanim-cestovanim-a-turistikou/>

STAT – Statistični urad Republike Slovenije. [online]. Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije. c2023. Dostupné z: <https://www.stat.si/statweb>

STO – Slovenian Tourist Board. *Hiking*. [online]. Ljubljana: STO – Slovenian Tourist Board. 2020. Dostupné z: <https://www.slovenia.info/en/things-to-do/active-holidays/hiking>

Wikipedia, *Alojz Knafelc* [online]. [místo neuvedeno]: Wikipedia, 2021. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Alojz_Knafelc

12.3 Elektronické a jiné zdroje

Osobní korespondence s Polonou Frelíh z Turistického svazu Slovinska.

ArcGIS Pro

Geofabrik GmbH, Open street maps, 2018

Přílohy:

Seznam příloh

Příloha č. 1, mapa: Dálkové pěší trasy ve Slovinsku

Příloha č. 2, fotografie: město Kanal ležící na řece Soča

Příloha č. 3, fotografie: Jezero Jasna nedaleko města Kranjska Gora

Příloha č. 4, fotografie: Škocjanské jeskyně

Příloha č. 5, fotografie: přírodní park Rakov Škocjan a soustava jeskynních systémů

Příloha č. 6, fotografie: turistická stezka podél řeky Soča

Příloha č. 7, fotografie: Most na Soči v podhůří Julských Alp

Příloha č. 8, fotografie: krajina v podhůří Pohorje ve východní části Slovinska

Příloha č. 9, fotografie: Ruska kapelica pod sedlem Vršič

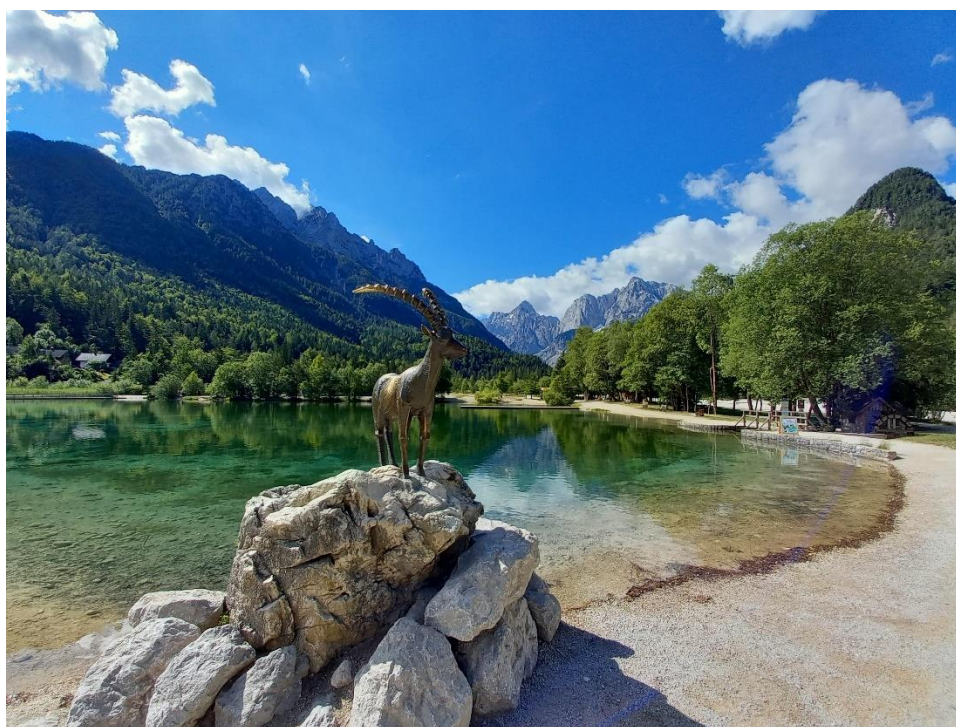
Příloha č. 10, Fotografie: Cerknické jezero

Příloha č. 2: město Kanal ležící na řece Soča

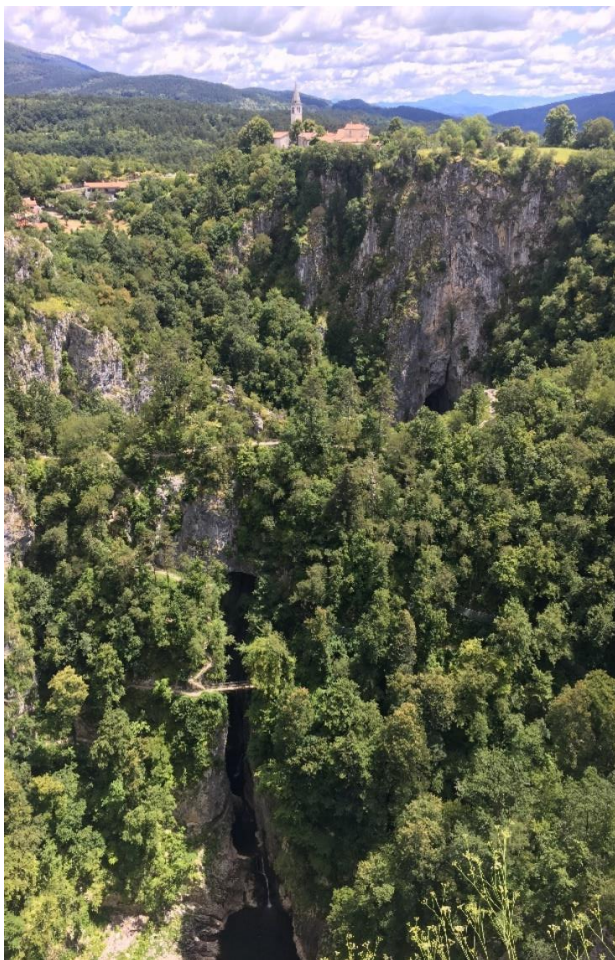
Zdroj: vlastní fotografie

Příloha č. 3: Jezero Jasna nedaleko města Kranjska Gora

Zdroj: vlastní fotografie

Příloha č. 4: Škocjanské jeskyně

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha č. 5: přírodní park Rakov Škocjan a soustava jeskynních systémů

Zdroj: Vlastní fotografie

Příloha č. 6: turistická stezka podél řeky Soča

Zroj: Vlastní fotografie

Příloha č. 7: Most na Soči v podhůří Julských Alp

Zdroj: Vlastní fotografie

Příloha č. 8: krajina v podhůří Pohorje ve východní části Slovinska

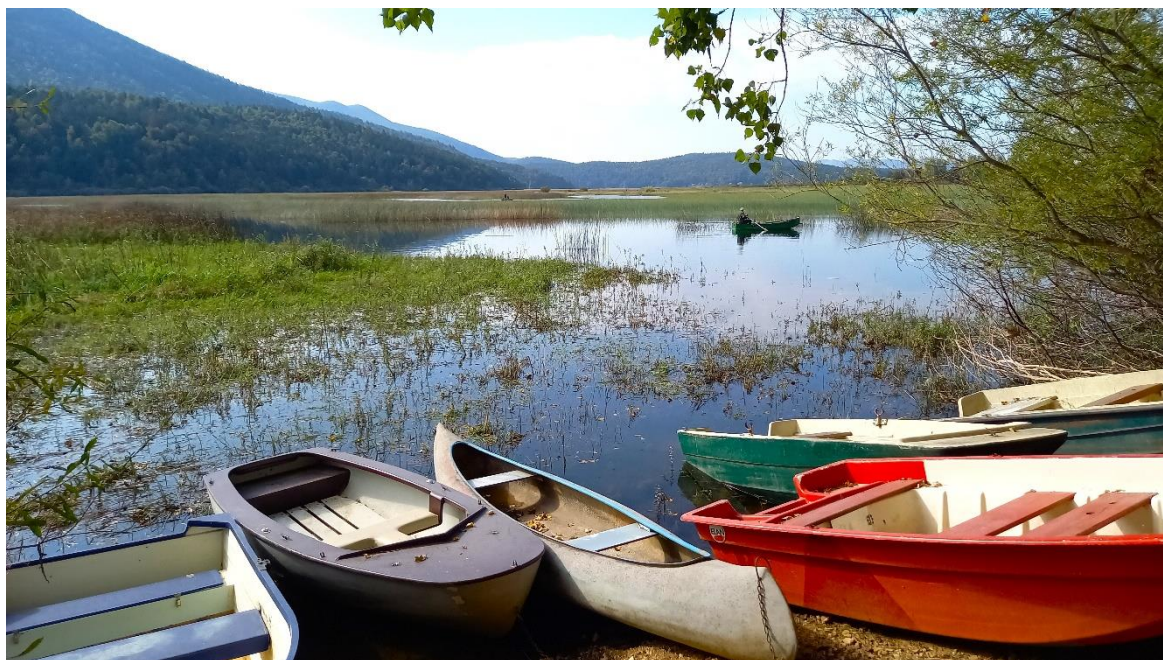
Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha č. 9: Ruska kapelica pod sedlem Vršič

Zdroj: Vlastní fotografie

Příloha č. 10. Cerknické jezero

Zdroj: Vlastní fotografie